

TOKMANNI

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2021

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Tokmannin liiketoiminta.....	3
Keskeistä tilikaudella 2021.....	3
Liiketoimintaympäristö ja markkinakehitys.....	4
Liiketoiminnan kehitys.....	5
Taloudellinen kehitys.....	6
Hankitut liiketoiminnot.....	8
Tokmannin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ja toteuma.....	8
Henkilöstö.....	10
Yritysvastuu.....	11
Osakkeet ja osakkeenomistajat.....	12
Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät.....	13
Liputusilmoitukset.....	14
Hallinnointi.....	14
Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyt tiedot.....	16
Riskienhallinta.....	16
Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	19
Tokmannin näkymät vuodelle 2022.....	19
Hallituksen voitonjakoehdotus.....	19
Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista.....	20
Konsernin tunnusluvut.....	27
Tunnuslukujen laskentakaavat.....	29
Osakkeet ja osakepääoma.....	31

TILINPÄÄTÖS

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)

Konsernin tuloslaskelma.....	33
Konsernitase.....	34
Konsernin rahavirtalaskelma.....	35
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.....	36
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot.....	37
1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet.....	37
1.1 Konsernin perustiedot.....	37
1.2 Tilinpäätöksen laatimisperusta.....	37
1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	37
1.4 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät.....	38
1.5 Uusien tai uudistettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen käyttöönotto.....	39
1.6 Tulevat IFRS-standardit.....	39
1.7 Aikaisempia tilikausia koskevat korjaukset.....	40
2. Liiketoiminnan kehitys.....	42
2.1 Toimintasegmentit.....	42
2.2 Tuotot.....	42
2.3 Materiaalit ja palvelut.....	42
2.4 Liiketoiminnan muut kulut.....	43
2.5 Poistot.....	43
2.6 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut.....	44
2.7 Rahoitustuotot ja -kulut.....	45
2.8 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot.....	45
2.9 Osakekohtainen tulos.....	47
3. Varat ja velat.....	48
3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.....	48
3.2 Aineettomat hyödykkeet.....	54
3.3 Vaihto-omaisuus.....	57
3.4 Muut saamiserät ja tuloverosaamiset.....	58
3.5 Pitkäaikaiset saamiset ja muut pitkäaikaiset rahoitusvarat.....	59
3.6 Muut velkaerät ja tuloverovelat.....	59
3.7 Pitkäaikaiset korottomat velat.....	60
3.8 Rahavarat.....	60
3.9 Osuudet yhteisyrityksissä.....	60
3.10 Liiketoimintojen yhdistäminen.....	60
4. Pääomarakenne, rahoitus ja riskienhallinta.....	62
4.1 Oma pääoma.....	62
4.2 Rahoitusvarat ja -velat.....	63
4.3 Rahoitusriskien hallinta.....	69
4.4 Pääoman hallinta.....	73
4.5 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset.....	73
5. Muut.....	74
5.1 Lähipiiritapahtumat.....	74
5.2 Varaukset ja ehdolliset erät.....	76
5.3 Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat.....	76

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma	77
Emoyhtiön tase	78
Emoyhtiön rahoituslaskelma	79
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	80
1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	80
2. Liikevaihdon jakautuminen markkina-alueittain	81
3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot	81
4. Liiketoiminnan muut kulut	81
5. Konserniavustukset	81
6. Tuloverot	81
7. Tilintarkastajan palkkiot	81
8. Lähipiiriilikeitoimet	81
9. Sijoitukset	82
10. Saamiset	82
11. Oma pääoma	83
12. Pitkäaikainen vieras pääoma	83
13. Lyhytaikainen vieras pääoma	84
14. Luottoliittisopimukset	84
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	85

Tilintarkastuskertomus

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 2021

Tokmanni Group Oyj:n liiketoimintana on myydä hallintopalveluja konsernin muille yhtiöille. Konserniin kuuluu Retail Leasing Oy, jonka toimialana on omistaa ja vuokrata käyttöomaisuutta konsernin muille yhtiöille. Tokmanni Oy on Retail Leasing Oy:n 100 % omistama tytäryhtiö. Tokmanni Oy harjoittaa tukku-, vähittäis- ja erikoistavarakauppaa.

Taitomanni Oy on Tokmanni Oy:n omistama yhtiö, jonka toimialana on tarjota konserniyhtiöille henkilöstövuokrausta ja kaupan alan tukipalveluita. Konserniin kuuluu myös Retail Property Investment Oy:n, joka harjoittaa kiinteistöliiketoimintaa sijoittamalla omiin kiinteistöyhtiöihin, jotka rakentavat myymälätiloja konserniyhtiöiden käyttöön. Retail Property Investment Oy voi myös omistaa, hallita, myydä, vuokrata ja ostaa kiinteistöjä. Tokmanni Group Oyj on Retail Leasing Oy:n ja Retail Property Investment Oy:n emoyhtiö.

Tammikuussa 2022 Tokmanni perusti kaksi uutta yhtiötä, Mäntsälä Distribution Center Oy:n ja Kiinteistöosaakeyhtiö Tokmannin Moreenin, uutta varastorakennushanketta varten.

Tokmannin liiketoiminta

Tokmanni on Suomen suurin valtakunnallinen halpakauppaketju. Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli 196 myymälää ympäri Suomea ja verkkokauppa. Tokmanni on asiakaslähtöinen halpakauppaketju, jonka kilpailuetuja ovat halvat hinnat, mielenkiintoinen tuotevalikoima, palvelualtis ja motivoitunut henkilökunta, verkkokaupan ja valtakunnallisen myymäläverkoston yhdistäminen sekä tehokas ja ketterä liiketoimintamalli. Tokmanni tähtää vakaaseen ja kannattavaan pitkän aikavälin kasvuun.

Tokmannin valikoima koostuu omien tuote- ja yksinoikeusmerkkien tuotteiden ohella merkittömistä ja johtavien kotimaisten ja kansainvälisten tuotemerkkien tuotteista. Tokmannilla on laaja valikoima hinta-laatusuhteeltaan mainioita tuotteita muun muassa seuraavissa tuotekategorioissa: kodin puhdistus ja siivous, henkilökohtainen hygienia, työkalut ja sähkötarvikkeet, koti ja sisustus, piha, parveke ja puutarha, vapaa-aika, kodintekniikka, pukeutuminen ja elintarvikkeet.

Keskeistä tilikaudella 2021

Koronapandemiasta huolimatta Tokmanni jatkoi strategiansa toteuttamista ja yhtiön tavoitteellista kehittämistä vuonna 2021. Tokmanni kasvatti tuotteidensa lukumäärää, lanseerasi kanta-asiakasohjelman ja hankki suuremman kokoluokan myymälän. Strategiahankkeiden käynnistämiseen on liittynyt merkittäviä alkuvaiheen panostuksia. Tokmannin strategiassa määritetyt kasvuhankkeet etenevät kuitenkin suunnitelmiemme mukaisesti. Lisätietoa vuoden 2021 strategisista toimenpiteistä löytyy kohdasta Tokmannin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ja toteuma.

Vuoden 2021 kokonaisliikevaihto kasvoi 6,4 % ja oli 1 141,8 milj. euroa. Vertailukelpoinen myymälöiden liikevaihto kasvoi 4,8 prosenttia. Konsernin vertailukelpoinen myyntikatemarginaali oli 34,7 % (34,6 %). Vertailukelpoinen liikevoitto oli 105,7 milj. euroa (99,7), eli 9,3 % liikevaihdosta (9,3 %). Nettovelka/vertailukelpoinen EBITDA (liukuva 12 kk) oli 1,8 vuoden 2021 lopussa.

Myymäläverkoston laajentaminen on yksi Tokmannin liikevaihdon ja tuloksen kehittämisen keinoista. Tokmannin uusien myymälöiden perustamis- ja käynnistysprosessi on hioutunut tehokkaaksi. Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli 196 myymälää (31.12.2020: 192). Tokmannin tavoitteena on kasvattaa myymäläverkostonsa yli 220 myymälään Suomessa vuoden 2025 loppuun mennessä, mikä tarkoittaa vuosittain noin kuutta uutta myymälää.

Koronaviruksen vaikutukset Tokmannin liiketoimintaan

Vuoden 2020 puolella alkanut koronapandemia ja sen tuomat muutokset vaikuttivat edelleen kaupan alaan. Erityisesti omikron-virusmuunnoksen leviämisen estämiseen liittyvät rajoitukset loppuvuonna 2021 vaikuttivat selvästi asiakaskäyttäytymiseen. Vuonna 2021 vertailukelpoisten myymälöiden asiakasmäärä laski 0,8 %. Korona-ajalle tyypilliseen tapaan asiointikäynnillä ostettiin kerralla aikaisempaa enemmän. Vertailukelpoisten myymälöiden keskiostos kasvoi 5,6 % edellisvuoteen verrattuna ja oli 20,88 euroa (19,77 euroa).

Tokmannin vuonna 2020 perustama koronatyöryhmä jatkaa ja seuraa edelleen aktiivisesti COVID-19-tilannetta, sillä pandemian tuomat rajoitukset vaihtelevat nopeasti. Liikematkustusta on edelleen rajoitettu, ja Tokmanni on pyrkinyt varmistamaan työntekijöidensä turvallisuuden varastoillaan, myymälöissään ja toimistollaan. Rajoitusten kiristytessä Tokmanni on vahvasti suosittelut etätöitä kaikille työntekijöilleen, joille etätyöskentely on mahdollista. Tokmanni on tukenut johtajiensa ja työntekijöidensä sopeutumista etätyöskentelyyn COVID-19-pandemian aikana, ja etätöiden tekeminen on ollut sujuvaa. Rajoitusten niin sallien Tokmannin toimistolla on käytössä niin sanottu hybridityömalli, jossa osan viikosta voi tehdä etänä ja osan toimistolla.

Tokmannin kannalta logistiikkakeskuksen ja toimitusketjun toimintavarmuus ovat kriittisiä. Tokmanni on varautunut pandemian mahdollisesti aiheuttamiin uusiin häiriöihin, ja turvallisuustoimet olivat edelleen laajasti käytössä vuoden 2021 aikana. Kesän ja joulun sesonkituotteet saapuivat edellisvuotta aikaisemmin Suomeen, jotta tuotteiden saatavuus pystyttiin varmistamaan. Toimitusketjun sopimukset ja prosessit mahdollistivat myymälöiden hyvän hyllysaatavuuden.

Tokmannin likviditeettiasema on hyvä. Konsernin rahavarat sekä nostamattomat luottolimiitit olivat joulukuun 2021 lopussa yhteensä 197,3 miljoonaa euroa (31.12.2020: 137,1). Tokmanni sopi 11.2.2021 rahoituksen uudelleen järjestämisestä. Yhtiön uudella helmikuussa 2026 erääntyvällä 100 milj. euron lainalla maksettiin aikaisempi vastaava laina pois. Rahoitusjärjestelyssä lisäksi sovittiin viiden vuoden mittaisesta 50 milj. euron luottolimiitistä. Edellä mainittujen lisäksi rahoitussopimus sisältää mahdollisuuden nostaa tarvittaessa 50 milj. euron lisälaina portaittain. Lisälainamahdollisuus on voimassa kolme vuotta, ja siihen liittyy ehdollinen optio jatkaa lainaa kahdella lisävuodella vuosi kerrallaan.

Lopullisia koronapandemian vaikutuksia Tokmanniin ja sen asiakkaisiin on vielä tässä vaiheessa mahdotonta arvioida. Uudet COVID-19-virusmuunnokset saattavat heikentää tilannetta entisestään ja johtaa taloudellisen toiminnan lisärajoituksiin. Tämä puolestaan voi johtaa asiakaskäyttäytymisen ja -kysynnän muutoksiin.

Liiketoimintaympäristö ja markkinakehitys

Kilpailukenttä

Tokmanni on Suomen suurin halpakauppaketju ja maan halpakaupan markkinajohtaja. Halpakauppariikossa Tokmanni kilpailee useiden pienempien paikallisten yritysten sekä kansainvälisten halpakauppaketjujen kanssa. Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli 196 myymälää. Halpojen hintojen lisäksi Tokmanni panostaa mielenkiintoiseen ja laajaan tuotevalikoimaan, asioinnin helppouteen, asiakaskokemukseen, henkilöstönsä hyvinvointiin, vastuullisuuteen sekä toimintansa tehokkuuteen.

Tokmanni tarjoaa asiakkailleen laajan valikoiman sekä käyttö- että päivittäistavaroita. Tämän seurauksena Tokmannin kohdemarkkinat ovat pirstaloituneet. Päivittäistavarihin luetaan ruoka, juomat, teknokemian tuotteet, kodin paperit, tupakkatuotteet, lehdet ja päivittäiskosmetiikka.

Hypermarketeilla on laaja tuotevalikoima tuoreista elintarvikkeista käyttötavarihin. Ne sijaitsevat pääasiassa suurimpien kaupunkien lähiöissä ja hyötyvät tuoreruokatarjonnan tuomista, usein toistuvista asiakaskäynneistä. Myös Tokmannilla on laaja valikoima käyttötavaroita. Tokmannin halvat hinnat, mielenkiintoinen ja hypermarketeista erottuva tuotevalikoima sekä myymälässä asioinnin helppous antavat sille kilpailuetua hypermarketteihin nähden.

Erikoishalpaumat, joilla on edulliset hinnat ja vahva omien tuotemerkkien valikoima, tarjoavat perusteellisen tuotevalikoiman yksittäisissä tuoteryhmissä, kuten urheilutuotteissa tai kodin elektroniikassa. Tokmannin ensisijaisia kilpailuetuja erikoishalpauppoihin nähden ovat halvempi hintataso, valtakunnallinen myymäläverkosto ja huomattavasti laajempi tuotevalikoima muiden tuoteryhmien tuotteita. Tokmannilta asiakkaat voivat hankkia tarvitsemiin tuotteita useammasta eri tuoteryhmästä yhdellä asiointikerralla.

Viimeisten vuosien aikana kansainvälisten verkkokauppojen merkitys on kasvanut myös Suomessa. Etenkin puukeutumisen ja kodin elektroniikan tuoteryhmissä kilpailu on kiristynyt, ja verkkokaupan odotetaan tulevien vuosien aikana kasvavan edelleen. Tokmanni kehittää jatkuvasti digitaalisia palvelujaan vastatakseen kuluttajien muuttuneisiin tarpeisiin ja kehittääkseen kokonaisvaltaista asiointikokemusta. Tokmannin kilpailuetuja muihin verkkokauppoihin nähden ovat tuotteiden halvat hinnat, mielenkiintoinen ja laaja tuotevalikoima, nopea toimitus sekä maanlaajuinen myymäläverkosto. Tokmanni on yhdistänyt kivijalkakaupan ja verkkokaupan toiminnot siten, että tuotteiden etsiminen,

ostaminen, noutaminen ja palauttaminen on tehty asiakkaille helpoksi. Niin ikään Tokmanni pyrkii varmistamaan turvallisuuden ja toiminnan nopeuden.

Markkinakehitys

Käynnissä on kaupan alan rakennemuutos ja digitaalinen murros. Kotimaisen ja ulkomaisen kilpailun kiristyminen jatkuu niin kivijalassa kuin verkossakin. Tokmannin näkemyksen mukaan yritysten yhdistyminen isommiksi toimijoiksi todennäköisesti jatkuu Euroopan halpakaupparakennemuutoksilla. Verkkokaupan lisäksi halpakauppa on yksi nopeimmin kasvavista vähittäiskaupan segmenteistä. Paras kilpailuasema on yrityksillä, joiden vahva verkkokauppaosaaminen yhdistyy kattavaan kivijalkamyymälöiden verkostoon. Muuttuva markkinatilanne ja kiristynyt kilpailu luovat tarvetta toimintojen tehostamiseen ja kustannustehokkuuteen. Verkkokaupan, monikanavaisen palvelun ja kansainvälisen kilpailun myötä kaupan alan yrityksissä on alettu kiinnittää entistäkin enemmän huomiota asiakastyytyvyyteen ja palveluun.

Tokmanni seuraa markkinakehitystä ja kilpailutilannetta jatkuvasti ja kehittää omaa liiketoimintaansa aktiivisesti kilpailuetujensa ylläpitämiseksi. Tokmanni on määrittänyt kilpailueduikseen halvat hinnat, mielenkiintoisen tuotevalikoiman, palvelualltiin ja motivoituneen henkilökunnan, verkkokaupan ja valtakunnallisen myymäläverkoston yhdistelmän sekä tehokkaan ja ketterän liiketoimintamallin.

Päivittäistavarakauppa ry:n (PTY, www.pty.fi) mukaan koko vuoden 2021 aikana käyttötavaramarkkina kasvoi 5,8 %, ja etenkin pukeutumisen ja kodin sekä vapaa-ajan tuotteiden kysyntä oli hyvä. Tavaratalo- ja hypermarketketjujen liikevaihto kasvoi 4,9 %. Tokmannin liikevaihto kasvoi 6,4 %.

PTY:n jäsenyritysten tavaratalo- ja hypermarketketjut ovat K-Citymarket, Prisma, Sokos, Stockmann, Tokmanni ja Minimani. On tärkeää huomioida, että PTY:n tilasto ei kata täysin Tokmannille olennaista markkinaa.

Liiketoiminnan kehitys

Myymäläverkoston kehittäminen

Myymäläverkoston laajentaminen on yksi Tokmannin liikevaihdon ja tuloksen kehittämisen keinoista. Tokmannin uusien myymälöiden perustamis- ja käynnistysprosessi on hioutunut tehokkaaksi. Tokmannin tavoitteena on kasvattaa myymäläverkostonsa yli 220 myymälään Suomessa vuoden 2025 loppuun mennessä, mikä tarkoittaa vuosittain noin kuutta uutta myymälää. Tokmanni kasvatti vuoden 2021 aikana myyntipinta-alaansa noin 20 000 neliömetrillä. Tokmannin myymälöiden myyntipinta-ala oli vuoden 2021 lopussa noin 487 000 neliometriä (31.12.2020: 467 000).

Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli 196 myymälää (31.12.2020: 192). Vuoden 2021 aikana Tokmanni avasi uudet myymälät Helsingin Kannelmäen kauppakeskus Kaaressa, Iitin Kausalassa ja Kittilässä, muutti entistä parempiin liiketiloihin Jyväskylän ydinkeskustan Kauppakeskus Forum Jyväskylässä, Lahden ydinkeskustan kauppakeskus Triossa ja Leppävirralla, sulki myymälänsä Torniossa sekä osti TEX-kauppaketjun myymälät Kemistä ja Torniota.

Uusien myymälöiden lisäksi vuoden 2021 aikana Tokmanni teki täysuudistukset uusimman konseptinsa mukaisesti seitsemässä myymälässään ja puutarhauudistukset 12 myymälässään eri puolilla Suomea. Lisäksi jatkossa uudistetaan vuosittain noin 10 vanhaa myymälää kyseisen konseptin mukaisesti. Uusissa ja uudistetuissa myymälöissä panostetaan muun muassa tilojen houkuttelevuuteen sekä entistä parempaan tilanhallintaan ja selkeämpiin esillepanoihin.

Lisätietoa Tokmannin myymälöistä löytyy yrityksen internetsivuilta kohdista Uudet myymälät, <https://ir.tokmanni.fi/fi/sijoittajat/tokmanni-sijoituskohteena/uudet-myymalat>, ja Uutiset ja media, <https://ir.tokmanni.fi/fi/uutiset-ja-media>.

Tokmannin määritelmän mukaan myymälää pidetään uutena tai uudelleensijoitettuna myymälänä avaamisvuotena ja sitä seuraavana kalenterivuotena. Keskimäärin uusi myymälä on kannattava noin 12 kuukauden jälkeen ja saavuttaa myymälän normaalitason noin 24 kuukauden sisällä.

Taloudellinen kehitys

Kausiluonteisuus

Tokmannin liiketoiminta on kausiluonteista, mikä vaikuttaa merkittävästi Tokmannin liikevaihtoon, liiketoiminnan tulokseen ja rahavirtoihin. Tokmannin liikevaihto, kannattavuus ja rahavirta ovat yleensä matalimmat ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja korkeimmat neljänneksellä vuosineljänneksellä joulumyynnin ansiosta.

Liikevaihdon kehitys

Vuoden 2021 liikevaihto kasvoi 6,4 % (13,6 %) ja oli 1 141,8 milj. euroa (1 073,2). Hyvin myyneitä tuoteryhmiä olivat erityisesti piha, parveke ja puutarha, kodintekniikka sekä pukeutuminen. Tokmannin verkkokaupan osuus liikevaihdosta oli 1,8 % (1,2 %) ja se kasvoi 58,7 % (124,1 %) edellisvuoteen verrattuna. Verkkokaupan liikevaihto ylitti ensimmäistä kertaa 20 miljoonan euron rajan.

Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihto kasvoi 4,8 % vuonna 2021. Vertailukelpoisten myymälöiden asiakasmäärä laski 0,8 % ja kokonaisasiakasmäärä kasvoi 0,8 % edellisvuoteen verrattuna. Vertailukelpoisten myymälöiden keskiostos kasvoi 5,6 % ja oli 20,88 euroa (19,77).

Suoran tuonnin osuus myynnistä oli 27,3 % (26,5 %). Tämä jakautuu siten, että 16,8 % (16,5 %) on Tokmannin Shanghain hankintayhtiötä hyödyntäen hankittuja tuotteita ja 10,4 % (10,1 %) on muuta suoraa tuontia. Omien tuotemerkkien, yksinoikeusmerkkien ja merkittömien tuotteiden osuus myynnistä oli 32,5 % (32,0 %).

Kannattavuuden ja tuloksen kehitys

Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä sekä IFRS 16 -vuokrasopimusten kirjausten oikaisuja. Oikaisun vaikutus kauden 1–12/2020 tulokseen on -0,4 milj. euroa ja omaan pääomaan -1,0 milj. euroa. Tulosvaikutus kohdistuu kauteen 10–12/2020. Oikaisun vaikutus kauden 1–12/2020 laimentamattomaan ja laimennettuun osakekohtaiseen tulokseen on -0,01.

Vuoden 2021 myyntikate oli 397,8 milj. euroa (370,5), ja myyntikatemarginaali oli 34,8 % (34,5 %). Vertailukelpoinen myyntikate oli 396,4 milj. euroa (371,1), mikä vastaa 34,7 %:n myyntikatemarginaalia (34,6 %). Loppuvuonna myyntikatemarginaalin kehitykseen vaikuttivat kanta-asiakkaille tarjotut edut sekä pidättäytyminen laajamittaisista myyntihintojen nostoista hankintakustannusten nousuista huolimatta. Hyvien yhteistyökumppanuuksien ja -sopimusten avulla Tokmannin rahtikustannukset ovat kuitenkin nousseet markkinahintoja vähemmän ja rahtikapasiteettia on ollut saatavilla. Tokmannin nykyinen ulkomaan rahteja koskeva sopimus on voimassa kevääseen 2023.

Liiketoiminnan kulut olivat 226,9 milj. euroa (211,5), eli 19,9 % liikevaihdosta (19,7 %). Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut olivat 227,6 milj. euroa (210,9), eli 19,9 % liikevaihdosta (19,6 %). Liiketoiminnan kuluihin sisältyvät henkilöstökulut olivat 132,9 milj. euroa (122,1), eli 11,6 % liikevaihdosta (11,4 %). Henkilöstökulujen euromääräinen kasvu johtui pääsääntöisesti myyntivolyymien kasvusta. Euromääräisiä henkilöstökuluja kasvatti myös Kaupan alan työehtosopimuksen piirissä olevien työntekijöiden palkankorotukset 1,3 %:lla 1.4.2021 alkaen. Lisäksi koronapandemian takia TyEL-maksuihin annettu alennus poistui käytöstä 1.1.2021 alkaen. Vuonna 2020 TyEL-alennuksen vaikutus henkilöstökuluihin oli 2,2 milj. euroa. Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu johtui pääsääntöisesti kiinteistökulujen kasvusta sekä panostuksista IT-toimintoihin. Kuluja kasvatti myös koronapandemiaan liittyneet turvallisuustoimenpiteet myymälöissä ja varastolla.

Vuonna 2021 henkilökunnalle kvartaaleittain maksettavasta myyntipalkkio-ohjelmasta kirjatut kulut olivat 1,6 milj. euroa (2,2). Konsernin avainhenkilöille suunnatusta vuosiperusteisesta palkkio-ohjelmasta vuodelle 2021 kirjattiin kuluja 1,2 milj. euroa (1,5). Lisäksi Tokmannilla on osakepohjainen kannustinjärjestelmä konsernin avainhenkilöille. Vuonna 2021 osakepalkkiojärjestelmästä kirjatut kulut olivat 0,5 milj. euroa (0,7).

Vuoden 2021 käyttökate oli 174,5 milj. euroa (163,1), ja käyttökatemarginaali oli 15,3 % (15,2 %). Vertailukelpoinen käyttökate oli 172,5 milj. euroa (164,4), ja vertailukelpoinen käyttökatemarginaali oli 15,1 % (15,3 %).

Tokmanni Group Oyj

Liikevoitto oli 107,7 milj. euroa (98,5), mikä vastaa 9,4 %:n liikevoittomarginaalia (9,2 %). Vertailukelpoinen liikevoitto oli 105,7 milj. euroa (99,7) ja vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 9,3 % (9,3 %).

Nettorahoituskulut olivat 10,1 milj. euroa (10,0). Tulos ennen veroja oli 97,6 milj. euroa (88,5). Katsauskauden verot olivat 19,6 milj. euroa (17,7). Vuoden 2021 tulos oli 78,0 milj. euroa (70,8).

Laimennettu osakekohtainen tulos oli 1,33 euroa, oikaistu laimennettu osakekohtainen tulos vuonna 2020 oli 1,20. Sijoitetun pääoman tuotto oli 17,1 % (16,2 %). Oman pääoman tuotto oli 33,8 % (35,5 %).

Tase, rahavirta ja rahoitusasema

Kevään 2022 tuotesaatavuuden varmistamiseksi tuotteita otettiin tavanomaista aikaisemmin varastoon. Lisäksi Tokmannin valikoimaa kasvatettiin vuoden 2021 aikana. Näiden tekijöiden seurauksena Tokmannin vaihto-omaisuus kasvoi 263,6 miljoonaan euroon (222,4) joulukuun lopussa.

Kasvaneen vaihto-omaisuuden myötä koko vuoden 2021 rahavirta pieneni edellisvuodesta ollen 126,8 milj. euroa (151,1). Yhtiön rahavarat olivat 81,3 milj. euroa (78,1) vuoden 2021 lopussa.

Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli korollista velkaa yhteensä 395,6 milj. euroa (406,4), josta rahoituslaitos- ja yrityslainoja oli 100,0 milj. euroa (100,0). Loput velat ovat IFRS 16 -standardin perusteella raportoitavia vuokravelkoja.

Tokmanni sopi 11.2.2021 rahoituksen uudelleen järjestämisestä. Yhtiön uudella, helmikuussa 2026 erääntyvällä 100 milj. euron lainalla maksettiin edeltävä laina pois. Lisäksi sovittiin viiden vuoden mittaisesta 50 milj. euron luottolimiitistä. Edellä mainittujen lisäksi rahoitussopimus sisältää mahdollisuuden nostaa tarvittaessa 50 milj. euron lisälaina portaittain. Lisälainamahdollisuus on voimassa kolme vuotta ja siihen liittyy ehdollinen optio jatkaa lainaa kahdella lisävuodella vuosi kerrallaan.

Tokmannin nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (liukuva 12 kk) oli 1,8 vuoden 2021 lopussa (2,0). Tokmannin aikomuksena on säilyttää tehokas pitkän aikavälin pääomarakenne. Yhtiön pitkän aikavälin tavoitteena on, että nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen on alle 3,2.

Tokmannin omavaraisuusaste oli 30,0 % (27,8 %).

Investoinnit

Vuoden 2021 nettoinvestoinnit olivat 21,7 milj. euroa (12,8) sisältäen TEX-myymlöiden hankinnan. Investoinnit kohdistuivat pääosin myymäläverkoston laajentamiseen, kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Vuoden 2021 poistot olivat 66,8 milj. euroa (64,6).

Vuoden 2022 investointien odotetaan olevan noin 18–20 milj. euron tasolla ilman uutta rakennettavaa varastorakennusta.

Tokmannin hanke nykyisen logistiikkakeskuksen laajentamisesta eteni vuoden lopulla. Tokmanni sopi maa-alueen vuokraamisesta Mäntsälän kunnan kanssa. Vuokrattava maa-alue sijaitsee Mäntsälässä Kapulin yritysalueella Tokmannin nykyisen hallinto- ja logistiikkakeskuksen välittömässä läheisyydessä.

Vuokrattavalle maa-alueelle rakennetaan uusi, nykyistä logistiikkakeskusta tukeva ja täydentävä varastorakennus. Suuruusluokaltaan noin 50 000 neliömetrin kokoinen varastorakennus korvaa tällä hetkellä nykyisen logistiikkakeskuksen ulkopuolelta vuokratut varastot. Uusi varastorakennus otetaan käyttöön vaiheittain. Ensimmäinen osa otetaan käyttöön kesällä 2023, ja kokonaisuudessaan rakennus valmistuu keväällä 2024. Investoinnin arvioidaan olevan kokonaisuudessaan noin 60 milj. euroa ja jaksottuvan tasaisesti vuosille 2022–2024. Varastorakennuksen valmistuttua vuonna 2024 se myydään NREPille, josta tulee Tokmannin vuokranantaja 20 vuoden vuokrasopimuksella.

Hankitut liiketoiminnot

Tokmanni osti TEX-kauppaketjuun kuuluvat liiketoiminnot Torniossa ja Kemissä. TEX Tornio ja TEX Kemi olivat vakiintuneita toimijoita alueellaan Meri-Lapissa. Myymälätoiminnot siirtyivät Tokmannin haltuun 1.8.2021, ja myymälät uudistettiin Tokmanneiksi loppuvuonna 2021.

Tokmannin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ja toteuma

Tokmanni päivitti strategiaansa vuosille 2021–2025 maaliskuussa 2021. Tokmannin tavoitteena on saavuttaa 1,5 miljardin euron liikevaihto ja 150 milj. euron vertailukelpoinen liikevoitto vuoteen 2025 mennessä.

Tokmannin uusi strategiakausi ja siihen liittyvät toimenpiteet etenivät hyvin vuonna 2021.

Tavoite 2021–2025	Toteuma vuonna 2021
Liikevaihto 1,5 miljardia euroa	Vertailukelpoinen liikevaihto 1 141,8 milj. euroa
Yli 220 myymälää Suomessa*	Myymälöitä oli vuoden lopussa yhteensä 196 (192)
Vertailukelpoinen liiketulos 150 milj. euroa	Vertailukelpoinen liiketulos 105,7 milj. euroa
Nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen alle 3,2-kertainen	Nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen 31.12.2021 oli 1,8
Osinko noin 70 % tilikauden nettotuloksesta**	Hallituksen osinkoehdotus vuodelta 2021 yhtiökokoukselle on 72,4 % tilikauden nettotuloksesta

*Tavoitteena on lisätä myymälämäärää vuosittain noin kuudella uudella tai uudelleensijoitetulla myymälällä Suomessa.

** Osingonjakopäätös on aina riippuvainen pääomarakenteesta, taloudellisesta asemasta, yleisistä taloudellisista ja liiketoiminnallisista olosuhteista ja tulevaisuuden näkymistä.

Vuoden 2021 strategiset toimenpiteet

Tokmannin strategian kulmakivet ovat asiakasluottamuksen ja -uskollisuuden kasvattaminen sekä kustannustehokkuus. Keskeisiä toimenpiteitä asiakasluottamuksen ja -uskollisuuden saavuttamiseksi ovat panostukset halpoihin hintoihin, valikoiman laajentamiseen, asioinnin vaivattomuuteen, mielenkiintoiseen asiakaskokemukseen, palveluallttiiseen henkilökuntaan ja vastuullisuuteen.

- **Halvat hinnat**

Tokmannin tehtävänä on tarjota asiakkailleen halvin mahdollinen hinta tarjoamistaan tuotteista. Tämän vuoksi Tokmanni päätti pitäytyä halvoissa asiakashinnoissa hankintahintojen noususta ja kustannusinflaatiosta huolimatta myös vuoden 2021 aikana.

- **Valikoiman laajentaminen**

Tokmannin tavoitteena on kaksinkertaistaa tuotevalikoimansa strategiakauden aikana. Tavoitteeseen päästään laajentamalla nykyisiä ylivoimatuoteryhmiä, tuomalla valikoimiin uusia tuoteryhmiä, tarjoamalla enemmän A-brändituotteita sekä vahvistamalla omien merkkien tarjontaa.

Katsauskauden jälkeen tammikuussa 2022 Tokmanni lanseerasi uuden Miny-lifestylebrändin tuoteperheen. Tuotteet tulevat olemaan myynnissä myös Tokmannin verkkokaupassa. Minyn tuotevalikoimaan kuuluvat esimerkiksi pienet kauneudenhoito-, paperi- ja sisustustuotteet.

- **Asioinnin vaivattomuus**

Tokmannin tavoitteena on mahdollistaa vaivaton asiointi Tokmannin liikkeissä ja verkkokaupassa kaikille asiakkailleen. Yksi keskeinen asiointia helpottava tekijä on se, että Tokmannin myymälät sijaitsevat asiakkaan lähetyvillä. Tokmannin tavoitteena onkin kasvattaa myymäläverkostonsa yli 220 myymälään Suomessa vuoden 2025 loppuun mennessä, mikä tarkoittaa vuosittain noin kuutta uutta myymälää. Uusille myymälöille on tilaa varsinkin pääkaupunkiseudulla sekä kasvukeskuksissa. Osa uusista myymälöistä tulee olemaan kokoluokaltaan nykyisiä selkeästi suurempia. Lisäksi niissä tulee olemaan keskivertomyymälään verrattuna merkittävästi suurempi valikoima. Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli 196 myymälää.

- **Mielenkiintoinen asiakaskokemus**

Tokmanni lanseerasi elokuussa 2021 Tokmanni Klubi -kanta-asiakasohjelman, joka herätti suurta mielenkiintoa asiakkaissa ja yhteistyökumppaneissa. Tokmanni Klubin tarkoitus on lisätä merkittävästi

Tokmannin asiakasyymmärrystä ja siten parantaa asiakasluottamusta ja -uskollisuutta. Tähän mennessä Tokmannin kanta-asiakasohjelmaan oli tähän mennessä liittynyt yli 0,8 miljoonaa asiakasta.

- **Palveluaitis henkilökunta**

Tokmannin tavoitteena on olla kaupan alan paras työpaikka. Tähän tavoitteeseen päästään strategiassa määritettyjen linjausten viitoittamana, toimimalla yhdessä laadittujen arvojen mukaisesti sekä noudattamalla Tokmannin johtamisen periaatteita ja työyhteisötaitoja. Tokmannin keskeisistä henkilöstötyön saavutuksista vuonna 2021 kerrotaan lisää alla olevassa osiossa nimeltään Henkilöstö.

- **Vastuullisuus**

Vastuullinen toiminta on Tokmannille strateginen valinta. Vastuullisuutta kehitetään strategiassa valitun suunnan mukaisesti. Tokmannin vastuullisuus syntyy koko henkilöstön voimin tehdyistä konkreettisista, arkisista teoista, joita seurataan ja kehitetään yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Toimimalla vastuullisesti voidaan hyödyntää vastuullisuustyön mahdollisuudet ja minimoida riskit. Samalla voidaan parantaa asiakastyytyväisyyttä ja työnantajamielikuvaa sekä kasvattaa liiketoimintaa. Tokmannin keskeisistä vastuullisuustyön saavutuksista vuonna 2021 kerrotaan lisää alla olevassa osiossa nimeltään Yritysvastuu.

Tokmannin strategian kulmakivet ovat asiakasluottamuksen ja -uskollisuuden kasvattamisen lisäksi kustannustehokkuus. Keskeisiä toimenpiteitä kustannustehokkuuden parantamiseksi ovat panostukset ostamiseen, toimitusketjuun, digitaalisiin ratkaisuihin ja toiminnan tehokkuuteen.

- **Ostaminen**

Tokmanni vahvistaa jatkuvasti ostotoimintaansa ja hankintakanaviaan turvatakseen halvan hintatason asiakkailleen. Yksi Tokmannin kannalta keskeinen tapa tarjota asiakkaille halpoja hintoja on tuoda markkinoille Tokmannin omien merkkien tuotteita. Viimeisen reilun kahden vuoden aikana Tokmanni on tuonut markkinoille seuraavat neljä omaa tuotemerkkiä: Pisara, Noixx, Perfekt+ ja Natur Premium Pet. Omia tuotemerkkejä kehitetään sopiviin tuoteryhmiin myös jatkossa.

- **Toimitusketju**

Vuoden 2021 aikana myymälöiden hyllysaatavuutta parannettiin merkittävästi ja toimitusketjun tehostamistoimenpiteitä jatkettiin. Strategian mukainen kasvu tarkoittaa muun muassa myymälöiden ja toimitusketjun näkökulmasta sitä, että tavaravirrat myymälöihin kasvavat. Vuoden 2021 aikana jatkettiin toimintamallien kehittämistä sellaisiksi, että tavaramäärän kasvusta huolimatta myymälät olisivat aina valmiita palvelemaan asiakkaitaan parhaalla mahdollisella tavalla. Lisäksi Tokmanni tarkensi koko myymäläketjunsä kattavia laatustandardeja sekä johtamis- ja toimintamalleja. Kun prosessit toimivat, myös henkilöstö jaksaa paremmin ja työhyvinvointi paranee.

- **Digitaaliset ratkaisut**

Tokmannin tavoitteena on palvella asiakkaitaan entistä paremmin sekä tehostaa toimintojaan erilaisten digitaalisten ratkaisujen avulla. Tokmannin digihankkeita suunnitellaan ja pilotoidaan vähitellen nykyisen strategiakauden aikana. Piloteista saatujen kokemusten perusteella päätetään, mitkä ratkaisut otetaan käyttöön koko ketjussa. Vuoden 2021 aikana Tokmanni on tehostanut tukitoimintojaan digitaalisten ratkaisuiden avulla. Elokuussa käyttöön otettua kanta-asiakasohjelmaa kehitetään jatkuvasti saumattoman digitaalisen asiakaskokemuksen varmistamiseksi.

- **Toiminnan tehokkuus**

Toiminnan tehokkuuteen liittyy kiinteänä osana logistiikka ja toimitusketju. Vuoden 2021 lopulla Tokmanni päätti rakentaa uuden varastorakennuksen Mäntsälään, yhtiön nykyisen hallinto- ja logistiikkakeskuksen välittömään läheisyyteen. Vuonna 2024 valmistuvan varastorakennuksen koko tulee olemaan noin 55 000 neliometriä, ja se korvaa valmistuttuaan nykyiset kolme Mäntsälän hallinto- ja logistiikkakeskuksen ulkopuolelta vuokrattua varastoa. Uusi varastorakennus tulee tehostamaan Tokmannin logistiikkaa ja toimitusketjua merkittävästi sekä tukemaan osaltaan Tokmannin tavoitetta parantaa yhtiön kannattavuutta.

Henkilöstö

Tokmanni on merkittävä työllistäjä Suomessa, ja ketjun myymäläverkosto ulottuu Hangosta Kittilään. Osaavat, motivoituneet ja tyytyväiset tokmannilaiset tekevät yhdessä töitä asiakkaita varten ja mahdollistavat sitä kautta yhtiön tavoitteisiin pääsyn. Tämän takia on erityisen tärkeää varmistaa, että työntekijöillä on oikeanlaista osaamista ja he ovat sitoutuneet yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tokmannissa hyvästä ja tuloksellisesta tekemisestä palkitaan, ja jokainen Tokmannin työntekijä on tulospalkkauksen piirissä.

Tokmannilla oli 4 105 (4 056) työntekijää vuoden 2021 lopussa. Keskimäärin Tokmannin palveluksessa oli 4 132 (3 873) henkilöä vuoden 2021 aikana. Tokmannin kokonaishenkilömäärästä 85,5 % (85,3 %) työskenteli myymälöissä, 7,2 % (8,0 %) varastossa ja 7,2 % (6,8 %) tukitoiminnoissa.

Tokmanni järjesti syksyllä 2021 koko henkilökunnan kattavaan kyselyyn, johon vastasi 2 825 tokmannilaista. Vastausaktiivisuudeltaan 73,7 %:iin yltäneessä kyselyssä kartoitettiin työtyytyväisyyden lisäksi henkilöstön omistautuneisuutta työlleen. Tutkimustulosten perusteella Tokmanni sai Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen suurten yritysten kategoriassa. Kyseessä on suomalaisen työelämän tunnustus, joka myönnetään vuosittain parhaille Eezy Flown People Power -tutkimukseen osallistuneille organisaatioille. Tutkimuksessa halutaan tunnustaa organisaation vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä edesauttaa osallistavamman työkuiltuurin kehittämistä. Tavoitteena on menestyvä ja innostava työpaikka. Tutkimuksessa tokmannilaiset arvioivat kaikkein myönteisimmin Tokmannin johtamiskulttuuria. Palkitseminen koetaan oikeudenmukaiseksi, strategiat ja näkymät on viestitty henkilöstölle hyvin ja johtoon luotetaan vahvasti. Tokmannin työnantajakuva on positiivinen. Myös työnantajan tuki henkilöstön hyvinvointiin ja ammatilliseen kehitykseen sekä perehdyttäminen nousivat esiin arvioinnissa henkilöstön mielestä parempana kuin kaupan alalla yleensä.

Vuoden 2021 aikana Tokmanni valmensi kymmenen alueellista perehdytysohjaajaa, jotka puolestaan valmensivat oman alueensa myymälöihin yhden tai useamman perehdytysosaajan. Valmennuksiin osallistui reilusti yli 200 tokmannilaista. Tämä projekti paransi osaltaan Tokmannin myymälöissä tapahtuvan perehdytyksen tasoa.

Vuoden 2021 aikana Tokmannin mahdollistamiin pitkäkestoisii oppisopimuskoulutuksiin osallistui lähes 300 tokmannilaista. Oppisopimuskoulutusten aikana rakennettiin urapolkuja etenkin myymälätyöntekijöille. Suurimmat opiskelijamäärät olivat liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa, lähiesihenkilötyön ammattitutkinnoissa sekä puutarhamyyjän koulutusohjelmassa.

Tokmanni käynnisti vuonna 2021 laajennetun johdon koulutusohjelman niin sanotulla 360 asteen kyselyllä, jonka tulosten pohjalta jokainen Tokmannin johtoryhmän ja laajennetun johdon jäsen teki itselleen kehitysohjelman. Laajennetun johdon koulutusohjelma on parin vuoden mittainen, ja tavoitteena on jatkaa sitä kvartaaleittain toistuvilla strategiapohjaisilla valmennuksilla.

Vuonna 2021 Tokmanni määrittä varastotyöntekijöidensä urapolkuvaihtoehdot ja niitä tukevat valmennukset. Urapolut ja koulutusvaihtoehdot integroidaan varastotyöntekijöiden kehityskeskusteluihin. Kaikille varaston esihenkilöille järjestettiin monimuotoisuusvalmennusta. Lisäksi käynnistettiin suomen kielen koulutukset muualta Suomeen muuttaneille varastotyöntekijöille. Myös myymäläverkostossa käynnistyi suomen kielen kielikoulutus.

Tokmannin työntekijöiden työturvallisuutta edistettiin entisestään ottamalla työturvallisuuskävelyt käyttöön varaston ohella myymälöissä. Myymälöissä työturvallisuuskävelyyen osallistuu myymäläpäällikön lisäksi aina myös kyseisen myymälän työntekijä. Lisäksi kaikki Tokmannin myymälöille päivitettiin vuoden aikana omat riskiarviointinsa.

Vuoden 2021 aikana Tokmanni jatkoi osallistumistaan Työterveyslaitoksen Onnistuneesti työuralle -hankkeessa, jonka tavoitteena on tukea nuorten työntekijöiden ammatillista kehittymistä ja työhyvinvointia. Hankkeessa kehitetään voimavara-ohjelmia nuorten työntekijöiden työurien tukemiseen työpaikoilla. Tokmannin nuoret työntekijät osallistuivat myös Varman, Itlan ja TAT:n järjestämään Hyvää työtä nuori -tapahtumaan syksyllä 2021.

Kaikki tokmannilaiset kuuluvat neljännesvuosiperusteisen kannustepalkkion piiriin lukuun ottamatta logistiikkatyöntekijöitä. Tokmannin logistiikkatyöntekijöille maksetaan kuukausittaisen peruspalkan lisäksi yksilökohtainen kuukausittaiseen tehokkuuteen perustuva tuotantolisä. Vuonna 2021 henkilöstökulut olivat 132,9 milj. euroa (122,1), 11,6 % liikevaihdosta (11,4 %).

Yritysvastuu

Vastuullisuus on yksi Tokmannin strategian onnistumisen lähteistä. Yritysvastuun keskeisiä tavoitteita päivitettiin vuonna 2021 osana Tokmannin strategian päivitystä. Tavoitteet liittyvät teemoihin Tuotteet ja hankintaketju, Ihmiset, Ilmasto ja Rehti liiketoiminta. Vastuullisuustyö on hyvässä vauhdissa.

Tokmanni ei ole tässä vaiheessa tunnistanut liiketoiminnassaan EU-taksonomian kriteerien/luokitusten mukaista toimintaa. Taksonomia on Euroopan Unionin kestävä rahoituksen luokittelujärjestelmä, jonka tavoitteena on auttaa tunnistamaan eri osapuolten tarpeisiin kestävä taloudellinen toiminta. Taksonomian tavoitteet liittyvät Euroopan Unionin kestävä kehityksen periaatteisiin ja asetettujen ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseen. Tokmanni ottaa ilmastomuutoksen vakavasti, ja ilmastopäästöjen vähentäminen on yksi tärkeimmistä Tokmannin yritys vastuun osa-alueista. Tokmannin ilmastotyötä ohjaavat kunnianhimoiset tieteeseen perustuvat ilmastotavoitteet (Science Based Targets initiative), jotka ovat linjassa Pariisin ilmastopöytäkirjan ja 1,5 celsiusasteen lämpötilan nousun kanssa. Tokmannin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2025 oman toiminnan (eli Scope 1- ja Scope 2 -päästöjen) osalta.

Tokmannin vastuullisuusasioista kerrotaan perusteellisesti viikolla 12 julkaistavassa vastuullisuusraportissa, joka on laadittu GRI-standardien mukaisesti. Lisäksi vastuullisuusasioita käsitellään hallituksen toimintakertomuksen osiossa Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista. Tokmannin vuonna 2015 tekemä olennaisuusanalyysi on edelleen ajankohtainen.

Keskeiset vastuullisuustyön saavutukset vuonna 2021

Tokmannin ilmastotyötä ohjaavat kunnianhimoiset tieteeseen perustuvat ilmastotavoitteet, jotka ovat linjassa Pariisin ilmastopöytäkirjan ja 1,5 celsiusasteen lämpötilan nousun kanssa ja jotka Tokmanni julkisti kolmantena pohjoismaisena kaupan alan yrityksenä vuonna 2020. Tämän lisäksi Tokmanni julkisti vuonna 2021 tavoitteensa olla hiilineutraali vuonna 2025. Kunnianhimoiseen tavoitteeseen päästään vaiheittain jatkamalla energiatehokkuustoimia ja kartoittamalla mahdollisuuksia siirtyä uusiutuvaan lämpöön.

Tokmanni jatkoi aurinkovoimalainvestointejaan ja asennutti 12 (14) myymälänsä katolle uudet aurinkovoimalat vuonna 2021. Lisäksi Tokmanni asennutti 20 (37) myymälänsä LED-valaistuksen.

Tokmanni säilytti luokituksensa kansainvälisen CDP-järjestön Climate Change -ilmastoarvioinnissa. Tokmannin ylittäminen toistamiseen ilmastoarvioinnin Management-tason luokitukseen B osoittaa, että Tokmanni ottaa yhä paremmin huomioon ilmastomuutoksen tuomat riskit ja mahdollisuudet sekä tekee aktiivisesti toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi, ilmatorjuntaa ja vähähiilisen talouden kehittämiseksi.

Tokmanni käytti uudelleen, kierrätti tai hyötykäytti kaiken, eli 100 % (100 %), jätteistään. Ruokahävikkiä vähentääkseen Tokmanni jatkoi vanhenemassa olevien elintarvikkeiden ilta-alennusmyyntiä kaikissa myymälöissään. Lisäksi 140 myymälää teki ruokalahjoituksia.

Tokmanni jatkoi hankintaketjunsä riskienhallinnan kehittämistä vastuullisuuden näkökulmasta. Tokmannin omia tehdastarkastuksia tehtiin vuonna 2021 yhteensä 62 kappaletta. Päivitetyt pakotehjeistus ja vastuullisen hankinnan periaatteet ja toimintaohjeet koulutettiin koko ostolle ja hankinnalle, mukaan lukien Shanghai hankintatoimisto. Lisäksi Tokmanni otti käyttöön mittausjärjestelmät ja sertifiointitavoitteet tuotevalikoimansa riskiraaka-aineista puuvillalle, kalalle ja palmuöljylle sekä päivitti eläinten hyvinvointiperiaatteitaan. Vaikuttaakseen riskimaatehtaidensa ilmastovaikutuksiin Tokmanni kutsui tavarantoimittajiaan ja tehtaitaan amfori BEPI -ohjelmaan (Business Environmental Performance Initiative). Vuoden 2021 lopussa amfori BEPI -ohjelmaan oli liittynyt mukaan 248 Tokmannin käyttämää tehdasta. Vuoden 2021 lopussa Tokmanni käytti noin 800:aa tehdasta.

Tokmannin yhteiskuntavastuukumppanuus Suomen Punaisen Ristin (SPR) kanssa jatkui. Sen tavoitteena on vaikuttaa valtakunnallisesti yksinäisyyden ja syrjäytymisen vastaiseen työhön SPR:n ystävöimintää tukemalla. Lisäksi Tokmanni tuki vuonna 2021 SPR:n katastrofirahastoa ostokampanjalla, jossa Priima-elintarvikkeiden ja Kotikulta-koristevalojen myynnistä lahjoitettiin katastrofirahastoon 100 844 euroa. Lisäksi Tokmanni jatkoi yhdessä Unilever Finlandin kanssa Hurstinapu ry:n tukemista, osallistui MIELI Suomen Mielenterveys ry:n Mielinlauha-

kampanjaan ja toteutti yhdessä John Nurmisen Säätiön kanssa ostokampanjana yhteistyön, jossa Pisara-tuotemerkin tuotteista lahjoitettiin Itämeren suojeluun säätiön kautta 80 000 euroa.

Tokmannilla jatkettiin vuonna 2021 systemaattista monimuotoisuusyhtöä. Vuoden 2021 aikana Tokmanni muun muassa lopetti kahden sukupuolen jaottelun sisäisissä kyselyissään. Kaikille varastomme esihenkilöille annettiin monimuotoisuusvalmennusta. Lisäksi suomen kielen koulutukset käynnistettiin muualta Suomeen muuttaneille varastotyöntekijöille. Myös myymäläverkostossa käynnistyi suomen kielen kielikoulutus. Anonyymia rekrytointia testattiin vuonna 2020, ja 2021 tehdyn rekrytointijärjestelmän vaihdon myötä voimme entistä paremmin jatkokehittää anonyymia rekrytointia. Tokmanni jatkoi yhteistyötä Kaupan liiton ja Ohjaamo Helsingin kanssa Kaupan polku -ohjelmassa, jossa tarjottiin työkokeilupaikkoja syrjäytymisvaarassa oleville nuorille ja aikuisille. Myös yhteistyö Eteva kuntayhtymän kanssa jatkui: Tokmanni osti paketoitupalvelua Etevalta ja tarjosi näin pakkaustyötä Etevan Duunareille. He ovat erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä, kuten kehitysvammaisia, autismin kirjon omaavia henkilöitä tai mielenterveyskuntoutujia. Lisäksi Tokmanni palkkasi yhteistyössä Plan Internationalin kanssa maahanmuuttajataustaisia nuoria Tokmannille Tutustu työelämään ja tienaa -harjoittelijoiksi.

Tokmannin ohjeiden mukaisesta toiminnasta vastaa Compliance-yksikkö. Yksikköä johtaa Chief Compliance Officer (talousjohtaja), joka raportoi suoraan toimitusjohtajalle sekä informoi myös hallitusta. Compliance-yksikköön kuuluvat hänen lisäksi neljä Compliance Officeria, joilla jokaisella on oma vastuualueensa. Tokmannin Compliance-ryhmä kokoontui vuoden 2021 aikana säännöllisesti kerran kvartaalissa ja käsitteli ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset asianmukaisesti. Anonyymi ilmoituskanavatyökalu on ollut käytössä vuodesta 2020 sekä sisäisille että ulkoisille ilmoituksille. Tokmannilaiselle pakollisen eettisen toimintaohjeistuksen verkkokurssin suoritti 3 128 tokmannilaista vuoden 2021 aikana.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tokmanni Group Oyj:n osakepääoma oli 80 000 euroa ja sillä oli 58 868 752 osaketta vuoden 2021 lopussa. Vuoden aikana yhtiön osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhteensä 42 374 067 kappaletta 868,8 milj. euron kokonaishintaan. Tokmanni Group Oyj:n osakkeen viimeinen kauppa vuonna 2021 tehtiin Nasdaq Helsingissä hintaan 19,65 euroa. Osakkeen ylin kurssi oli 26,90 euroa ja alin 15,32 euroa vuonna 2021. Osakkeen hinnan volyyymilla painotettu keskipurssi oli 20,50 euroa. Joulukuun 2021 lopussa osakkeiden markkina-arvo oli 1 156,8 milj. euroa (956,0).

Tokmanni Group Oyj:llä on yksi osakelaji, ja kukin osake tuottaa yhden äänen yhtiön yhtiökokouksessa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Tokmanni Group Oyj luovutti tilikauden aikana yhteensä 34 168 yhtiön hallussa olevaa osaketta vastikkeetta yhtiön pitkäaikaiseen osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään kuuluville henkilöille. Vuoden 2021 aikana Tokmanni Group Oyj:lle palautui 4 437 omaa osaketta. Vuoden 2021 lopussa Tokmanni omisti 77 186 omaa osakettaan, joka on 0,13 % koko osakekannasta.

	kpl
Omat osakkeet yhtiön hallussa 31.12.2020	106 917
Hankittu tilikauden aikana	-
Luovutettu tilikauden aikana osakepalkkiojärjestelmän perusteella	34 168
Palautunut tilikauden aikana	4 437
Omat osakkeet yhtiön hallussa 31.12.2021	77 186

Joulukuun 2021 lopussa Tokmannilla oli 39 799 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Vuoden lopussa Tokmanni Group Oyj:n suurimmat omistajat olivat Takoa Invest Oy 17,91 %, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma 3,13 %, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo 2,74 %, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 2,73 % ja OP-Suomi sijoitusrahasto 2,41 %.

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset omistivat osakkeista 38,24 %, yksityiset yritykset 22,88 %, kotitaloudet 22,21 %, julkisyhteisöt 9,75 % ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt 2,49 %. Suora ulkomaalaisomistus oli 4,43 %. Kaikista yllä mainituista osuuksista 32,33 % oli hallintarekisteröityjä.

Tokmannin hallituksen, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muiden johtoryhmän jäsenten yhteenlaskettu omistusosuus yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista oli 1,31 % vuoden 2021 lopussa.

Hallituksen osakeomistus 31.12.2021

	Osaketta
Juha Blomster	7 056
Thérèse Cedercreutz	5 409
Erkki Järvinen	3 308
Ulla Lettijeff	1 354
Seppo Saastamoinen*	93 267
Harri Sivula	213 603
Yhteensä	323 997

* Yksi Takoa Invest Oy:n perustajista, hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Takoa Invest Oy omisti 10 544 688 osaketta, eli 17,91 % Tokmannin osakkeista 31.12.2021. Lisäksi Jukka Saastamoinen Oy omistaa Tokmannin osakkeita 214 000 kappaletta ja Seppo Saastamoinen puolestaan omistaa 30 % Jukka Saastamoinen Oy:stä.

Johtoryhmän osakeomistus 31.12.2021

	Osaketta
Timo Heimo	44 008
Sirpa Huuskonen	19 738
Harri Koponen	37 604
Matti Korolainen	96 466
Janne Pihkala	34 251
Markku Pirskanen	21 902
Mika Rautiainen	163 465
Juha Valtonen	30 469
Veli-Pekka Ääri	-
Yhteensä	447 903

Lisätietoa Tokmannin osakkeesta ja osakkeenomistajista sekä johdon omistuksista löytyy yhtiön internetsivuilta ir.tokmanni.fi.

Hallituksen valtuudet koskien omien osakkeiden ostoa

Vuoden 2021 varsinainen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 2 943 000 oman osakkeen hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta yhtiön voitonjakokelpoisilla varoilla, mikä vastaa noin 5 %:a yhtiön kaikista osakkeista varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä.

Osakkeet hankitaan muuten kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Osakkeet hankitaan ja maksetaan Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti.

Osakkeet voidaan hankkia yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseksi, käytettäväksi yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen tai investointien toteuttamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi tai muutoin edelleen luovutettavaksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi.

Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa vuonna 2022 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2022 saakka.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Tokmanni Group Oyj:n hallitus päätti helmikuun 2021 kokouksessaan osakepohjaisen kannustinjärjestelmän jatkamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt toteuttamaan yhtiön strategiaa ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakso on kalenterivuosi 2021. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2021 perustuu konsernin tulokseen per osake (EPS) ja markkina-arvon kehitykseen 1.1.–31.12.2021.

Tokmanni Group Oyj

Järjestelmän kohderyhmään kuuluvat toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsenet sekä yhtiön muita avainhenkilöitä. Ansaintajaksolta 2021 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 120 000:ta Tokmanni Group Oyj:n osaketta osakkeiden myöntöhetken markkina-arvoon perustuen. Mahdollinen palkkio, joka on luonteeltaan ansiotuloa, maksetaan yhtiön osakkeina ja mahdollisesti osittain rahana. Rahaosuudella katetaan palkkiosta kohderyhmään kuuluvalla henkilöllä aiheutuvia ennakonpidätyksiä. Ansaitut osakkeet siirretään saajan arvo-osuustilille vuonna 2022 ja ne vapautuvat rajoituksista tammikuussa 2024. Mikäli kohderyhmään kuuluvan henkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen rajoitusjakson loppumista ja osakkeet palautuvat yhtiölle.

Tokmanni Group Oyj luovutti vuonna 2021 vuoden 2020 palkkio-ohjelmaan perustuen yhteensä 34 168 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta vastikkeetta yhtiön kannustinjärjestelmään kuuluville 58 henkilölle kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti.

Tokmanni Group Oyj:n hallitus päätti 28.10.2020 täsmentää yrityksen palkitsemispolitiikan puitteissa toimitusjohtajan palkitsemista siten, että toimitusjohtajalle luovutetaan vastikkeetta yhtiön osakkeita enintään 12 000 kappaletta palkitsemisjakson aikana, joka alkaa 1.11.2020 ja päättyy 31.10.2023.

Liputusilmoitukset

Tilikauden aikana Tokmanni Group Oyj ei vastaanottanut arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisia ilmoituksia osakeomistuksen ja äänivallan muutoksista.

Hallinnointi

Tokmanni Group Oyj:n hallinto perustuu yhtiökokouksen hyväksymään yhtiöjärjestykseen, Suomen osakeyhtiölakiin ja Nasdaq Helsinki Oy:n antamiin, listattuja yhtiöitä koskeviin sääntöihin ja määräyksiin sekä Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisemaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Tokmanni Group Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Mäntsälässä 23.3.2021. Yhtiökokous järjestettiin niin sanotun väliaikaisen lain nojalla siten, että yhtiön osakkeenomistajat osallistuivat kokoukseen ja käyttivät osakkeenomistajan oikeuksia vain äänestämällä ennakkoon ja esittämällä ennakkoon vastaehdotuksia ja kysymyksiä.

Kokous vahvisti tilinpäätöksen, käsitteli toimielinten palkitsemisraportin ja myönsi tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.–31.12.2020.

Osingonmaksu

Osingoksi vahvistettiin hallituksen esityksen mukaisesti 0,85 euroa/osake. Osinko maksettiin osakkeenomistajille, jotka olivat osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 25.3.2021 ja osingon maksupäivä 9.4.2021.

Hallituksen kokoonpano ja palkkiot

Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin kuusi. Hallituksen jäseninä jatkavat Seppo Saastamoinen, Harri Sivula, Thérèse Cedercreutz, Juha Blomster, Erkki Järvinen ja Ulla Lettijeff. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Seppo Saastamoinen.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkioksi 84 000 euroa ja hallituksen jäsenen vuosipalkkioksi 30 000 euroa.

Lisäksi vahvistettiin, että hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan kokouspalkkio kutakin hallituksen kokousta kohden seuraavasti:

- 1 000 euroa hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on Suomessa,
- 2 000 euroa hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on muualla Euroopassa ja
- 3 000 euroa hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on Euroopan ulkopuolella.

Talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan kuukausipalkkiona 1 000 euroa kuukaudelta.

Hallituksen jäsenten vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että noin 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenille yhtiön osakkeita ja loput maksetaan rahana. Yhtiö vastaa osakkeiden hankinnasta aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta. Hallituksen jäsenelle hankittuja osakkeita ei voi luovuttaa ennen kuin ostopäivästä on kulunut 3 vuotta tai ennen kuin hallituksen jäsenen jäsenyys hallituksessa on päättynyt, riippuen siitä kumpi ajankohdista on aikaisempi.

Hallitusten jäsenten kokouspalkkio ja talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan palkkio maksetaan rahana.

Tilintarkastajan valitseminen ja palkkio

Tilintarkastajiksi toimikaudelle 2021 valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Yhtiön tilintarkastuksesta päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Maria Grönroos. Tilintarkastajalle maksetaan palkkio kohtuullisen laskun mukaan.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuuden päättää enintään 2 943 000 oman osakkeen hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla, mikä vastaa noin 5 %:a yhtiön kaikista osakkeista varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakkeiden hankkimiseen ja/tai pantiksi ottamiseen liittyvistä seikoista. Valtuutuksen ehdotetaan olevan voimassa vuonna 2022 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2022 saakka.

Hallituksen järjestäytymiskokouksen päätökset

Hallitus päätti yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa valita hallituksen talous- ja tarkastusvaliokuntaan seuraavat jäsenet: Juha Blomster, Erkki Järvinen ja Harri Sivula. Erkki Järvinen valittiin talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi.

Johtoryhmä

Tokmannin johtoryhmään kuuluivat 31.12.2021 seuraavat henkilöt:

- Mika Rautiainen, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsen 1.6.2018 alkaen
- Markku Pirskanen, talousjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, johtoryhmän jäsen 22.5.2017 alkaen
- Timo Heimo, johtaja, myynti ja toimitusketju, johtoryhmän jäsen 1.12.2018 alkaen
- Sirpa Huuskonen, johtaja, henkilöstö ja vastuullisuus, johtoryhmän jäsen 1.5.2016 alkaen
- Harri Koponen, johtaja, myymäläverkosto ja konsepti, johtoryhmän jäsen 1.2.2018 alkaen
- Matti Korolainen, kaupallinen johtaja, johtoryhmän jäsen 1.8.2019 alkaen
- Janne Pihkala, johtaja, strategia, kehitys ja verkkokauppa, johtoryhmän jäsen 1.4.2018 alkaen
- Juha Valtonen, johtaja, hankinta, johtoryhmän jäsen 1.8.2020 alkaen
- Veli-Pekka Ääri, johtaja, markkinointi ja viestintä, johtoryhmän jäsen 1.10.2021 alkaen

Lisätietoa Tokmannin hallinnosta löytyy yhtiön internetsivuilta ir.tokmanni.fi.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyt tiedot

Tilinpäätöksen liitetiedossa 5.1 Lähipiiritapahtumat on esitetty lähipiirin kanssa toteutetut liiketoimet sekä toimitusjohtajasopimukseen liittyviä ehtoja.

Riskienhallinta

Tokmanni Group Oyj:n riskienhallintaa ohjaa Tokmannin hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Tokmannin riskienhallinnan tavoitteena on tukea konsernin arvoja, strategiaa ja liiketoiminnan jatkuvuutta ennakoimalla ja hallinnoimalla toimintoihin liittyviä mahdollisia riskejä. Tavoitteena on arvioida riskejä järjestelmällisesti perusteellisen suunnittelun ja päätöksentekoprosessin edistämiseksi.

Vastuu riskienhallinnan käytännön toteuttamisesta on konsernijohtajalla. Riskejä arvioidaan säännöllisesti ja hallitaan kokonaisvaltaisesti. Tokmanni Group Oyj:n riskejä käsitellään Tokmannin hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunnassa vuosittain. Talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja raportoi riskienhallinnasta säännöllisesti hallitukselle. Merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä hallitus raportoi markkinoille toimintakertomuksessaan ja olennaisista muutoksista niihin liiketoiminta- ja puolivuositarkastuksissa.

Tokmannin merkittäviksi arvioituja riskejä ja epävarmuustekijöitä

Tietojärjestelmä- ja tietoturvallisuusriskit

Riippuvuus tietojärjestelmistä, tietoliikenteestä ja ulkoisista palveluntarjoajista on kasvanut Tokmannilla. Myös verkkojen yhdistäminen, palveluiden ulkoistaminen sekä verkkokauppa ovat heikentäneet yhtiöiden mahdollisuuksia tehokkaaseen tietoturvallisuuden valvontaan. Pidemmät toimintahäiriöt tietojärjestelmissä, maksuliikenteessä, tai muualla toimitusketjussa tai muut poikkeustilanteet, kuten kyberhyökkäys, voivat lamaannuttaa yhtiön toimintaa tai pysäyttää tavaravirran koko konsernissa ja aiheuttaa siten merkittäviä myynnin menetyksiä. Tokmanni panostaa entistä enemmän tietoturvaan liittyvien riskien tunnistamiseen ja tietoturvalmiuksien lisäämiseen. Lisäksi Tokmanni panostaa ajantasaiseen laiteinfraan ja varalaittejärjestelmiin sekä pitää varautumis- ja palautussuunnitelmat ajan tasalla.

Markkinariski

Tokmannin liiketoiminnan tulos ja kannattavuus sekä myynnin kasvu ovat alttiina kuluttajien ja alalla toimivien kilpailijoiden käyttäytymiselle Suomen vähittäiskauppariikalla. Uudet kansainväliset markkinavoimat sekä verkkokauppa muuttavat toimialaa ja markkinadynamiikkaa, luovat painetta markkinoilla ja kiristävät kilpailutilannetta entisestään. Jos Tokmanni ei kykene ymmärtämään markkinakehityksen suuntaa ja sen vaatimaa muutostarvetta, voi tällä olla kielteisiä vaikutuksia Tokmannin liiketoiminnalle. Markkinariskien hallitsemiseksi Tokmanni seuraa markkinoita osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista, kehittää ketterästi liiketoimintaprosessejaan ja -

palvelujaan sekä muokkaa myyntityöntekijöiden ja hinnoittelustrategioitaan vastatakseen muuttuviin markkinaolosuhteisiin.

Talouden vaihtelut

Kansainvälisessä tai kotimaisessa taloudellisessa tilanteessa tapahtuvat muutokset, kuten voimakas taloudellinen elpyminen, voivat nostaa kuljetusten, komponenttien, energian sekä materiaalien hintoja ja aiheuttaa jopa pulaa niistä. Pitkittyessään kohonnut hintataso, komponenttipula, ongelmat sähkönjakelussa sekä logistiikkaketjun häiriöt voivat esimerkiksi viivästyttää toimituksia ja muutoinkin heikentää tuotesaatavuutta sekä aiheuttaa lisäkustannuksia, joita ei pystytä täysimääräisesti siirtämään asiakashintoihin. Taloudellisella matalasuhdanteella on selvä vaikutus vähittäiskauppaan, mutta sen vaikutus halpakauppaan on todennäköisesti pienempi.

Varaston kierto ja käyttöpääoman hallinta

Tokmanni pyrkii parantamaan käyttöpääoman hallintaansa kehittämällä prosesseja ja työkaluja hankintatoiminnassa, toimitusketjunhallinnassa ja tuoteryhmäjohtamisessa. Jos Tokmanni epäonnistuu käyttöpääomanhallinnassa, voi sillä olla negatiivisia vaikutuksia Tokmannin taloudelliseen asemaan ja kannattavuuteen. Tokmanni seuraa jatkuvasti tuontiin liittyviä kuljetuksia, varaston kiertoa, tuotteiden elinkaaria ja poistoja sekä valikoimanhallintaa osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista ja ryhtyy korjaaviin toimiin tarvittaessa.

Strategisten hankkeiden läpiviennin epäonnistuminen ja ihmisten osaaminen sekä henkilöstön saatavuus

Tokmannin strategian toteuttaminen ja strateginen muutostyö vaativat uudenlaista kyvykkyyttä ja osaavaa henkilöstöä. Tokmannin meneillään olevat kehityshankkeet ja erikoisosaamisen tarve lisäävät avainhenkilöriskiä ja riippuvuutta yksittäisten henkilöiden osaamisesta. Tokmanni panostaa olennaisen osaamisen rekrytointiin, osaamisen kehittämiseen koulutuksien ja valmennuksien kautta sekä työssä oppimiseen avainhenkilöriskin pienentämiseksi.

Vahinkoriskit

Onnettomuuksista, luonnonilmiöistä ja pandemioista sekä niiden aiheuttamista matkustamisen ja liikenteen rajoittamisesta voi aiheutua merkittäviä vahinkoja ihmisille, omaisuudelle tai liiketoiminnalle. Lisäksi vahinkoriskit saattavat aiheuttaa liiketoiminnan ja tuonnin viivästyksiä ja keskeytyksiä, joita ei pystytä ennalta ehkäisemään. Tokmanni on varautunut mahdolliseen tuotteiden saannin tyrehtymiseen muun muassa ottamalla käyttöön vaihtoehtoisia hankintakanavia. Tokmanni seuraa kaikessa toiminnassaan viranomaisten suosituksia ja määräyksiä.

Keskusvaraston tuhoutuminen tai vaurioituminen

Tokmanni on riippuvainen keskusvarastonsa keskeytymättömästä toiminnasta. Jos kyseinen varasto mistä tahansa syystä tuhoutuu tai suljetaan tai jos sen laitteet vaurioituvat merkittävällä tavalla tai jos toiminta altistuu muille häiriöille, tästä aiheutuu viivästyksiä jakaa tuotteita aikataulujen mukaisesti. Merkittävät viivästykset johtavat menetettyyn myyntiin sekä lisäkuluihin. Tokmanni hallitsee tätä riskiä liiketoiminnan jatkuvuus-, turvallisuus- ja toipumissuunnitelmilla sekä toteuttamalla ennakoivaa kunnossapitoa.

Työntekijöiden terveyden ja työkykyisyyteen liittyvät riskit

Laajamittaiset henkilöstön poissaolot eri työntekijäryhmissä (esim. logistiikka, myynti, asiakaspalvelu, johto) voivat vaikuttaa yrityksen toimintaan. Työntekijöiden terveyden ja työkykyisyyteen liittyviä riskejä yritetään minimoida esimerkiksi erilaisilla turvallisuusratkaisuilla sekä ohjeistamalla tarvittaessa, että henkilöstö työskentelee kotoaan käsin kaikissa niissä työtehtävissä, joissa se on mahdollista. Lisäksi yritys voi hankkia tilapäistyövoimaa mahdollisen sairauspiikin aikana. Tokmanni on kartoittanut eri toimintojen kriittiset avainhenkilöt ja miettinyt heille varahenkilöjärjestelyt.

Maineriski

Jos Tokmannin tuoteturvallisuuden valvonta epäonnistuu tai toimitusketjun vastuullisuuden varmistus pettää, voi seurauksena olla taloudellinen menetys ja asiakkaiden luottamuksen heikentyminen tai menettäminen. Vastuullisuusnäkökulmien, tuotteiden tuotannon ja hankinnan vastuullisuuden sekä työntekijöiden oikeudenmukaisen

ja tasapuolisen kohtelun merkitys asiakkaille on entistä korostuneempi. Mahdolliset epäonnistumiset vastuullisuusnäkökulmien toteuttamisessa aiheuttaisivat Tokmannille negatiivista julkisuutta ja vaikuttaisivat Tokmannin maineeseen. Yllä mainittuja laatu- ja maineriskejä hallitaan mm. sisäisillä ja ulkoisilla laatu- ja vastuullisuustarkastuksilla, amfori BSCI:n toimintaperiaatteiden ja Tokmannin eettisten toimintaperiaatteiden noudattamisvaatimuksilla, hyvällä hallintotavalla ja yrityksen johtamismallilla sekä sisäisen tarkastuksen toimenpiteiden ja laajamittaisen Compliance-ohjelman kautta. Lisäksi Tokmannilla on oma laatuorganisaatio, joka valvoo tuotteiden turvallisuutta ja laatua lähtömaassa, keskusvarastolla ja myymälöissä.

Hankintojen poliittinen maariski

Hankintamarkkinat muuttuvat yhtiön ulkopuolisista tekijöistä riippumatta. Kiinan muuttuva ympäristölainsäädäntö, poliittisten päätösten vaikutus maan talouden kehitykseen ja lainsäädäntöön sekä poliittinen epävakaus hankintamaissa kuten Turkissa, Bangladeshissa, Myanmarissa ja Pakistanissa voivat nostaa hankintahintoja tai aiheuttaa toimitusongelmia. Tokmanni panostaa entistä enemmän hankintamalliansa kehittämiseen, mikä mahdollistaisi joustavat hankinnan muutokset riskien realisoituessa.

Brändimielikuva- ja markkinointiriski

Tokmannin vertailukelpoisen myynnin kasvu riippuu osittain mainonta- ja markkinointiohjelmien vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta. Mainonta- ja markkinointiohjelmien onnistumisen edellytyksenä on esimerkiksi se, että Tokmanni hallitsee mainonta- ja markkinointikulujaan tehokkaasti suhteessa liikevaihtoon sekä kasvattaa asiakasmääriä mm. tunnettuuden paranemisen kautta. Markkinointiriskin hallitsemiseksi Tokmanni seuraa markkinoita ja mittaa markkinoinnin ja mainonnan tehokkuutta jatkuvasti. Tokmannin markkinointiprosessit on kehitetty ketteriksi ja joustaviksi, mikä mahdollistaa hyvin nopean reagoimisen mahdollisiin kielteisiin vaikutuksiin.

Tuotelaatu- ja vastuullisuusriski

Tokmannin tärkeimpiä myyntikatemarginaalin parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä ovat suoran tuonnin ja omien tuotemerkkien myynnin osuuden kasvattaminen. Tuonnin kasvattaminen nopealla aikataululla saattaa aiheuttaa tuotelaatuun ja vastuullisuuteen liittyviä riskejä. Mikäli valvonta epäonnistuu tai toimitusketjun laadunvarmistus pettää, voi seurauksena olla taloudellisia tappioita, asiakkaiden luottamuksen sekä yrityksen maineen heikentyminen tai pahimmassa tapauksessa asiakkaiden terveyden vaarantuminen. Tokmanni on vahvistanut laatuorganisaatiotaan ja tarkentanut hankintamalliaan. Lisäksi Tokmanni panostaa entistä enemmän tuotteiden laajaan ennakkotestaukseen ja varmistaa omavalvonnalla tuotteita koskevien määräysten noudattamista. Oleellinen osa tuotelaadun hallintaa on asiakaspalautteen tehokas käsittely. Tuotteisiin liittyviä vastuullisuusriskejä Tokmanni pienentää pyrkimällä ohjaamaan kaikki suorat ostot riskimaista amfori BSCI- tai SA8000-auditoiduille tehtaille.

Tokmannin omien merkkien tuotteisiin ja suoraan hankintaan liittyvät riskit

Tokmanni lisää omien merkkien tuotteiden määrää kaikissa tuoteryhmissä osana tavoitettaan parantaa kannattavuuttaan. Tokmannin omien merkkien tuotteilla on yleisesti halvaksi koettu hintamielikuva ja parempi kate kuin Tokmannin myymissä brändituotteissa. Tokmanni on myös parantanut suoran hankinnan valmiuksiaan jättämällä välikäsiä pois ja asioimalla suoraan tuotteiden valmistajien kanssa. Tokmannin suorien hankintojen lisääminen voi lisätä tuotteiden saatavuuteen, käyttöpääoman tarpeeseen sekä tuotteiden laatuun ja turvallisuuteen liittyviä liiketoimintariskejä. Epäonnistuminen Tokmannin omien tuotemerkkien ja suorien hankintojen lisäämisessä voi myös vaarantaa strategisten tavoitteiden toteuttamisen, millä voi olla negatiivinen vaikutus Tokmannin liiketoimintaan ja taloudelliseen asemaan. Yllä mainittujen riskien hallitsemiseksi Tokmanni muun muassa hyödyntää Shanghaissa sijaitsevaa, yhdessä Europris-halpakauppaketjun kanssa omistamaansa yritystä, jatkaa hankintamallinsa hyödyntämistä ja kehittämistä sekä tekee tuotannon auditointeja.

Valuuttakurssiriskit

Tokmanni altistuu valuuttakurssiriskeille hankintojensa kautta. Valuuttakurssien epäsuotuisat muutokset voivat nostaa muissa valuutoissa kuin euroissa ostettujen tuotteiden hankintakustannuksia, eikä Tokmanni välttämättä pysty siirtämään kaikkia tällaisia kustannuksia asiakkailleen. Tokmannin tärkein ulkomaanvaluutta on Yhdysvaltain dollari. Tokmannin tuoteostoista 31.12.2021 päättyneellä tilikaudella noin 87 % tehtiin euroissa ja noin 13 % Yhdysvaltain

Tokmanni Group Oyj

dollareissa. Tokmanni suojaa vähintään puolet Yhdysvaltain dollareissa tehtävistä ostoista keskimäärin kuuden kuukauden jaksolle.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia katsauskauden jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöstiedotteen laadintaan.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle 28.1.2022 julkistetussa tiedotteessa, että hallituksen jäsenten lukumäärä ja palkkioiden määräytyminen pysyvät ennallaan. Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että yhtiön hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen Seppo Saastamoinen, Harri Sivula, Thérèse Cedercreutz, Juha Blomster, Erkki Järvinen ja Ulla Lettijeff.

Tammikuussa 2022 Tokmanni perusti kaksi uutta yhtiötä, Mäntsälä Distribution Center Oy:n ja Kiinteistöosaakeyhtiö Tokmannin Moreenin, uutta varastorakennushankettaan varten.

Tokmannin näkymät vuodelle 2022

Vuodelle 2022 Tokmanni ennustaa liikevaihdon ja euromääräisen vertailukelpoisen liikevoiton kasvavan. Ennusteeseen liittyy epävarmuustekijöitä koronapandemian kehittymisen ja sen aiheuttamien vaikutusten johdosta.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 216 218 044,05 euroa, josta tilikauden voitto oli 73 232 602,78 euroa. Hallitus esittää, että 31.12.2021 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona 0,96 euroa osakkeelta eli 56 439 903,36 euroa. Osinko maksetaan osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä 25.3.2022 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Osingonmaksupäiväksi hallitus ehdottaa 8.4.2022. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Alla olevassa selvityksessä on kuvattu Tokmannin vastuullisuutta konsernin neljän olennaisen vastuullisuusteeman kautta. Konsernia koskevia ympäristöasioita käsitellään osiossa Ilmasto, sosiaalisia ja henkilöstöasioita ja ihmisoikeuksien kunnioittamista osiossa Ihmiset sekä Tuotteet ja hankintaketju sekä korruptiota ja lahjonnan torjuntaa osiossa Rehti liiketoiminta.

Tokmannin vastuullisuusasioista kerrotaan perusteellisesti viikolla 12 julkaistavassa vastuullisuusraportissa. Raportti on laadittu GRI-standardien mukaisesti.

Vastuullisuus Tokmannilla

Vastuullinen liiketoiminta on yksi Tokmannin onnistumisen lähteistä ja osa jokaisen tokmannilaisen arkea. Tokmannin yritys vastuun keskeiset teemat ovat *Rehti liiketoiminta*, *Ihmiset*, *Tuotteet ja hankintaketju* sekä *Ilmasto*. Teemat määritettiin Tokmannin vuonna 2015 tekemän olennaisuusanalyysin perusteella sidosryhmät ja liiketoiminta huomioiden, ja ne ovat Tokmannille edelleen relevantteja. Teemoja tarkennettiin vastuullisuusstrategian päivityksen yhteydessä vuonna 2020.

Tokmannin vastuullisuustyön tavoitteena on liiketoiminnan riskien minimointi ja mahdollisuuksien hyödyntäminen sekä lisäarvon tuottaminen eri sidosryhmille. Tokmanni on arvioinut toimintaansa ja liikesuhteisiinsa liittyvät yritys vastuuriskit ja pyrkii minimoimaan niitä. Vastuullisuusnäkökulmasta konsernin liiketoiminnan suurimmat haasteet liittyvät tuotteiden ja hankinnan vastuullisuuteen sekä ilmatoriskien pienentämiseen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen koko arvoketjussa.

Tokmanni ei ole tässä vaiheessa tunnistanut liiketoiminnassaan EU-taksonomian kriteerien/luokitusten mukaista toimintaa. Taksonomia on Euroopan Unionin kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmä, jonka tavoitteena on auttaa tunnistamaan eri osapuolten tarpeisiin kestävä taloudellinen toiminta. Taksonomian tavoitteet liittyvät Euroopan Unionin kestävän kehityksen periaatteisiin ja asetettujen ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseen. Tokmanni ottaa ilmastomuutoksen vakavasti, ja ilmastopäästöjen vähentäminen on yksi tärkeimmistä Tokmannin yritys vastuun osa-alueista. Tokmannin ilmastotyötä ohjaavat kunnianhimoiset tieteeseen perustuvat ilmastotavoitteet (Science Based Targets initiative), jotka ovat linjassa Pariisin ilmastopöytäkirjan ja 1,5 celsiusasteen lämpötilanousun kanssa. Tokmannin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2025 oman toiminnan (eli Scope 1- ja Scope 2 -päästöjen) osalta.

Tokmannin liiketoimintamallin kuvaus

Tokmanni on Suomen suurin valtakunnallinen halpakauppaketju. Vuoden 2021 lopussa Tokmannilla oli 196 (192) myymälää ympäri Suomea ja verkkokauppa. Tokmanni on asiakaslähtöinen halpakauppa, jonka kilpailuetuja ovat halvat hinnat, mielenkiintoinen ja laajatuotevalikoima, palveluvalta ja motivoitunut henkilökunta, valtakunnallinen myymäläverkosto yhdistettynä verkkokauppaan sekä toimintojen tehokkuus ja ketteruus.

Tokmannin valikoima koostuu omien tuote- ja yksinoikeusmerkkien ohella merkittömistä ja johtavien kansainvälisten tuotemerkkien tuotteista. Tokmannilla on laaja valikoima hinta-laatusuhteeltaan mainioita tuotteita muun muassa seuraavissa tuotekategorioissa: kodin puhdistus ja siivous, henkilökohtainen hygienia, työkalut ja sähkötarvikkeet, koti ja sisustus, puutarha, piha ja parveke, vapaa-aika, kodintekniikka, pukeutuminen ja elintarvikkeet.

Tokmannin tavoitteena on kasvaa kannattavasti. Kannattavuuden parantamisen ajurina on suoran tuonnin ja omien tuotemerkkien osuuden lisääminen myynnistä muun muassa hyödyntämällä Shanghain hankintayhtiötä. Tokmannin tuotteet toimitetaan myymälöihin pääsääntöisesti konsernin Mäntsälässä sijaitsevasta logistiikkakeskuksesta. Tokmannilla on varastot myös Lahdessa, Vantaalla ja Keravalla. Konsernin pääkonttori sijaitsee logistiikkakeskuksen yhteydessä Mäntsälässä.

Tokmannilla oli 4 105 (4 056) työntekijää vuoden 2021 lopussa. Keskimäärin Tokmannin palveluksessa oli 4 132 (3 873) henkilöä vuoden 2021 aikana. Tokmannin kokonaishenkilömäärästä 85,5 % (85,3 %) työskenteli myymälöissä, 7,2 % (8,0 %) varastossa ja 7,2 % (6,8 %) tukitoiminnoissa.

Rehti liiketoiminta

Tokmannin liiketoiminnan keskeinen periaate on vastuullisuus asiakkaita, työntekijöitä, sijoittajia ja muita sidosryhmiä kohtaan. Eettinen toimintaohjeistus ohjaa Tokmannin liiketoimintaa. Tokmanni noudattaa kaikessa toiminnassaan lakeja, asetuksia ja hyvää hallinnointitapaa.

Tokmannin vastuullisuustyön perustan luovat yrityksen arvot sekä eettinen toimintaohjeistus sitä täydentävine periaatteineen, politiikkoineen ja ohjeistuksineen. Tokmannin eettinen toimintaohjeistus ja periaatteet ovat hallituksen hyväksymiä. Johtoryhmä hyväksyy politiikat ja liiketoimintayksiköiden johtohenkilöt hyväksyvät ohjeistukset. Tokmannin vastuullisuusasioista vastaa viime kädessä toimitusjohtaja, joka raportoi niistä hallitukselle. Hallitus käsittelee vastuullisuusasioita säännöllisesti osana strategian käsittelyä ja aina tarpeen mukaan. Päätöksenteon tukena toimii Tokmannin vastuullisuuden ohjausryhmä ja vastuullisuustiimin tuottamat esitykset ja tiedot.

Tokmannin eettinen toimintaohjeistus sisältää muun muassa seuraavat pelisäännöt: Kohtelemme kaikkia tasa-arvoisesti ja syrjimättä; Minimoimme työtapaturmat; Noudatamme lakeja; Emme lahjo; Suojaamme liikesalaisuudet ja konsernin omaisuuden; Kunnioitamme yksityisyyden suojaa; Tuemme reilua kilpailua; Minimoimme ympäristövaikutukset; Vaadimme, että tuotteet on valmistettu eettisesti; ja Viestimme läpinäkyvästi ja luotettavasti.

Vuonna 2021 eettisen toimintaohjeistuksen verkkokoulutuksen suoritti 3 128 tokmannilaista. Kurssi suoritetaan vuosittain, ja se on pakollinen osa uusien työntekijöiden perehdytystä.

Tokmannin ohjeiden mukaisesta toiminnasta vastaa Compliance-yksikkö. Yksikköä johtaa Chief Compliance Officer (talousjohtaja), joka raportoi suoraan toimitusjohtajalle sekä informoi myös hallitusta. Compliance-yksikköön kuuluvat hänen lisäkseen neljä Compliance Officeria, joista jokaisella on oma vastuualueensa. Tokmannin Compliance-ryhmä kokoontui vuoden 2021 aikana säännöllisesti kerran kvartaalissa ja käsittelee ilmoituskanavaan tulleita ilmoitukset asianmukaisesti. Anonyymi ilmoituskanavatyökalu on ollut käytössä vuodesta 2020 sekä sisäisille että ulkoisille ilmoituksille.

REHTI LIIKETOIMINTA		
Tavoitteet 2021	Taso 2021	Tavoitteet 2022
Tokmannilaiset on koulutettu päivitettyyn eettiseen toimintaohjeistukseen	Osittain saavutettu (76 %)	Kaikki tokmannilaiset on koulutettu päivitettyyn eettiseen toimintaohjeistukseen
Ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset käsitellään asianmukaisesti	Saavutettu	Ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset käsitellään asianmukaisesti
Tokmannilla ei ole yhtään korruptiotapausta	Saavutettu	Tokmannilla ei ole yhtään korruptiotapausta
Tokmannilla ei ole yksityisyyden suojan loukkauksia	Saavutettu	Tokmannilla ei ole yksityisyyden suojan loukkauksia
Tokmanni ei saa huomautuksia viranomaisilta markkinointiin liittyen	Saavutettu	Tokmanni ei saa huomautuksia viranomaisilta markkinointiin liittyen

Ihmiset

Avoin ja reilu yrityskulttuuri, jossa jokaista kunnioitetaan, on avain menestykseen ja kestävään liiketoimintaan. Osallistavan ja oikeudenmukaisen henkilöstöjohtamisen avulla Tokmanni pystyy kehittymään, hyödyntämään uusia mahdollisuuksia, vähentämään liiketoiminnan riskejä ja tuottamaan lisäarvoa kaikille sidosryhmilleen. Vuonna 2021 Tokmanni käytti esihenkilövalmennuksissaan arvoista johdettuja johtamisen periaatteita. Arvoista johdettiin myös kaikkia tokmannilaisia koskevat työyhteisötaidot, johon liittyvän verkkovalmennuksen suoritti vuoden 2021 loppuun mennessä 1 886 tokmannilaista.

Tokmannilla seurataan henkilöstön työtyytyväisyyttä. Seurannan kohteena ovat muun muassa tasa-arvoisuuden, työilmapiirin, esihenkilötyön ja oikeudenmukaisen johtamisen kehittyminen. Tokmanni järjesti syksyllä 2021 koko henkilökunnan kattavaan kyselyyn, johon vastasi 2 825 tokmannilaista. Vastausaktiivisuudeltaan 73,7 %:iin yltäneessä kyselyssä kartoitettiin työtyytyväisyyden lisäksi henkilöstön omistautuneisuutta työlleen. Tutkimustulosten perusteella Tokmanni sai Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen suurten yritysten kategoriassa. Kyseessä on suomalaisen työelämän tunnustus, joka myönnetään vuosittain parhaille Eezy Flown People Power -tutkimukseen osallistuneille organisaatioille. Tutkimuksessa halutaan tunnistaa organisaation vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä edesauttaa osallistavamman työyhteisön kehittämistä. Tavoitteena on menestyvä ja innostava työpaikka. Tutkimuksessa tokmannilaiset arvioivat kaikkein myönteisimmin Tokmannin johtamiskulttuuria. Palkitseminen koetaan

oikeudenmukaiseksi, strategiat ja tulevaisuuden näkymät on viestitty henkilöstölle hyvin ja johtoon luotetaan vahvasti. Tokmannin työnantajakuva on positiivinen. Myös työnantajan tuki henkilöstön hyvinvointiin ja ammatilliseen kehitykseen sekä perehdyttäminen nousivat esiin arvioinnissa henkilöstön mielestä parempana kuin kaupan alalla yleensä.

Tokmannin tavoitteena on innostunut ja sitoutunut henkilöstö, joka arvostaa asiakasta, omaa työtään sekä työnantajaansa ja on yrityksensä vastuullinen tuloksentekijä. Henkilöstölle tarjotaan erilaisia koulutus- ja kehittymismahdollisuuksia. Ammatillista osaamista kehitetään kaikissa tehtävissä erilaisten lähi- ja verkkokoulutusten sekä työssäoppimisen kautta. Koulutuksen ja henkilöstön osaamisen kehitystyöhön osallistuvat Tokmannin omat asiantuntijat yhdessä ulkopuolisten koulutuskumppaneiden kanssa. Vuoden 2021 aikana Tokmannin mahdollistamiin pitkäkestoisii oppisopimuskoulutuksiin osallistui lähes 300 tokmannilaista. Oppisopimuskoulutusten aikana rakennettiin urapolkuja etenkin myymälätyöntekijöille. Suurimmat opiskelijamäärät olivat liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa, lähiesihenkilötyön ammattitutkinnoissa sekä puutarhamyyjän koulutusohjelmassa. Vuoden 2021 aikana Tokmanni valmensi kymmenen alueellista perehdytysohjaajaa, jotka puolestaan valmensivat oman alueensa myymälöihin yhden tai useamman perehdytysosaajan. Valmennuksiin osallistui reilusti yli 200 tokmannilaista. Tämä projekti paransi osaltaan Tokmanneissa tapahtuvan perehdytyksen tasoa. Lisäksi vuonna 2021 Tokmanni määrittäi varastotyöntekijöidensä urapolkuvaihtoehdot ja niitä tukevat valmennukset. Urapolut ja koulutusvaihtoehdot integroidaan varastotyöntekijöiden kehityskeskusteluihin. Kaikille varaston esihenkilöille järjestettiin monimuotoisuusvalmennusta. Lisäksi käynnistettiin suomen kielen koulutukset muualta Suomeen muuttaneille varastotyöntekijöille. Myös myymäläverkostossa käynnistyi suomen kielen kielikoulutus.

Henkilöstön terveydestä, työkyvystä ja turvallisuudesta huolehditaan työkykyjohtamisella. Tokmannin työkykyjohtamisen tavoitteena on henkilöstön työterveysriskien ennakointi, työtyytyväisyyden parantaminen ja työurien pidentäminen. Vuoden 2021 lopussa tokmannilaisten sairaspoissaoloprosentti oli 4,46.

Vuoden 2021 lopussa Tokmannin palveluksessa oli 4 105 (4 056) henkilöä, joka on 49 (397) työntekijää enemmän kuin edellisvuoden lopussa. Keskimääräinen henkilömäärä Tokmannilla vuonna 2021 oli 4 132 (3 873) henkilöä. Raportoitavissa henkilömäärissä ovat mukana myös poissaolajaksolla olevat (esim. äitiys-, isyys-, vanhempain-, hoito-, opinto- ja vuorotteluvapaa). Yleisimmät syyt määräaikaisiin työsuhteisiin ovat erilaiset sijaisuudet (esim. perhevapaiden ja opintovapaiden ajaksi) sekä kausityö.

Tokmannin työntekijöiden työturvallisuutta edistettiin entisestään ottamalla työturvallisuuskävelyt käyttöön varaston ohella myymälöissä. Myymälöissä työturvallisuuskävelyyhin osallistuu myymäläpäällikön lisäksi aina myös kyseisen myymälän työntekijä. Lisäksi kaikki Tokmannin myymälät päivittivät vuoden aikana omat riskiarviointinsa. Turvallisuushavainnot tehtiin Tokmannilla vuonna 2021 yhteensä 1 212 kappaletta (vuonna 2020: 540).

Tokmannilla tunnustetaan monimuotoisuus. Monimuotoisuutta myös arvostetaan ja johdetaan. Tokmannin henkilöstö on naisvaltaista ja henkilöstön ikäjakauma on suuri. Kesätöiden ja erilaisten työharjoitteluiden kautta Tokmanni työllistää paljon nuoria työntekijöitä myymälöissään ja muissa tehtävissä eri puolilla organisaatiota. Yritys kokee myös erityisen tärkeäksi, että se pystyy palvelemaan kaikkia asiakkaitaan parhaalla mahdollisella tavalla. Tokmannilla on menettelyohjeet epäasiallisen kohtelun käsittelemiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Ohjeistuksen mukaan epäasialliseen kohteluun pitää puuttua välittömästi. Tokmanni täsmensi vuoden aikana epäasiallisen kohtelun prosessiaan sekä koulutti HR-asiantuntijoitaan ja luottamushenkilöitään toimimaan tarvittaessa työyhteisösovittelijoina.

Vuonna 2020 Tokmannin tekemässä kuluttajatutkimuksessa työntekijöiden ja asiakkaiden yhdenmukainen kohtelu ja monimuotoisuus nousivat tärkeimmiksi vastuullisuuden aiheiksi myös vuonna 2021. Tokmannilla jatkettiin vuonna 2021 systemaattista monimuotoisuustyötä. Vuoden 2021 aikana muun muassa lopetettiin kahden sukupuolen jaottelun sisäisissä kyselyissä. Anonyymia rekrytointia testattiin vuonna 2020, ja 2021 tehdyn rekrytointijärjestelmän vaihdon myötä Tokmanni voi entistä paremmin jatkokehittää anonyymiä rekrytointia. Tokmanni jatkoi yhteistyötä Kaupan liiton ja Ohjaamo Helsingin kanssa Kaupan polku -ohjelmassa, jossa tarjottiin työkokeilupaikkoja syrjäytymisvaarassa oleville nuorille ja aikuisille. Myös yhteistyö Eteva kuntayhtymän kanssa jatkui: Tokmanni osti paketoitua palvelua Etevalta ja tarjosi näin pakkaustyötä Etevan Duunareille. He ovat erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä, kuten kehitysvammaisia, autismin kirjon omaavia henkilöitä tai mielenterveyskuntoutujia. Lisäksi Tokmanni on palkannut yhteistyössä Plan Internationalin kanssa maahanmuuttajataustaisia nuoria Tokmannille Tutustu työelämään ja tienaa -harjoittelijoiksi.

Tokmannin yhteiskuntavastuukumppanuus Suomen Punaisen Ristin (SPR) kanssa jatkui. Sen tavoitteena on vaikuttaa valtakunnallisesti yksinäisyyden ja syrjäytymisen vastaiseen työhön SPR:n ystävöimintää tukemalla. Lisäksi Tokmanni jatkoi yhdessä Unilever Finlandin kanssa Hurstinapu ry:n tukemista ja osallistui MIELI Suomen Mielenterveys ry:n Mielinauha-kampanjaan. Tokmanni tuki myös syksyllä 2021 ensimmäistä kertaa järjestettyä Mäntsälä Pride -tapahtumaa.

Tokmanni toteutti yhdessä John Nurmisen Säätiön kanssa ostokampanjana yhteistyön, jossa Tokmannin Pisara-tuotemerkin tuotteista lahjoitettiin Itämeren suojeleluun säätiön kautta 80 000 euroa.

IHMISET		
Tavoitteet 2021	Taso 2021	Tavoitteet 2022
<ul style="list-style-type: none"> - Työyhteisötaidot pakolliseksi perehdytysvalmennukseksi verkkokurssin avulla kaikille tokmannilaisille - Uudet myymälöihin palkattavat työntekijät valmennetaan asiakaspalveluun esihenkilöiden toimesta - Laajennetun johdon valmennusohjelma lanseerataan 	<p>Osittain saavutettu</p> <p>Saavutettu</p> <p>Saavutettu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tehdään terveystarkastuksen ja käynnistetään kaikille Tokmannin työntekijöille suunnatun hyvinvointiohjelman vahvistaaksemme henkilöstömme jaksamista ja sitoutuneisuutta - Jatketaan laajennetun johdon valmennusohjelmaa - Käynnistetään vapaaehtoisen valmennusohjelman asiantuntijoille ja toimistohenkilöstölle osaamisen kehittämiseksi sekä työtyytyväisyyden ja sitoutumisen vahvistamiseksi
<ul style="list-style-type: none"> - Turvallisuushavaintojen määrä kaksinkertaistetaan työturvallisuuskulttuurin kehittämiseksi ja tapaturmien vähentämiseksi 	Saavutettu	<ul style="list-style-type: none"> - Tehdään yli 2 000 turvallisuushavaintoa myymälöissä ja varastolla turvallisuuskulttuurimme kehittämiseksi ja tapaturmien vähentämiseksi
<ul style="list-style-type: none"> - Tiedolla johtamisen kehittäminen jatkuu (eNPS > 36) 	Osittain saavutettu	<ul style="list-style-type: none"> - Jatkamme tiedolla johtamisen kehittämistä (eNPS 25)
<ul style="list-style-type: none"> - Laajennettu johtoryhmä ja uudet esihenkilöt ovat saaneet monimuotoisuusvalmennuksen 	Osittain saavutettu	<ul style="list-style-type: none"> - Laajennetun johtoryhmän jäsenet ja esihenkilöt ovat saaneet monimuotoisuusvalmennuksen

Tuotteet ja hankintaketju

Vastuullisuus on keskeinen osa Tokmannin hankintaprosessia. Vastuullinen hankinta tarkoittaa Tokmannille erityisesti työntekijöiden perusoikeuksien toteutumisen varmistamista toimitusketjussa. Prosessia tukevat Tokmannin vastuullisen hankinnan periaatteet ja toimintaohjeet. Amfori BSCI -aloitteen (Business Social Compliance Initiative) jäsenenä Tokmanni on sitoutunut noudattamaan amfori BSCI:n eettisiä periaatteita. Tokmanni edellyttää samalla myös tavarantoimittajiensa tehtailta ja heidän omilta tavarantoimittajiltaan ja tuottajiltaan sitoutumista amfori BSCI:n eettisten periaatteiden mukaiseen toimintaan.

Tokmannin hankinnan vastuullisuuden valvonnassa keskitytään erityisesti riskimäihin, joissa Maailmanpankin riskimaalukituksen perusteella on suurin vaara työ- ja ihmisoikeuksien loukkauksiin. Ensisijainen huomio on Tokmannin lähimmässä vaikutuspiirissä olevissa, omien tuotemerkkien ja yksinoikeustuotteiden tavarantoimittajissa. Tokmanni edellyttää, että näitä tuotteita valmistavalla, riskimaassa sijaitsevalla tehtaalla on oltava voimassa oleva amfori BSCI- tai SA8000-auditointi. Tapauskohtaisen arvioinnin perusteella hyväksytään myös SEDEX-auditoinnit ja lelualan ICTI Care -auditoinnit lelutehtaille. Myös brändituotteita toimittavilta tavarantoimittajilta vaaditaan ostosopimuksessa sitoumus amfori BSCI:n vaatimuksen mukaisesta tuotannosta. Vastuullisuuden arviointi alkaa jo tavarantoimittajien kilpailutuksessa, jossa huomioidaan vastuullisuuskysymykset.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Ihmisoikeudet ovat Tokmannin vastuullisuustyön lähtökohta. Tokmanni on sitoutunut muun muassa YK:n ihmisoikeuksia koskeviin kansainvälisiin perusasiakirjoihin, ILO:n julistukseen työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista sekä YK:n Global Compactiin. Ihmisoikeuksien osalta Tokmannin toimintaa luotsaavat myös YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet. Huolellisuusperiaatteen mukaisesti Tokmanni arvioi ja seuraa toimintansa ihmisoikeusvaikutuksia ja ryhtyy tarvittaessa korjaaviin toimenpiteisiin. Tokmanni viestii toimintansa ihmisoikeusvaikutuksista osallisuutensa, mahdollisuuksiensa ja vaikutusvaltansa mukaan. Tokmanni on julkaissut ihmisoikeusperiaatteensa ja yhteenvedon vuoden 2016 ihmisoikeusvaikutusten arvioinnista verkkosivuillaan. Tämä arviointi on edelleen ajankohtainen.

Tokmannin merkittävimmät potentiaaliset ihmisoikeusvaikutukset liittyvät toimitusketjuun ja siellä terveyteen ja turvallisuuteen, rakennusten turvallisuuteen, liiallisiin ylitoihin, elämiseen riittävään palkkaan sekä lapsi- ja pakkotyövoiman käyttöön. Tunnistetut negatiiviset vaikutukset voivat vaikuttaa useisiin ihmisoikeuksiin, kuten

oikeuteen työhön, oikeuteen terveyteen, oikeuteen elämään ja oikeuteen perhe-elämään. Ihmisoikeusvaikutuksia seurataan jatkuvasti muun muassa auditoinneilla ja yhteydenpidolla toimittajiin. Negatiivisiin vaikutuksiin puututaan välittömästi. Vakavat epäkohdat, kuten lapsi- ja pakkotyövoiman käyttö, ovat harvinaisia. Tokmannin käyttämällä tehtailla ei tullut yhtään tällaista tapausta esiin vuonna 2021. Keskeiset toimenpiteet ihmisoikeusvaikutusten poistamiseksi tai vähentämiseksi Tokmannin omien toimintojen osalta liittyvät työturvallisuuden ja -terveyden parantamiseen.

Vuoden 2021 alussa julkaistussa Valtioneuvoston kanslian tutkimus- ja selvitystoiminnan Suomalaisyriyten ihmisoikeussuoriutumisen tila (SIHTI) -hankkeen selvityksessä Tokmanni sai selkeästi keskiarvoa paremmat pisteet (48,1/100, tutkittujen yritysten keskiarvo 23,9/100).

Vuonna 2021 vastuullisuuden riskienhallintaa ihmisoikeusriskien osalta kehitettiin edelleen. Päivitetyt pakoteohjeistus ja vastuullisen hankinnan periaatteet ja toimintaohjeet koulutettiin koko ostolle ja hankinnalle, mukaan lukien Shanghai hankintatoimisto. Tehtaiden ja toimittajien vastuullisuusmittareiden kehitystä jatkettiin. Uusi toimittajahallintajärjestelmä otettiin käyttöön Shanghai hankintatoimistolla. BSCI auditoiduilta tehtailta teytyjen riskimaaostojen osuus julkaistaan myöhemmin vastuullisuusraportissa, BSCI järjestelmässä tapahtuneiden muutosten vuoksi.

Amfori BSCI -auditointien lisäksi Tokmannin hankinnan vastuullisuutta seurataan ja kehitetään tekemällä omia tehdastarkastuksia. Tokmanni teki omia tehdastarkastuksia vuonna 2021 yhteensä 62 (60) kappaletta Kiinassa sijaitsevilla tehtailla. Määrä vastasi 13,8 % (15,0 %) riskimaiden aktiivisista toimittajista ja 5,9 % (8,6 %) riskimaiden aktiivisista tehtaista. Omat tehdastarkastukset keskittyvät samanaikaisesti tuotelaadun sekä tehtaiden vastuullisuuden eli BSCI-auditointien tulosten varmistukseen. Koronatilanteen rajoittaessa omia tehdastarkastuksia, ylimääräisiä kolmannen osapuolen tehdastarkastuksia tehtiin vuonna 2021 53 kappaletta, pääosin Kiinassa, mutta myös Pakistanissa, Vietnamissa ja Bangladeshissa.

Tokmanni jatkoi vuonna 2021 myös YK:n ohjaavien periaatteiden mukaisesti syvemmälle toimitusketjuihin menemistä erityisesti riskiraaka-aineiden osalta. Tokmanni määrittä ja otti käyttöön mittausjärjestelmät ja sertifiointitavoitteet tuotevalikoimansa riskiraaka-aineista puuvillalle, kalalle ja palmuöljylle sekä päivitti eläinten hyvinvointiperiaatteitaan.

Jatkossa yritys kehittää edelleen vastuullisuusriskien hallintaa. Vuonna 2022 Tokmannin tavoitteena on määrittää tavoitteet valikoiduille vastuullisuusmerkeille. Lisäksi Tokmanni tarkentaa ihmisoikeustavoitteitaan ja priorisoi tulevia tehdaskohtaisia, aiempaa syvempiä tehdastarkastuksia. Vuonna 2022 Tokmannin tavoitteena on tehdä vähintään 100 (70) omaa tehdastarkastusta. Omissa tarkastuksissaan Tokmanni keskittyy erityisesti tehtaisiin, joissa arvioitu riski ihmisoikeusloukkauksiin on suurin. Tällöin otetaan huomioon muun muassa maan ja tuotteen erityispiirteet sekä käsin tehtävän työn määrä valmistuksessa. Lisäksi Tokmanni jatkaa ylimääräisten kolmannen osapuolen tehdastarkastusten teettämistä tarvittaessa. Tokmannin ja norjalaisen halpakaupan Europrisin yhteisessä, Shanghaiissa sijaitsevassa hankintatoimistossa käyttöön otetun toimittajahallintajärjestelmän osalta tavoitteena on ottaa vastuullisuuden toiminnallisuudet käyttöön vuoden 2022 aikana.

Tuotevastuu

Tuoteturvallisuus on yksi keskeisimmistä vastuullisuuden osa-alueista. Tokmanni haluaa varmistaa, että kaikki sen myymät tuotteet ovat turvallisia käyttää. Yritys valvoo tuoteturvallisuuden, vastuullisuuden ja huolellisuusvelvoitteiden toteutumista omavalvonnalla, tavarantoimittajavierailuilla sekä omilla ja kolmannen osapuolen tekemillä tuotetestauksilla.

Vuoden 2021 tavoitteena oli kehittää erityisesti asiakkaiden kokemaa tuotelaatua Tokmannin omien merkkien tuotteissa. Tuotelaadun parantamiseen liittyy vahvasti vuonna 2020 aloitettu laadunvarmistusprosessien läpikäynti, jossa tutkittiin riskiperusteisesti eri prosessin vaiheita komponenttien ja tuotenyönteiden sekä tuotannon aikaisen ja jälkeisen tarkastuksen osalta. Lisäksi sovittiin toimintamallit eri yksiköiden välillä. Uutena vaiheena tähän tarkasteluun tuotiin olemassa olevan valikoiman tuotteiden asiakaspalautusprosentin vaikutus. Tämä asiakaspalautusprosentin arvioinnin mukaan tuominen tulee myös olemaan laadun suurin projekti vuodelle 2022. Tokmanni on asettanut tuote- ja toimittajahallinnan osalta toimenpiteet, mikäli yksittäisen tuotteen tai toimittajan kokonaisreklamaatioprosentti on suuri (yli 3 %). Näiden toimenpiteiden uskotaan olevan erittäin merkittävässä asemassa omien tuotemerkkien asiakastyytyväisyyden rakentamisessa. Toinen vuoden 2021 kehityskohteista oli sopimushallintaprosessin kehittäminen. Tämä kehitystyö aloitettiin 2021 ja jatkuu edelleen 2022.

Vuonna 2021 mittarina tuoteturvallisuuden ja käyttölaadun arvioimisessa käytettiin vaatimustenvastaisuuksien lukumäärää. Vaatimustenvastaisuuksia suhteessa tuotespesifikaatioon Tokmannin vastuulla olevissa tuotteissa havaittiin vuonna 2021 yhteensä 13 (21) kappaletta. Niistä suurin osa johtui omavalvonnassa tai asiakaspalautusten perusteella havaitusta heikosta käyttölaadusta. Viranomaisten asettamia kieltoja kohdistui kolmeen tuotteeseen, joista kaksi oli Tokmannin maahantuomia brändituotteita ja yksi Tokmannin oman merkin tuote. Vuonna 2021 Tokmannin myymiin omien merkkien tai oman tuonin tuotteisiin ei kohdistunut yhtään vakavaa tuoteturvallisuusvirhettä.

Vuonna 2021 Tokmanni ei toteuttanut yhtään oman merkin tuotteen palautusmenettelyä, mutta toteutti yhden palautusmenettelyn oman maahantuonin tuotteessa. Tämä tuote oli farmitunkki, joka ei täyttänyt tuotteeseen liittyvän turvallisuusstandardin vaatimuksia. Tuotevastuullisena Tokmanni toteutti myös kaksi viranomaisen asettamaa myyntikieltoa, joista toinen kohdistui Tokmannin oman tuotemerkin tuotteeseen ja toinen Tokmannin maahantuomaan elintarvikkeeseen. Oman tuotemerkin tuote ei täyttänyt tuoteturvallisuusstandardin vaatimusta vesitiiveydestä, mutta ei aiheuttanut välitöntä vaaraa. Toinen myyntikielto kohdistui Ruotsissa valmistettuun elintarvikkeeseen, jossa säilöntäaineen pitoisuus ylitti tuotantoerässä sallitun rajan.

TUOTTEET JA HANKINTAKETJU		
Tavoitteet 2021	Taso 2021	Tavoitteet 2022
<ul style="list-style-type: none"> - Toimittaja- ja tehdaskohtaisen vastuullisuusmittarin määrittäminen - Päivitetyn pakotehjeistuksen ja vastuullisen hankinnan ohjeistuksen viimeistely ja käyttöönotto - Tokmannin ihmisoikeustavoitteiden tarkentaminen, ml. syvempien tehdaskohtaisten tarkastelujen priorisointi - Sertifiointitavoitteet palmuöljylle ja puulle - Sertifiointitavoitteet määritetty valikoiduille vastuullisuusmerkeille - Toimittajahallintajärjestelmän vastuullisuuden toiminnallisuudet otettu käyttöön 	<ul style="list-style-type: none"> Saavutettu Saavutettu Osittain saavutettu Saavutettu Ei saavutettu Ei saavutettu 	<ul style="list-style-type: none"> - Sertifiointitavoitteet määritetty puulle - Pakkausten vastuullisuuden kehittäminen yhdessä oston kanssa esim. vähentämällä neitseellisen muovin käyttöä - Tokmannin ihmisoikeustavoitteiden tarkentaminen, ml. syvempien tehdaskohtaisten tarkastelujen priorisointi - Vastuullisen hankinnan johtamisen kehittäminen toimittaja- ja tehdaskohtaisen vastuullisuusmittarin avulla - Vastuullisen hankinnan prosessien kehittäminen mm. maakohtaisia riskinarvioiteja kehittämällä
<ul style="list-style-type: none"> - 70 omaa tehdastarkastusta - Oman tehdastarkastusprosessin päivitys mukaan lukien ylimääräiset, kolmannen osapuolen tehdastarkastukset 	<ul style="list-style-type: none"> Osittain saavutettu (62 kpl) Saavutettu 	<ul style="list-style-type: none"> - 100 omaa tehdastarkastusta - Tarkastusten seurantaprosessin kehittäminen
<ul style="list-style-type: none"> - Ei vakavia tuoteturvallisuusvirheitä Tokmannin myymissä tuotteissa, eikä niiden aiheuttamia onnettomuuksia - Tuotteiden reklamaatioprosentin vähentäminen omista tuotemerkeissä - Sopimushallintaprosessin kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Saavutettu Osittain saavutettu Osittain saavutettu 	<ul style="list-style-type: none"> - Ei vakavia tuoteturvallisuusvirheitä Tokmannin myymissä tuotteissa, eikä niiden aiheuttamia onnettomuuksia - Tuotteiden reklamaatioprosentin vähentäminen omista tuotemerkeissä - Sopimushallintaprosessin kehittäminen

Ilmasto

Tokmannin merkittävimmät ilmasto- ja ympäristöteemat ovat energiankulutus ja siihen liittyvät päästöt, jätteet ja niiden käsittely sekä kuljetusten päästöjen vähentäminen. Tokmanni tähtää yhä resurssitehokkaampaan liiketoimintaan useilla eri toimenpiteillä. Konserni selvittää jatkuvasti uusia mahdollisuuksia vähentää energiankulutusta ja hyödyntää uusiutuvaa energiaa kiinteistöissä sekä pyrkii ympäristöystävällisempään logistiikkaan. Tokmanni seuraa myös varastossaan ja myymälöissään syntyvien jätteiden määrää ja parantaa aktiivisesti jätteiden uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. Tokmanni ei ole tässä vaiheessa tunnistanut liiketoiminnassaan EU-taksonomian kriteerien mukaista toimintaa.

Energiatehokas liiketoiminta

Ilmastovaikutusten vähentäminen on Tokmannin tärkeimpiä vastuullisuuden osa-alueita. Suurin osa Tokmannin tuotteiden elinkaaren aikaisista ilmastovaikutuksista syntyy tuotteiden valmistuksessa ja niiden käytön aikana. Näihin molempiin yrityksen vaikutusmahdollisuudet ovat rajalliset ja mittaaminen haasteellista.

Vuonna 2021 Tokmannin ilmastostrategian pääpaino oli kiinteistöjen energiankulutuksen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä. Vuonna 2021 hankintaperustaiset Scope 1 ja 2 -hiilidioksidipäästöt nousivat 21,1 % vuoteen 2020 verrattuna. Edellisvuonna 2020 nämä päästöt pienenevät 7,5 %. Vuoden 2021 nousua ajoi kasvanut lämmön tarve

edellisvuotta kylmemmän talven vuoksi. Vuonna 2022 Tokmanni aloittaa kartoittamaan mahdollisuuksia siirtyä uusiutuvaan lämpöön tulevaisuudessa.

Vuonna 2020 Tokmannin julkisti kolmantena pohjoismaisena kaupan alan yrityksenä tieteeseen perustuvat, Science Based Targets -aloitteen (SBTi) virallisesti hyväksymät ilmastotavoitteet, jotka ovat linjassa Pariisin ilmastopimuksen ja 1,5 celsiusasteen lämpötilannousun kanssa.

Lisäksi Tokmanni säilytti luokituksensa kansainvälisessä CDP-ilmastoarvioinnissa. Tokmannin yltäminen toistamiseen ilmastoarvioinnin Management-tason luokitukseen B osoittaa, että Tokmanni ottaa yhä paremmin huomioon ilmastomuutoksen tuomat riskit ja mahdollisuudet sekä tekee aktiivisesti toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi, ilmastoriskien torjumiseksi ja vähähiilisen talouden kehittämiseksi.

Vuonna 2021 Tokmanni myös julkisti tavoitteensa olla hiilineutraali vuonna 2025. Tavoite saavutetaan pienentämällä energiankulutusta, parantamalla energiatehokkuutta, käyttämällä uusiutuvaa energiaa, hankkimalla uusiutuvan energian sertifikaatteja ja kompensoimalla lentomatkojen päästöt.

Ympäristöystävällinen logistiikka

Tokmannin tavoitteena on kasvusta ja myymäläverkoston laajentumisesta huolimatta pitää kuljetusten kasvihuonepäästöt vuoden 2015 tasolla liikevaihtoon suhteutettuna. Logistiikkatietojen viivästymisen myötä vuoden 2021 taso julkaistaan vastuullisuusraportissa. Tokmanni pyrkii keskittämään kuljetukset pitkäaikaisille sopimuskumppaneille, joiden kanssa se etsii keinoja hiilidioksidipäästöjen sekä kuljetusten muiden ympäristöhaittojen vähentämiseksi.

Resurssitehokkuus

Tokmanni pyrkii minimoimaan polttolaitoksiin kuljetettavan jätteen määrää vähentämällä jätteen syntymistä sekä materiaalien uudelleenkäytöllä ja kierrättämistä lisäämällä. Vuonna 2021 Tokmanni kierrätti jätteestään noin 34 % (35 %) ja uudelleenkäytti 48 % (45 %). Jälkimmäinen koostui kuormalavojen uudelleenkäytöstä kuljetuksissa. Vuonna 2022 Tokmannin tavoitteena on 85 %:n kierrätys- ja uudelleenkäyttöaste.

Tokmannin kiinteistöjen sijaintiperustaiset päästöt nousivat vuonna 2021 8,4 % (-10 %). Vuonna 2021 lämmöntarve oli suurempi vuoteen 2020 verrattuna. Tokmannin kokonaispinta-ala kasvoi 3,5 % vuoteen 2020 verrattuna. Tokmanni asensi 20 (37) myymäläänsä LED-valaistuksen, mikä laskee sähkön kulutusta.

Vuonna 2021 Tokmanni asensi 12 (14) myymäläänsä katolle aurinkopaneelit. Yhteensä aurinkopaneeleita oli vuoden 2021 lopussa 53 toimipisteessä.

Vuonna 2022 Tokmannin tavoitteena on 2 %:n kiinteistöjen sijaintiperustaisten hiilidioksidipäästöjen vähentäminen.

ILMASTO		
Tavoitteet 2021	Taso 2021	Tavoitteet 2022
- Kiinteistöjen sijaintiperusteisten hiilidioksidipäästöjen (Scope 1 ja 2) vähentäminen 3 %:lla	Ei saavutettu	- Kiinteistöjen sijaintiperusteisten hiilidioksidipäästöjen (Scope 1 ja 2) vähentäminen 2 %:lla - Tiekartta uusiutuvalle lämmölle valmis 2022
- Kuljetusten aiheuttamat kasvihuonepäästöt vuoden 2015 tasolla liikevaihtoon suhteutettuna	Julkaistaan 2021 vastuullisuusraportissa	- Kuljetusten aiheuttamat kasvihuonepäästöt vuoden 2015 tasolla liikevaihtoon suhteutettuna
- Kierrätys- ja uudelleenkäyttöaste 80 % - Vertailukelpoisen sähkönkulutuksen vähentäminen 4 %:lla - Sähkön kulutuksen (kaikki) vähentäminen 3 %:lla	Saavutettu Osittain saavutettu Osittain saavutettu	- Kierrätys- ja uudelleenkäyttöaste 85 %
- CDP-tulos B tai korkeampi	Saavutettu	- CDP-tulos B tai korkeampi

Konsernin tunnusluvut

Avainluvut	1-12/2021	1-12/2020	1-12/2019
Liikevaihto, tuhatta euroa	1 141 808	1 073 153	944 276
Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kehitys, %	4,8	12,3	4,3
Asiakasmäärän muutos, %	0,8	3,2	6,9
Myyntikate, tuhatta euroa	397 814	370 450	325 197 ***
Myyntikatemarginaali, %	34,8	34,5	34,4 ***
Vertailukelpoinen myyntikate, tuhatta euroa	396 436	371 148	325 278 ***
Vertailukelpoinen myyntikatemarginaali, %	34,7	34,6	34,4
Liiketoiminnan kulut, tuhatta euroa	-226 925	-211 453	-198 892
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut, tuhatta euroa	-227 571	-210 874	-197 923
Käyttökate, tuhatta euroa	174 536	163 114	130 556 ***
Käyttökatemarginaali, %	15,3	15,2	13,8
Vertailukelpoinen käyttökate, tuhatta euroa	172 512	164 392	131 605 ***
Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali, %	15,1	15,3	13,9 ***
Liikevoitto, tuhatta euroa	107 710	98 472	69 386 ***
Liikevoittomarginaali, %	9,4	9,2	7,3
Vertailukelpoinen liikevoitto, tuhatta euroa	105 686	99 750	70 435 ***
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali, %	9,3	9,3	7,5
Nettorahoituskulut, tuhatta euroa	-10 109	-10 011	-10 454
Nettoinvestoinnit, tuhatta euroa *	21 749	12 833	15 428
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate **	1,8	2,0	2,9
Liiketoiminnan rahavirta, tuhatta euroa	126 828	151 063	84 021
Sijoitetun pääoman tuotto, %	17,1	16,2	11,8
Sijoitetun pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	18,0	16,2	11,9 ***
Oman pääoman tuotto, %	33,8	35,5	26,4 ***
Oman pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	37,9	37,3	30,2 ***
Omavaraisuus, %	30,0	27,8	25,1 ***
Henkilöstö kauden lopussa	4 105	4 056	3 659
Henkilöstö keskimäärin	4 132	3 873	3 647

* Nettoinvestoinnit ilman pitkäaikaisia saamisia muilta

** Rullaava 12 kk vertailukelpoinen käyttökate

*** Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä sekä IFRS 16 -vuokrasopimusten kirjausten oikaisuja. Oikaisujen vaikutus kauden 1–12/2020 materiaaleihin ja palveluihin on - 0,5 milj. euroa, tuloveroihin 0,1 milj. euroa ja tulokseen täten -0,4 milj. euroa. Vaikutus omaan pääomaan on -1,0 milj. euroa. Vuoden 2019 lukujen oikaisun vaikutus omaan pääomaan on -2,2 milj. euroa. Lisätietoja oikaisusta löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Osakekohtaisia tietoja	2021	2020	2019
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	1,33	1,20	0,80 **
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	1,33	1,20	0,80 **
Osakekohtainen oma pääoma, (euroa/osake)	4,16	3,68	3,10 **
Osakekohtainen osinko, (euroa/osake) *	0,96	0,85	0,62
Osinko tuloksesta, % *	72,4	70,5	77,4 **
Efektiiivinen osinkotuotto, % *	4,9	5,2	4,9
Hinta/voitto-suhde (P/E)	14,82	13,48	15,76 **
Tilikauden päätöskurssi	19,65	16,24	12,62
Tilikauden ylin kurssi	26,90	16,70	12,74
Tilikauden alin kurssi	15,32	8,64	7,09
Tilikauden keskipurssi	20,50	13,17	9,00
Osakkeiden vaihto, 1 000 kpl	42 374	41 678	23 806
Osakkeiden vaihto, %	72,0	70,8	40,4
Osakkeiden markkina-arvo 31.12. tuhatta euroa	1 156 771	956 029	742 924
Osakkeiden lukumäärä 31.12., 1 000 kpl	58 869	58 869	58 869
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	58 731	58 825	58 869
Laimennettu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana (1 000 kpl)	58 776	58 850	58 869

* Vuoden 2021 osalta hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

** Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyvitteiden kirjauskäytäntöä sekä IFRS 16 -vuokrasopimusten kirjausten oikaisuja. Oikaisujen vaikutus kauden 1–12/2020 materiaaleihin ja palveluihin on - 0,5 milj. euroa, tuloveroihin 0,1 milj. euroa ja tulokseen täten -0,4 milj. euroa. Vaikutus omaan pääomaan on -1,0 milj. euroa. Vuoden 2019 lukujen oikaisun vaikutus omaan pääomaan on -2,2 milj. euroa. Lisätietoja oikaisusta löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Tokmanni raportoi käyttökate ja liikevoittoa avainlukuina ja tekee oikaisuja, jotka parantavat vertailtavuutta sekä antavat paremman kuvan yhtiön toiminnallisesta tuloksesta. Käyttökate ei ole IFRS-tunnusluku ja se kuvaa liikevoittoa ennen poistoja. Vertailukelpoinen käyttökate ja liikevoitto kuvaavat tunnuslukuja, joista on poistettu Tokmannin johdon poikkeukselliseksi ja kertaluontoisiksi katsomat erät sisältäen muutokset sähköjohdannaissopimusten ja valuuttajohdannaisten käyvässä arvoissa, jotka Tokmanni oikaisee, koska ne ovat Tokmannin avoimiin rahavirran suojauspositioihin liittyviä realisoitumattomia voittoja ja tappioita, eivätkä ne siten liity Tokmannin toiminnalliseen tulokseen katsauskaucilla.

Tokmannin johto käyttää vertailukelpoista käyttökate- ja liikevoittomarginaalia keskeisinä tunnuslukuina Tokmannin liiketoiminnallisen tuloksen kehittymisen arvioimiseksi.

Tuhatta euroa	1-12/2021	1-12/2020	1-12/2019
Myyntikate	397 814	370 450	325 197 *
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	-1 378	698	81
Vertailukelpoinen myyntikate	396 436	371 148	325 278 *
Liiketoiminnan kulut	-226 925	-211 453	-198 892
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	-646	580	968
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	-227 571	-210 874	-197 923
Käyttökate	174 536	163 114	130 556 *
Liikevoitto	107 710	98 472	69 386 *
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	-1 378	698	81
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	-646	580	968
Vertailukelpoinen käyttökate	172 512	164 392	131 605 *
Vertailukelpoinen liikevoitto	105 686	99 750	70 435 *

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Korjaukset koskevat ostohyviteiden kirjauskäytäntöä. Oikaisun vaikutus kauden 1–12/2020 materiaaleihin ja palveluihin on -0,5 milj. euroa. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kehitys, %	=	Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kasvu/kehitys lasketaan ottamalla huomioon niiden myymälöiden liikevaihdon kasvu, joita ei katsota uusiksi ja uudelleensijoitetuiksi myymälöiksi nettomääräisesti laskettuna. Tokmannin määritelmän mukaan uusiin ja uudelleensijoitettuihin myymälöihin kuuluvat: (i) uudet avatut myymälät; (ii) myymälöiden uudelleensijoittamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 prosenttia tai enemmän ja kun valikoima laajenee tai supistuu merkittävästi; (iii) myymälöiden laajentamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 prosenttia tai enemmän. Jos myymälä kuuluu johonkin näistä ryhmistä, sitä pidetään uutena tai uudelleensijoitettuna myymälänä avaamisvuotenaan ja sitä seuraavana kalenterivuotena. Nettomääräisesti laskettuna Tokmanni vähentää uusista ja uudelleensijoitetuista myymälöistä tilikaudella suljetut myymälät.
Asiakasmäärän muutos, %	=	Asiakasostotapahtumien lukumäärän kehitys
Myyntikate	=	Liikevaihto - Materiaalit ja palvelut
Vertailukelpoinen myyntikate	=	Myyntikate - Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset
Liiketoiminnan kulut	=	Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut + Liiketoiminnan muut kulut
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	=	Liiketoiminnan kulut - Sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset
Käyttökate	=	Liikevoitto + Poistot
Vertailukelpoinen käyttökate	=	Käyttökate - Valuutta- ja sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset
Vertailukelpoinen liikevoitto	=	Liikevoitto - Valuutta- ja sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset
Nettorahoituskulut	=	Rahoitustuotot – Rahoituskulut
Nettovelat	=	Korolliset velat – Rahavarat
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate	=	$\frac{\text{Nettovelat}}{\text{Vertailukelpoinen käyttökate}}$
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma - Laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja} + \text{Korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma, raportointijakson alun ja lopun keskiarvo}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja} + \text{Korko- ja muut rahoituskulut edelliseltä 12 kuukaudelta}}{\text{Sijoitettu pääoma, keskimäärin 12 kk}}$
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Oma pääoma, raportointijakson alun ja lopun keskiarvo}}$
Oman pääoman tuotto, % liukuva 12 kk	=	$\frac{\text{Kauden tulos edelliseltä 12 kuukaudelta}}{\text{Oma pääoma, keskimäärin 12 kuukautta}}$
Henkilöstö kauden lopussa	=	Henkilöstön määrä kauden lopussa
Henkilöstö keskimäärin	=	Henkilöstön määrä keskimäärin kauden aikana
Omavaraisuus, %	=	$\frac{\text{Taseen oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - Saadut ennakot}}$

Osakekohtaisten tietojen laskentakaavat

Laimentamaton osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana}}$
Laimennettu osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Laimennettu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana}}$
Osakekohtainen oma pääoma	=	$\frac{\text{Taseen oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman omia osakkeita}}$
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Tilikauden osingot}}{\text{Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana}}$
Osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman omia osakkeita}}$
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Kauden päätöskurssi}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Kauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Kauden päätöskurssi	=	Kauden päätöspäivän osakekurssi
Kauden keskikurssi	=	Osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden kaupankäyntipainotetulla keskiarvolla
Osakkeiden vaihto	=	Osakkeiden kappalemääräinen vaihto kauden aikana
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä x kauden päätöskurssi
Osakkeiden lukumäärä	=	Osakkeiden lukumäärä kauden päätöspäivänä

Osakkeet ja osakepääoma

Tilikauden 2021 aikana osakemäärässä ei ole tapahtunut muutoksia.

Konsernilla on yksi osakelaji ja kukin osake tuottaa yhden äänen Tokmanni Group Oyj:n yhtiökokouksessa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. 31.12.2021 Tokmanni Group Oyj omistaa omia osakkeitaan 77 186 kappaletta.

Tokmannin osake Nasdaq Helsingin pörssilistalla 2021

Pörssivaihto, euroa	868 826 648
Vaihdettu määrä, kpl	42 374 067
Ylin kurssi, euroa	26,90
Alin kurssi, euroa	15,32
Keskikurssi, euroa	20,50
Pörssikurssi tilikauden lopussa, euroa	19,65
Markkina-arvo tilikauden lopussa, euroa	1 156 770 977

Omistusmääräjakauma 31.12.2021

	Omistajia		Arvo-osuusmäärä		Äänimäärä	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1-100	21 127	53,08	916 976	1,56	916 976	1,56
101-500	12 932	32,49	3 275 916	5,56	3 275 916	5,56
501-1 000	3 067	7,71	2 358 975	4,01	2 358 975	4,01
1 001-5 000	2 302	5,78	4 787 948	8,13	4 787 948	8,13
5 001-10 000	192	0,48	1 387 805	2,36	1 387 805	2,36
10 001-50 000	124	0,31	2 681 639	4,56	2 681 639	4,56
50 001-100 000	27	0,07	1 958 257	3,33	1 958 257	3,33
100 001-500 000	18	0,05	4 503 199	7,65	4 503 199	7,65
50 0001-	10	0,03	36 998 037	62,85	36 998 037	62,85
Yhteensä	39 799	100,00	58 868 752	100,00	58 868 752	100,00
joista hallintarekisteröityjä	10		19 034 236	32,33	19 034 236	32,33

Omistajaryhmät 31.12.2021

	Osakkeita kpl	%
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	22 511 290	38,24
Yritykset	13 468 742	22,88
Kotitaloudet	13 076 847	22,21
Julkisyhteisöt	5 738 632	9,75
Suora ulkomaalaisomistus	2 607 137	4,43
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 466 104	2,49
Kaikki yhteensä	58 868 752	100,00
joista hallintarekisteröityjä	19 034 236	32,33

Tokmannin 20 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2021 osakemäärän mukaan

	Osakkeet kpl	Osakkeista %
Takoa Invest	10 544 688	17,91
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 839 981	3,13
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	1 613 643	2,74
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 609 340	2,73
OP-Suomi -sijoitusrahasto	1 420 297	2,41
Sijoitusrahasto Evli Suomi Pienyhtiöt	700 000	1,19
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	563 528	0,96
Nordea Fennia Fund	486 993	0,83
Säästöpankki Kotimaa -sijoitusrahasto	438 678	0,75
Sijoitusrahasto Danske Invest Suomi Osake	415 568	0,71
OP-Henkivakuutus Oy	407 874	0,69
Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	327 945	0,56
Kirkon Eläkerahasto	322 736	0,55
OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	258 785	0,44
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	236 295	0,40
Jukka Saastamoinen Oy	214 000	0,36
Sivula Harri	213 603	0,36
Fondita Nordic Small Cap -sijoitusrahasto	180 000	0,31
Hanhikoski Alexander Daniel	167 991	0,29
Rautiainen Mika Aarne Valter	163 465	0,28

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)

Konsernin tuloslaskelma

Tuhatta euroa	Liite	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
			Oikaistu
LIKEVAIHTO	2.2	1 141 808	1 073 153
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	3 647	4 117
Materiaalit ja palvelut	2.3	-743 994	-702 702 *
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	2.6	-132 884	-122 150
Poistot	2.5	-66 826	-64 642
Liiketoiminnan muut kulut	2.4	-94 108	-89 310
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	3.9	67	6
LIKEVOITTO		107 710	98 472
Rahoitustuotot	2.7	105	31
Rahoituskulut	2.7	-10 214	-10 042
TULOS ENNEN VEROJA		97 601	88 461
Tuloverot	2.8	-19 648	-17 650 *
TILIKAUDEN TULOS		77 953	70 811
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		77 953	70 811

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuksista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Konsernin laaja tuloslaskelma

Tuhatta euroa	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
		Oikaistu
Tilikauden tulos	77 953	70 811
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi		
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	2	-7
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä	2	-7
Tilikauden laaja tulos	77 955	70 804
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	77 955	70 804

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuksista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Osakekohtainen tulos	2021	2020
		Oikaistu
Emoyhtiön omistajille	77 953	70 811
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	2.9	1,33
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	2.9	1,33

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuksista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Konsernitase

Tuhatta euroa	Liite	31.12.2021	31.12.2020 Oikaistu	1.1.2020 Oikaistu
VARAT				
PITKÄAIKAISET VARAT				
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3.1	303 904	312 418	315 036 *
Liikearvo	3.2	136 216	135 816	135 016
Muut aineettomat hyödykkeet	3.2	4 690	4 709	5 617
Pitkäaikaiset saamiset	3.5	2 133	2 580	2 619
Osuudet yhteisyrityksissä	3.9	98	29	21
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	3.5	219	197	147
Laskennalliset verosaamiset	2.8	1 373	2 493	2 327 *
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		448 633	458 243	460 784
LYHYTAIKAISET VARAT				
Vaihto-omaisuus	3.3	263 611	222 434	220 014 *
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3.4	23 002	20 860	17 945
Tuloverosaamiset	3.4	49	-	786
Rahavarat	3.8	81 253	78 080	29 129
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		367 914	321 374	267 874
VARAT YHTEENSÄ		816 548	779 617	728 658
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma	4.1	80	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4.1	109 902	109 902	109 902
Omat osakkeet	4.1	-2 045	-2 220	-
Muuntoerot		13	11	17
Kertyneet voittovarot		136 703	108 590	72 437 *
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		244 652	216 362	182 436
PITKÄAIKAISET VELAT				
Pitkäaikaiset korolliset velat	4.2	339 708	254 423	359 053 *
Pitkäaikaiset korottomat velat	3.7	5 317	5 903	6 307
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		345 024	260 326	365 360
LYHYTAIKAISET VELAT				
Lyhytaikaiset korolliset velat	4.2	55 911	152 026	50 204 *
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	3.6	164 525	140 988	126 919
Tuloverovelat	3.6	6 435	9 914	3 739
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		226 871	302 928	180 862
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		816 548	779 617	728 658

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Konsernin rahavirtalaskelma

Tuhatta euroa	Liite	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos		77 953	70 811 *
Oikaisut			
Poistot	2.5	66 826	64 642
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot		178	-2
Rahoitustuotot ja -kulut	2.7	10 108	10 011
Tuloverot	2.8	19 648	17 650 *
Muut oikaisut		-2 338	885 *
Käyttöpääoman muutokset			
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys / vähennys		-578	-2 776
Vaihto-omaisuuden lisäys / vähennys		-36 742	-2 167
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys / vähennys		23 980	13 218
Maksetut korot liiketoiminnasta		-9 254	-9 524
Muut rahoituserät liiketoiminnasta		-897	-424
Maksetut verot liiketoiminnasta		-22 057	-11 261
Liiketoiminnan nettorahavirta		126 828	151 063
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-21 586	-12 872
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot		-	39
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustappiot		-163	-
Myönnetyt lainat		-38	-487
Lainasaamisten takaisinmaksut		464	-
Investointien nettorahavirta		-21 323	-13 320
Rahoituksen rahavirrat			
Omien osakkeiden hankkiminen		-	-2 220
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-100 000	-
Pitkäaikaisten lainojen nostot		100 000	-
Vuokrasopimusten takaisinmaksut	3.1	-52 341	-50 081
Maksetut osingot		-49 973	-36 495
Rahoituksen nettorahavirta		-102 314	-88 796
Rahavarojen muutos			
		3 191	48 948
Rahavarat tilikauden alussa			
		78 080	29 129
Rahavarojen muutos		3 191	48 948
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-	0
Rahavarat yritysjärjestelyt		19	-4
Rahavarat tilikauden lopussa		81 253	78 080

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisusta löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Tuhatta euroa	Liite	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajat yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	4.1	80	109 902	-2 220	11	108 590	216 362	216 362
Laaja tulos								
Tilikauden tulos						77 953	77 953	77 953
Muuntoerot					2		2	2
Muut laajan tuloksen erät yhteensä					2		2	2
Tilikauden laaja tulos yhteensä					2	77 953	77 955	77 955
Osingonjako						-49 973	-49 973	-49 973
Omien osakkeiden luovutus				175		-175	-	0
Johdon kannustinjärjestelmä						303	303	303
Muu muutos						5	5	5
Oma pääoma 31.12.2021		80	109 902	-2 045	13	136 703	244 652	244 652

Tuhatta euroa	Liite	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajat yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020	4.1	80	109 902	-	17	74 664	184 663	184 663
Aikaisempiin tilikausiin kohdistuva oikaisu						-2 228	-2 228	-2 228 *
Oikaistu oma pääoma 1.1.2020		80	109 902	-	17	72 437	182 436	182 436
Laaja tulos								
Tilikauden tulos						70 811	70 811	70 811 *
Muuntoerot					-7		-7	-7
Muut laajan tuloksen erät yhteensä					-7		-7	-7
Tilikauden laaja tulos yhteensä					-7	70 811	70 804	70 804
Osingonjako						-36 495	-36 495	-36 495
Omien osakkeiden hankinta				-2 220			-2 220	-2 220
Johdon kannustinjärjestelmä						214	214	214
Muu muutos						1 623	1 623	1 623 *
Oma pääoma 31.12.2020		80	109 902	-2 220	11	108 590	216 362	216 362

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1.1 Konsernin perustiedot

Konsernin emoyhtiö on suomalainen julkinen osakeyhtiö Tokmanni Group Oyj, Y-tunnus 2483212-7. Emoyhtiön osakkeet on listattu Nasdaq Helsingin pörssilistalla.

Tokmanni Group Oyj:n liiketoimintana on myydä hallintopalveluja konsernin muille yhtiöille. Konserniin kuuluu Retail Leasing Oy, jonka toimialana on omistaa ja vuokrata käyttöomaisuutta konsernin muille yhtiöille. Tokmanni Oy on Retail Leasing Oy:n 100% omistama tytäryhtiö. Tokmanni Oy harjoittaa tukku-, vähittäis- ja erikoistavarakauppaa. Taitomanni Oy on Tokmanni Oy:n omistama yhtiö, jonka toimialana on tarjota konserniyhtiöille henkilöstövuokrausta ja kaupan alan tukipalveluita. Konserniin kuuluu myös Retail Property Investment Oy:n, joka harjoittaa kiinteistöliiketoimintaa sijoittamalla omiin kiinteistöyhtiöihin, jotka rakentavat myymälätiloja konserniyhtiöiden käyttöön. Retail Property Investment Oy voi myös omistaa, hallita, myydä, vuokrata ja ostaa kiinteistöjä. Tokmanni Group Oyj on Retail Leasing Oy:n ja Retail Property Investment Oy:n emoyhtiö. Tammikuussa 2022 Tokmanni perusti kaksi uutta yhtiötä, Mäntsälä Distribution Center Oy:n ja Kiinteistöosakeyhtiö Tokmannin Moreenin, uutta varastorakennushanketta varten.

Yhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite on Isolammintie 1, 04600 Mäntsälä. Jäljennös Tokmanni Group Oyj:n ja konsernin tilinpäätöksestä on saatavissa Tokmannin pääkonttorista osoitteesta Isolammintie 1, 04600 Mäntsälä ja internet-osoitteessa www.tokmanni.fi. Tokmanni Group Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 18.2.2022 tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Lisäksi yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

1.2 Tilinpäätöksen laatimisperusta

Tämä tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2021 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, jollei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottu. Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuoto. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei muuta ole todettu.

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista sekä muun muassa tulevaisuuteen liittyviä arvioita ja oletuksia, joilla saattaa olla vaikutusta omaisuus- ja velkaerien, vastuiden sekä tuottojen ja kulujen määriin. Tietoa merkittävimmistä harkintaan perustuvista ratkaisuista esitetään kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yhdistelyperiaatteet - tytäryhtykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Tokmanni Group Oyj:n, lisäksi tytäryhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvallan katsotaan syntyvän, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai konserni on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja konserni pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Käytännössä määräysvalta syntyy yleensä silloin, kun konserni omistaa yli puolet tytäryhtiön äänivallasta. Hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä ajankohdasta lähtien, jona konserni on saanut määräysvallan ja ne yhdistellään konsernitilinpäätökseen siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Keskinäinen osakkeenomistus konsernissa eliminoidaan hankintamenetelmää käyttäen. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat sekä vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi, pois lukien vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuneet kulut. Konsernissa ei ollut määräysvallattomien omistajien osuuksia 31.12.2021 eikä 31.12.2020. Tytäryhtiöiden hankinnoista sekä liiketoimintakaupasta syntyneen liikearvon käsittelytapa kuvataan jäljempänä liitteessä 3.2 Aineettomat hyödykkeet.

Yhdistelyperiaatteet - yhteisyritys

Konserniin kuuluu myös Hong Kongissa toimiva yhteisjärjestely, joka on luokiteltu yhteisyritykseksi (Tokmanni – Europris Sourcing Ltd.). Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisessä toiminnossa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita, kun taas yhteisyritys on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen.

Yhteisyritys yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus yhteisyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut yhteisyrityksen velvoitteiden täyttämiseen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus yhteisyrityksen tilikauden tuloksesta esitetään ennen liikevoittoa.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräiseksi käyttämällä tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräisten liiketapahtumien ja erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti ja esitetty liikevoiton alapuolella Rahoitustuotot ja -kulut -erässä. Poikkeuksina ovat seuraavat erät, jotka sisältyvät tilikauden ostokuluihin:

- Valuuttamääräisten ostovelkojen muuttamisesta syntyvät kurssivoitot ja -tappiot
- Valuuttamääräisiä ostoja suojaavien valuuttaoptioiden käypien arvojen muutoksista johtuvat kurssivoitot ja -tappiot

Tilikauden tuloksen ja laajan tuloksen muuttaminen eri kursseilla toisaalta tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa ja toisaalta taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

1.4 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja.

Alla on listattu merkittävimmät osa-alueet, joiden kohdalla johto on käyttänyt edellä kuvattua harkintaa. Tarkemmat kuvaukset harkinnanvaraisuudesta löytyvät erien liitetiedoista:

- Vuokrasopimusten luokittelu, liite 3.1
- Vaihto-omaisuuden arvostaminen, liite 3.3
- Liikearvon arvonalentumistestaus, liite 3.2

1.5 Uusien tai uudistettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen käyttöönotto

Kansainvälisten tilipäätöskysymysten tulkintakomitea (IFRS IC) julkaisi huhtikuussa 2021 lopullisen agendapäätöksen (Configuration or Customisation Costs in a Cloud Computing Arrangement) pilvipalvelujärjestelyiden konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpitokäsittelystä (IAS 38 Aineettomat hyödykkeet). Päätöksessä tarkastellaan, kuinka konfigurointi- ja räätälöintimenot kirjataan, mikäli niitä ei voida kirjata aineettomiksi hyödykkeiksi IAS 38 -standardin mukaisesti. Agendapäätöksen seurauksena Tokmanni on tehnyt analyysin SAAS-tulkinnan alaisista hyödykkeistä ja tarkastelun perusteella voidaan todeta, että IFRICin päätöksellä ei ole ollut olennaista vaikutusta Tokmannin vuoden 2021 tilinpäätökseen.

Muita olennaisia uusia IFRS-standardeja tai IFRIC-tulkintoja ei ole tilikauden aikana otettu käyttöön.

1.6 Tulevat IFRS-standardit

Myöhemmin voimaan tulevia IFRS-standardeja, jotka vaikuttaisivat Tokmanni Group Oyj:n konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai liitetietoihin niiden käyttöönoton yhteydessä, ei tilinpäätöshetkellä ole tiedossa.

1.7 Aikaisempia tilikausia koskevat korjaukset

Tilinpäätöksen 2021 laadinnan yhteydessä havaittiin vaihto-omaisuuden ostohyvitteisiin kohdistuva vertailukausien oikaisutarve. Vaihto-omaisuuden hankintamenon tulee sisältää hankinnasta aiheutuneet välittömät menot, josta on vähennetty ostohyvitykset. Vertailukauden luvut on korjattu vastaamaan samaa periaatetta. Vertailukaudella vaikutus on kohdistunut seuraaviin tase-eriin: vaihto-omaisuus, laskennalliset verosaamiset ja kertyneet voittovarot. Tuloslaskelmassa oikaisu kohdistuu eriin materiaalit ja palvelut sekä tuloverot. Tuloslaskelmaan kohdistuvalla oikaisulla on vaikutusta myös laimentamattomaan ja laimennettuun osakekohtaiseen tulokseen.

IFRS16-vuokrasopimuslaskentajärjestelmän vaihtamisen yhteydessä havaittiin oikaisutarve vuokrasopimusten tasearvoihin liittyen. Oikaisu kohdistuu aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, pitkä- ja lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin, laskennallisiin verosaamisiin sekä kertyneisiin voittovaroihin.

Aikaisempia tilikausia koskevien korjausten euromääräiset vaikutukset on nähtävillä seuraavissa taulukoissa:

Konsernitase (ote)

Tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019	1.1.2020
	Raportoitu	Korjaus	Oikaistu	Raportoitu	Korjaus	Oikaistu
VARAT						
PITKÄAIKAISET VARAT						
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	314 841	-2 423	312 418	315 036	-	315 036
Laskennalliset verosaamiset	2 250	243	2 493	1 770	557	2 327
Ostohyvitteet		649			557	
Vuokrasopimukset		-406				
LYHYTAIKAISET VARAT						
Vaihto-omaisuus	225 680	-3 246	222 434	222 798	-2 784	220 014
PITKÄAIKAISET VELAT						
Pitkäaikaiset korolliset velat	258 037	-3 614	254 423	359 053	-	359 053
LYHYTAIKAISET VELAT						
Lyhytaikaiset korolliset velat	152 863	-837	152 026	50 204	-	50 204
NETTOVARAT	217 336	-974	216 362	184 663	-2 228	182 436
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						
Kertyneet voittovarot	109 564	-974	108 590	74 664	-2 228	72 437
Ostohyvitteet		-2 597			-2 228	
Vuokrasopimukset		1 623				
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	217 336	-974	216 362	184 663	-2 228	182 436

Konsernin tuloslaskelma (ote)

Tuhatta euroa	1.1.-31.12.2020		
	Raportoitu	Korjaus	Oikaistu
Materiaalit ja palvelut	-702 241	-462	-702 702
TULOS ENNEN VEROJA	88 923	-462	88 461
Tuloverot	-17 743	92	-17 650
TILIKAUDEN TULOS	71 180	-369	70 811
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	71 180	-369	70 811

Konsernin laaja tuloslaskelma (ote)

Tuhatta euroa	1.1.-31.12.2020		
	Raportoitu	Korjaus	Oikaistu
Tilikauden tulos	71 180	-369	70 811
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä	-7	-	-7
Tilikauden laaja tulos	71 173	-369	70 804
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	71 173	-369	70 804

Osakekohtainen tulos	2020		
	Raportoitu	Korjaus	Oikaistu
Emoyhtiön omistajille	71 180	-369	70 811
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	1,21	-0,01	1,20
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	1,21	-0,01	1,20

2. Liiketoiminnan kehitys

2.1 Toimintasegmentit

Tokmannin toiminnan luonteesta johtuen konsernilla on vain yksi raportoitava toimintasegmentti. Tämä perustuu siihen, että konsernin ostotoimintoja ja logistiikkaa hoidetaan keskitetysti, myymälöiden perustamisesta ja lopettamisesta päätetään konsernitasolla ja konsernin jakelukanavina toimivat myymälät ovat kaikki Tokmanni-brändin alla. Konserni toimii vain Suomessa. Koko liikevaihto kertyy Suomessa ja kaikki varat sijaitsevat Suomessa. Konsernilla ei ole yksittäisiä asiakkaita, joilta saatujen tuottojen määrä ylittäisi 10 % konsernin tuotoista.

Ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii toimitusjohtaja, jonka päätöksenteon perusteena tuloksellisuuden arvioinnissa sekä resurssien kohdistamisessa on konsernin liikevoitto.

2.2 Tuotot

Laadintaperiaatteet

Konserni harjoittaa tukku-, vähittäis- ja erikoistavarakauppaa. Liikevaihtoon luetaan tavaroiden ja palveluiden myynti, ja liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla sekä myynnin oikaisuerillä. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle ja on todennäköistä, että myyntiin liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernille. Suurin osa myynnistä on käteis- ja luottokorttimyyntiä, joten myyntituottojen tuloutus tapahtuu tuotteiden luovutuksen yhteydessä.

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot, myyntivoitot aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutuksista, vakuutuskorvaukset sekä muut erilaiset palvelukorvaukset ja provisiot. Palveluista saadut tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu.

Tuhatta euroa	2021	2020
Liikevaihto		
Tavaramyynti	1 141 492	1 072 873
Palvelumyynti	317	280
Yhteensä	1 141 808	1 073 153
Liiketoiminnan muut tuotot		
Palvelutuotot	1 252	1 688
Vuokratuotot	226	234
Muut tuotot	2 169	2 195
Yhteensä	3 647	4 117
Yhteensä	1 145 456	1 077 270

Konsernin liikevaihto muodostuu kokonaisuudessaan tavaroiden ja palveluiden myynnistä. Liiketoiminnan muissa tuotoissa esitettävät palvelutuotot sisältävät kauppapaikkojen peliautomaatti- ja veikkausprovisioita. Vuokratuotot koostuvat alivuokralaisilta veloitetuista kiinteistöjen käyttökuluista. Muut tuotot sisältävät muun muassa Mäntsälän logistiikkakeskuksen takaisinvuokrausjärjestelystä johtuvat tuotot ja lavamyyntin.

2.3 Materiaalit ja palvelut

Tuhatta euroa	2021	2020
Ostot tilikauden aikana	-779 025	-703 714
Varastojen lisäys / vähennys	36 998	2 040 *
Ulkopuoliset palvelut	-1 967	-1 027
Yhteensä	-743 994	-702 702 *

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisusta löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

2.4 Liiketoiminnan muut kulut

Laadintaperiaatteet

Liiketoiminnan muissa kuluissa esitetään muut kuin myytyjen suoritteiden hankintamenot kuten vuokra-, markkinointi-, kiinteistöjen ja kauppapaikkojen ylläpitokulut, tietojärjestelmäkulut sekä ulkopuoliset palvelut. Liiketoiminnan muissa kuluissa esitetään myös aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät tappiot sekä hyödykeriskien suojaukseen käytettyjen johdannaisten realisoituneet tappiot ja käyvän arvon muutokset.

Tuhatta euroa	2021	2020
Vuokrakulut	-2 181	-2 753
Markkinointikulut	-14 811	-13 902
Kiinteistöjen ja kauppapaikkojen kulut	-38 235	-35 660
Tietohallintokulut	-9 027	-8 228
Ulkopuoliset palvelut	-13 019	-11 673
Muut kulut	-16 834	-17 093
Yhteensä	-94 108	-89 310

Taulukossa esitetty Muut kulut -ryhmä sisältää vuokratyövoimaan ja muihin henkilöstömenoihin ja matkustamiseen liittyviä kuluja sekä konttori- ja hallintokuluja. Muut kulut sisältävät myös muut liiketoiminnan kulut kuten luottokorttiprovisiot, pankki- ja vakuutuskulut.

Tilikauden vuokrakulut käsittävät muiden vuokrasopimusten muuttuvat vuokrat, joista annetaan lisätietoa liitteessä 3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

Tilintarkastajien palkkiot

Tuhatta euroa	2021	2020
PricewaterhouseCoopers Oy		
Tilintarkastus	-109	-156
Muut palvelut	-128	-151
Veroneuvonta	-6	-11
Yhteensä	-243	-318

2.5 Poistot

Tuhatta euroa	2021	2020
Aineettomat hyödykkeet		
IT-ohjelmat ja lisenssit	-1 852	-1 973
Muut aineettomat hyödykkeet	-8	-20
Yhteensä	-1 860	-1 993
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-55 356	-54 134
Koneet ja kalusto	-9 611	-8 515
Yhteensä	-64 966	-62 649
Yhteensä	-66 826	-64 642

Konsernissa ei ole kirjattu arvonalentumisia aineellisista tai aineettomista hyödykkeistä raportointikausilla.

Käyttöoikeusomaisuuserien poistot kohdeomaisuuseräluokittain esitetään liitetiedossa 3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

2.6 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Laadintaperiaatteet

Konserniin kuuluvilla yrityksillä on maksupohjaisia eläkejärjestelyjä, joihin liittyvät maksut kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sillä kaudella johon veloitus liittyy. Konsernilla ei ole oikeudellista tai tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta.

Tuhatta euroa	2021	2020
Palkat ja palkkiot	-109 302	-103 206
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-19 346	-15 510
Muut henkilösivukulut	-4 236	-3 434
Yhteensä	-132 884	-122 150
Konsernin henkilömäärä keskimäärin tilikaudella	4 132	3 873

Koko henkilökuntaa koskevan tulospalkkiomallin mukaan palkkio perustuu neljännesvuosittaiseen myynnin toteutumiseen ja leikkurina mallissa toimii katemarginaali. Palkkio maksetaan Tokmannin henkilöstölle, jolle Tokmanni on tarkastelukaudella maksanut palkkaa, ja joka on kyseisellä kaudella ollut töissä. Henkilön pitää olla myös maksuhetkellä työsuhhteessa Tokmanniin. Tulospalkkioiden kuluvaikutus tilikaudella oli 1 589 tuhatta euroa (2 176 tuhatta euroa).

Konsernin avainhenkilöille suunnattu vuosiperusteinen palkkio-ohjelma jakautuu kahteen osaan: vuosittain rahana maksettavaan lyhyen aikavälin bonukseen ja kolmen vuoden aikavälillä maksuun tulevaan osakepohjaiseen pitkän aikavälin bonukseen. Osakepalkkio-ohjelma on yhtiön pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä yhtiön johdolle ja avainhenkilöille. Vuosiperusteisen palkkio-ohjelman tavoitteet perustuivat yhtiön kasvuun ja tulokseen. Osakepohjaisen pitkän aikavälin tavoitteet ansaintajaksolta 2021 perustuivat konsernin tulokseen per osake (EPS) ja yhtiön markkina-arvon kehitykseen.

Konsernin avainhenkilöille suunnatusta vuosiperusteisesta palkkio-ohjelmasta vuodelle 2021 kirjattiin kuluja 1 209 tuhatta euroa (1 454 tuhatta euroa) ja osakepalkkiojärjestelmästä kirjatut kulut olivat 471 tuhatta euroa (683 tuhatta euroa). Lisätietoa osakeperusteisista palkkiosta esitetään kohdassa 4.1 Oma pääoma, Osakeperusteiset maksut.

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 5.1 Lähipiiritapahtumat.

2.7 Rahoitustuotot ja -kulut

Tuhatta euroa	2021	2020
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot		
Korkotuotot jaksotettuun hankintamenuon kirjattavista rahoitusvaroista	16	22
Osinkotuotot	2	2
Valuuttakurssivoitot rahavaroista	17	7
Muut rahoitustuotot	70	0
Yhteensä	105	31
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuon kirjattavista rahoitusveloista	-1 845	-1 458
Korkokulut vuokrasopimuksista	-8 212	-8 439
Valuuttakurssitappiot rahavaroista	-1	-49
Muut rahoituskulut	-157	-95
Yhteensä	-10 214	-10 042
Yhteensä	-10 109	-10 011

Valuuttakurssieroja on rahoitustuottojen ja -kulujen lisäksi kirjattu tilikauden ostoihin. Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutoksia on kirjattu tilikauden ostojen oikaisuiksi 1 378 tuhatta euroa (-698 tuhatta euroa). Hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutoksia on kirjattu liiketoiminnan muiden kulujen oikaisuiksi 646 tuhatta euroa (-580 tuhatta euroa).

2.8 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Laadintaperiaatteet

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosaikavaihteisesti, paitsi niiden liittyessä suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin, jolloin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassa olevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot liittyvät aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä verotuksessa vähennyskelpoiseen liikearvoon. Laskennalliset verot lasketaan tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa tiedossa olevalla uudella verokannalla, mikäli se on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Tuoverot	2021	2020
Tuhatta euroa		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-19 134	-18 254
Edellisten tilikausien verot	-44	31
Laskennallisten verojen muutos	-470	572 *
Yhteensä	-19 648	-17 650 *

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisusta löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

Tuhatta euroa	2021	2020
Tulos ennen veroja	97 601	88 461 *
Verot laskettuna kotimaan verokannalla 20,0 % (20,0 %)	-19 520	-17 692 *
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-	0
Verovapaat tuotot	0	1
Vähennyskeltottomat kulut	-84	-49
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-	61
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-	-3
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-44	31
Yhteensä	-19 648	-17 650 *

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Tokmanni Group Oyj:ssä on keskeneräinen arvonlisäveron vähennysoikeutta koskeva asia verottajan kanssa, johon ei vielä ole saatu päätöstä. Riidanalaisen, kirjaamattoman arvonlisäveron määrä on noin 100 tuhatta euroa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat**Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2021 aikana**

Tuhatta euroa	Kirjattu		
	1.1.2021	tulosvaikutteisesti	31.12.2021
Laskennalliset verosaamiset			
Vuokrasopimukset	6 104	226	6 330 *
Myynti- ja takaisinvuokrausjärjestely	1 261	-99	1 162
Muut erät	863	-828	35 *
Yhteensä	8 228	-701	7 528 *

Laskennalliset verovelat

Verotuksessa vähennyskelpoisen liikearvopoiston peruutus	3 888	148	4 036
Kertyneet poistoerot	1 088	-78	1 010
Muut erät	760	349	1 109
Yhteensä	5 735	419	6 155

Laskennallinen nettoverosaaminen **2 493** **1 373 ***

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2020 aikana

Tuhatta euroa	Kirjattu		
	1.1.2020	tulosvaikutteisesti	31.12.2020
Laskennalliset verosaamiset			
Vuokrasopimukset	6 073	31	6 104 *
Myynti- ja takaisinvuokrausjärjestely	1 360	-99	1 261
Muut erät	582	281	863 *
Yhteensä	8 015	213	8 228 *

Laskennalliset verovelat

Verotuksessa vähennyskelpoisen liikearvopoiston peruutus	3 747	141	3 888
Kertyneet poistoerot	1 179	-91	1 088
Muut erät	762	-3	760
Yhteensä	5 688	47	5 735

Laskennallinen nettoverosaaminen **2 327** **2 493 ***

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Konsernilla ei ole käyttämättömiä vahvistettuja tappioita tilikauden päättymishetkellä.

2.9 Osakekohtainen tulos

Laadintaperiaatteet

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden nettotulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden nettotulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, huomioiden kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden laimentava vaikutus.

Osakekohtainen tulos	2021	2020
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, tuhatta euroa	77 953	70 811 *
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana (1 000 kpl)	58 731	58 825
Laimennettu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana (1 000 kpl)	58 776	58 850
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	1,33	1,20 *
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	1,33	1,20 *

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuksista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

3. Varat ja velat

3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Laadintaperiaatteet

Yleiset periaatteet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet muodostuvat maa-alueista, rakennuksista ja niihin liittyvistä perusparannusmenoista sekä koneista ja kalustosta. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Hyödykkeistä, lukuun ottamatta maa-alueita, tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa, maa-alueista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi ja kun se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti, poistoja ei enää kirjata.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat 15 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–15 vuotta

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kuluissa. Myyntivoitto tai -tappio määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintameno erotuksena. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden normaalit korjaus-, huolto- ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne toteutuvat.

Omaisuuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvaamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Vuokrasopimusten laadintaperiaatteet

Tokmanni vuokraa käyttöönsä myymälätiloja, Mäntsälän logistiikkakeskuksen, ajoneuvoja ja laitteistoja. Tokmannilla on muutamia edelleenvuokraussopimuksia, jotka liittyvät toimisto- tai myymälätilan vuokraamiseen ulkopuoliselle toimijalle. Näiden sopimusten merkitys on vähäinen, eikä näitä huomioida konsernin IFRS 16:n mukaisina vuokrasopimuksina.

Tokmanni arvioi sopimuksen syntymähetkellä onko kyseessä IFRS 16 -standardin tarkoittama vuokrasopimus. Sama arviointi toteutetaan myös aina sopimuksen ehtojen muutoshetkellä. Olennaista vuokrasopimuksen tunnistamisessa on tarkastella antaako sopimus oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan sopimuksessa määritellyn tai mahdollistavan ajanjakson aikana sovitulla vastikkeella. Vuokrasopimukseen liittyy lukuisia eri ehtoja, jotka neuvotellaan aina tapaus- tai käyttöoikeusomaisuuseräkohtaisesti. Muutamiiin vuokrakohteisiin liittyy erillisiä vuokravakuuksia ja konserni ei voi käyttää vuokrasopimuskohteita lainojen vakuutena.

Vuokra-ajalla tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka aikana vuokrasopimusta ei voida tai aiota purkaa. Vuokra-aika alkaa sopimuksen alkamisajankohtana ja sisältää myös sellaiset ajanjaksot, joilta vuokralle antaja ei peri vuokraa. Vuokra-aikaan luetaan myös toteutettavissa olevat jatkamis- tai päättämisoptiot, mikäli option käyttäminen on kohtuullisen varmaa. Tokmannin vuokrasopimusten vuokra-ajat vaihtelevat 12 kk irtisanomisajalla toistaiseksi voimassa olevista sopimuksista aina 15 vuoden määräaikaan sopimukseen. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta todennäköisen vuokra-ajan arvioissa huomioidaan vuokrakohteen omaisuuserän tärkeys Tokmannille sekä muun muassa vuokrasopimuksen päättämiseen ja mahdolliseen korvaamiseen liittyvät menot. Toistaiseksi voimassa oleviin sekä optioehtoja käsittäviin sopimukseen liittyy merkittävää johdon harkintaa. Sopimuksen keston arvioimisessa huomioidaan muun muassa sopimuskohteen sijainti, merkitys Tokmannin liiketoiminnalle ja vaihtoehtoisten sopimuskohteiden saatavuus. Sopimuksen kesto perustuu aina tarkasteluhetken olosuhteille.

Konsernin korolliset velat kasvavat vuokrasopimuksen alkaessa ja velan tasearvo perustuu tulevien vuokrien nykyarvoon. Diskonttaus korkona käytetään ensisijaisesti vuokrasopimuksen sisäistä korkokantaa. Tokmannin myymäläkiinteistöihin liittyvien vuokrasopimusten kohdalla on tavanomaista, että vuokrasopimuksen sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä ja tällöin käytetään lisäluoton korkoa, jota Tokmanni maksaisi lainatessaan varat, joita tarvittaisiin kyseisen käyttöoikeusomaisuuden hankintaan vastaavaksi ajaksi. Lisäluoton koron osatekijät ovat riskitön viitekorko sekä lisäluoton luottoriskimarginaali. Lisäluoton koron määrittämiseen liittyy johdon harkintaa ja korkoa arvioitaessa huomioidaan omaisuuserän luonne, vuokrasopimuksen kesto sekä arviointihetken mukaiset konsernin riskitekijät. Mahdollisuuksien mukaan koron määrittämisessä huomioidaan myös ulkopuoliselta taholta saatua rahoitusta, jota oikaistaan mahdollisten rahoituksen saannin jälkeen tapahtuneiden muutosten osalta. Vuokrasopimusten perusteella maksettavat vuokrat kohdistuvat pääomaan ja rahoitusmenoon, joka kirjataan tulosvaikutteisesti vuokra-aikana. Jäljellä olevan velan korkoprosentti on jokaiselta jäljellä olevalta kaudelta yhtä suuri.

Vuokrasopimusvelan arvo määritetään alkuperäisen arvostamisen hetkellä seuraavin periaattein:

- Mukaan luetaan kohdeomaisuuserän vielä maksamattomat, vuokra-aikana suoritettavat kiinteät maksut, joista vähennetään mahdolliset saatavat kannustimet. Indeksiin tai hintatasoon perustuvat tulevat maksut huomioidaan sopimuksen alkamisajankohdan mukaisella indeksillä tai hintatasolla.
- Huomioidaan summat, joita konsernin odotetaan maksavan jäännösarvotakuiden perusteella.
- Huomioidaan tulevaisuuden vuokrat sellaisten jatko-optioiden osalta, jotka tullaan todennäköisesti käyttämään.
- Huomioidaan mahdolliset sopimukseen liittyvät ennen aikaisen päättämisen sanktiot sekä mahdolliset osto-optiot, mikäli on todennäköistä, että näihin seikkoihin liittyviä optioita tullaan käyttämään.

Vuokrasopimuksen perusteella muodostuva vuokrasopimusvelka arvostetaan alkuperäisen arvostamisen jälkeen efektiivisen koron menetelmällä. Vuokrasopimusvelka arvioidaan uudelleen kassavirran muuttuessa ja näin tapahtuu muun muassa maksuja määrittävän indeksin tai vaihtuvan koron muuttuessa alkuperäisen vuokrasopimuksen ehtojen mukaisesti. Indeksimuutoksen perusteella tehty uudelleenarviointi tehdään vuokrasopimuksen alkuperäisen arvostamisen diskonttaus korkoa käyttämällä. Vuokra-ajan muutoksen yhteydessä uudelleenarviointi tehdään muutoshetken mukaisella korkokannalla. Vuokrasopimusvelan muutos saatetaan myös käyttöoikeusomaisuuserän oikaisuksi.

Konsernin varat kasvavat vuokrasopimuksen alkamishetkellä lasketun käyttöoikeusomaisuuserän perusteella ja omaisuuserä poistetaan vuokratkauden aikana. Poistot tehdään lähtökohtaisesti tasapoistoina omaisuuserän taloudellisena vaikutusajana tai tätä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Käyttöoikeusomaisuuserän arvo määritetään alkuperäisen arvostamisen hetkellä seuraavin periaattein:

- Mukaan luetaan vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukainen määrä.
- Huomioidaan vuokrasopimuksen alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat, joista vähennetään mahdollisesti saadut kannustimet sekä mahdolliset alkuvaiheen välittömät menot.
- Huomioidaan mahdolliset ennallistamismenot, joilla tarkoitetaan vuokraohteeseen liittyvän purkamisen, poistamisen tai alkuperäiseen kuntoon palauttamisen aiheuttamat menot. Velvoite ennallistamismenojen maksamiselle syntyy sopimuksen alkamisajankohtana tai kun omaisuuserää on käytetty tietty ajanjakso.

Lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin sovelletaan poikkeuskäsittelyä ja nämä erät jäävät taseen ulkopuolelle. Erät kirjataan ajan kulumisen perusteella tuloslaskelmaan vuokratuloksi.

Jatkamis- ja päättämisoptiot

Tokmannin menestyksekkään liiketoiminnan kannalta on tavoiteltavaa pysyä hyvällä kauppapaikalla pitkään. Tästä johtuen vuokrasopimukseen pyritään saamaan optioehtoja, joilla mahdollistetaan vuokrasopimuksen jatkuminen alkuperäisen sopimuskauden päättyessä näin haluttaessa. Tokmannin optioiden käytön todennäköisyyteen vaikuttavat oleellisesti konsernin sisäisten mittareiden lisäksi myös monet ulkopuoliset tekijät, kuten kilpailutilanne, muutokset kaupunki- ja kuntarakenteessa sekä yleinen taloudellinen tilanne.

Sopimuksen alkamisajankohtana johto arvioi sopimuksella mahdollisesti olevan vuokra-ajan jatko-option käytön todennäköisyyttä ja mikäli on kohtuullisen varmaa, että Tokmanni käyttää kyseisen option, luetaan tämä osaksi vuokra-aikaa. Täten option sisältämä vuokra-aika tulee huomioiduksi vuokravelan ja käyttöoikeuserän arvoon sopimuksen alkamishetkellä. Vuokra-aikaa arvioidaan uudelleen, mikäli tapahtuu jokin aiempaan arvioon vaikuttava merkittävä tapahtuma tai olosuhteiden muutos, ja tällöin vuokra-ajan muuttumisen aikaansaama taloudellinen vaikutus kirjataan taseeseen käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen oikaisuna.

Jatko-optioiden käyttöä puoltavat muun muassa seuraavat johdon arvioinnin alaisena olevat seikat:

- Vuokrakohteen kannattavuus, sijainti ja asettuminen suhteessa kilpailijoihin ovat tarkoituksenmukaisella tasolla. Johto seuraa olosuhteiden muuttumista jatkuvasti tältä osin.
- Kohteeseen vuokrasopimuksen voimassaoloaikana jo tehdyt perusparannusmenot, joista voidaan odottaa taloudellista hyötyä myös jatko-optiokaudella.
- Jatko-option käyttämättä jättämisen aikaansaamat resurssitarpeet, jotka liittyisivät uuden sopimuskohteen etsimiseen, sopimusneuvotteluihin ja potentiaalisen uuden vuokrakohteen muokkaamiseen.
- Vuokrakohteen jatko-optiokaudelle muodostuva hintataso verrattuna markkinahintaan.
- Vuokrakohteessa jo toteutunut vuokra-aika, joka indikoi osaltaan myös tulevan vuokrasuhteen jatkumisen todennäköisyyttä.

Muuttuvat vuokrat

Eräissä konsernin myymälätiloihin liittyvissä vuokrasopimuksissa on sovittu vuokramaksuista, jotka perustuvat joko osittain tai täysin sopimuskohteena olevan myymälän liikevaihtoon. Mikäli vuokrasopimuksella on määritetty liikevaihdosta riippumaton minimivuokrataso, luetaan tämä vuokranmaksun osuus osaksi käyttöoikeusomaisuuserän tasearvoa. Mahdollinen minimivuokratason ylittävä liikevaihtoperusteinen osuus puolestaan kirjataan tulosaikutteisesti tilikaudelle. Muuttuvia vuokria koskevat ehdot ovat tavanomaisia kauppakeskuskohteissa.

Myynti- ja takaisinvuokraustapahtuma

Tokmannin taseessa oleva myynti- ja takaisinvuokraustapahtuma käsitellään vuokrasopimuksena ja se on osa käyttöoikeusomaisuuserää ja vuokrasopimusvelkaa. Tapahtumasta syntynyt myyntivoitto jaksotetaan vuokra-ajalle.

Jäännösarvotakuut

Jäännösarvotakuiden perusteella maksettavaksi odotettavat määrät arvioidaan ja luetaan osaksi vuokrasopimusvelkaa sen alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Jäännösarvotakuuta esiintyy muutamassa Rakennukset ja rakennelmat -käyttöomaisuuserään lukeutuvassa vuokrasopimuksessa. Jäännösarvotakuiden vaikutus konsernin toimintaan ja talouteen ei ole merkittävä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kokonaisuus esitetään taseessa yhdellä rivillä ja tässä liitetiedossa erät jaotellaan ryhmiin aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja vuokrasopimukseen liittyvät käyttöoikeusomaisuuserät.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2021

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	208	6 238	28 984	766	36 196
Käyttöoikeusomaisuuserät	-	275 471	751	-	276 222 *
Kirjanpitoarvo 1.1.	208	281 709	29 735	766	312 418 *
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	208	6 883	31 557	578	39 226
Käyttöoikeusomaisuuserät	-	264 172	506	-	264 679
Kirjanpitoarvo 31.12.	208	271 055	32 063	578	303 904

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisusta löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2020

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	208	5 975	28 839	758	35 781
Käyttöoikeusomaisuuserät	-	278 493	762	-	279 255
Kirjanpitoarvo 1.1.	208	284 469	29 601	758	315 036
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	208	6 238	28 984	766	36 196
Käyttöoikeusomaisuuserät	-	275 471	751	-	276 222 *
Kirjanpitoarvo 31.12.	208	281 709	29 735	766	312 418 *

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisusta löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Rakennukset ja rakennelmat sisältävät myös niihin liittyviä vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenoja. Konserni on vuokrannut ulkopuolisilta tahoilta logistiikka- ja myymäläkiinteistöjä, autoja ja IT-laitteita.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (ilman käyttöoikeusomaisuuseriä) 2021

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.	208	18 847	84 692	766	104 513
Hankintamenon lisäykset tilikaudella	-	2 490	10 959	1 042	14 491
Hankintamenon vähennykset tilikaudella	-	-	-29	-	-29
Siirrot erien välillä	-	374	856	-1 230	-
Hankintameno 31.12.	208	21 711	96 479	578	118 976
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.	-	-12 609	-55 708	-	-68 317
Tilikauden poistot	-	-2 219	-9 228	-	-11 447
Vähennysten poistot	-	-	14	-	14
Kertyneet poistot 31.12.	-	-14 828	-64 922	-	-79 750
Kirjanpitoarvo 1.1.	208	6 238	28 984	766	36 196
Kirjanpitoarvo 31.12.	208	6 883	31 557	578	39 226

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (ilman käyttöoikeusomaisuuseriä) 2020

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.	208	16 489	76 439	758	93 893
Hankintamenon lisäykset tilikaudella	-	2 197	7 260	1 201	10 658
Hankintamenon vähennykset tilikaudella	-	-39	-	-	-39
Siirrot erien välillä	-	200	993	-1 193	-
Hankintameno 31.12.	208	18 847	84 692	766	104 513
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.	-	-10 513	-47 600	-	-58 113
Tilikauden poistot	-	-2 098	-8 109	-	-10 206
Vähennysten poistot	-	2	-	-	2
Kertyneet poistot 31.12.	-	-12 609	-55 708	-	-68 317
Kirjanpitoarvo 1.1.	208	5 975	28 839	758	35 781
Kirjanpitoarvo 31.12.	208	6 238	28 984	766	36 196

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimusten taseessa esitettävät määrät 2021

Tuhatta euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Käyttöoikeusomaisuuserät			
Kirjanpitoarvo 1.1.	275 471	751	276 222 *
Kirjanpitoarvo 31.12.	264 172	506	264 679
Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset	19 202	231	19 433
Vuokrasopimusvelat			
Pitkäaikaiset	254 045	379	254 423 *
Lyhytaikaiset	51 932	387	52 319 *
Vuokrasopimusvelat 1.1.	305 976	766	306 743 *
Pitkäaikaiset	240 177	242	240 418
Lyhytaikaiset	55 646	265	55 911
Vuokrasopimusvelat 31.12.	295 822	507	296 329

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Vuokrasopimusten taseessa esitettävät määrät 2020

Tuhatta euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Käyttöoikeusomaisuuserät			
Kirjanpitoarvo 1.1.	278 493	762	279 255
Kirjanpitoarvo 31.12.	275 471	751	276 222 *
Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset	8 400	395	8 795
Vuokrasopimusvelat			
Pitkäaikaiset	258 974	442	259 416
Lyhytaikaiset	49 872	332	50 204
Vuokrasopimusvelat 1.1.	308 846	774	309 620
Pitkäaikaiset	254 045	379	254 423 *
Lyhytaikaiset	51 932	387	52 319 *
Vuokrasopimusvelat 31.12.	305 976	766	306 743 *

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Käyttöoikeusomaisuuden lisäykset ovat myymälöihin (Rakennukset ja rakennelmat) ja työsuhteautoihin (Koneet ja kalusto) liittyviä uusia vuokrasopimuksia.

Jatko-optioiden käyttämiseen liittyvän uudelleenarvioinnin aikaansaama vuokra-aikojen oikaisun vaikutus taseeseen merkittyjen käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen arvoon oli tilikaudella 6 253 tuhatta euroa (10 216 tuhatta euroa).

Tilikauden 2021 lopussa arvioidaan tulevaisuudessa maksettavaksi tulevia, diskonttaamattomia jäännösarvoja olevan 140 tuhatta euroa (140 tuhatta euroa). Kyseinen jäännösarvo on luettu osaksi taseessa esitettäviä vuokrasopimusvelkoja.

Vuokrasopimusten tuloslaskelmassa esitettävät määrät

Tuhatta euroa	2021	2020
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot		
Rakennukset ja rakennelmat	-53 136	-52 036
Koneet ja kalusto	-383	-406
Yhteensä	-53 519	-52 443
Vuokrasopimuksiin liittyvät muut erät		
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	-8 212	-8 439
Muuttuviin vuokriin liittyvät kulut (ei osa vuokrasopimusvelkoja)	-599	-330
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut (2–12 kk)	-745	-1 024
Arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin liittyvät kulut	-838	-1 399
Tuotot käyttöoikeusomaisuuserien edelleenvuokrauksesta	226	234
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta yhteensä	-60 552	-58 521

3.2 Aineettomat hyödykkeet

Laadintaperiaatteet

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistymisestä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja lisäksi aina, kun on viitteitä arvonalentumisesta.

Liikearvoon liittyvä harkinnanvaraisuus

Arvonalentumistestauksessa konserni joutuu arvioimaan viitteitä arvonalentumisista käyttäen hyväksi sekä sisäisiä ja ulkoisia tietolähteitä. Konsernin johdon on tehtävä arvioita analysoidessaan näistä lähteistä saatavia tietoja ja tehdessään johtopäätöksiä. Määrittäessään käyttöarvoa konserni tekee arvioita tulevasta markkinakehityksestä, kuten kasvuvauhdista ja kannattavuudesta. Vaikutuksiltaan merkittävimpiä arvioiden perustana olevia tekijöitä ovat keskimääräinen liikevoittomarginaalin taso (liikevoitto/liikevaihto) ja diskonttaus korko. Näiden oletusten muutokset voivat vaikuttaa olennaisesti arviointeihin tulevaisuudessa kertyviin rahavirtoihin. Liikearvon kohdistaminen ja testauskäytäntö -kappaleessa on esitetty lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Konsernin muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa IT-ohjelmista ja lisensseistä. Ne arvostetaan hankintamenoon vähennettyinä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi käyttötarkoitustaan varten.

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistot niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Määräaikaan sidotut aineettomat hyödykkeet kirjataan poistoina kuluiksi sopimuskauden kuluessa. Poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun aineeton hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi. Muiden aineettomien hyödykkeiden poisto aika on keskimäärin viisi vuotta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti.

Aineettomat hyödykkeet 2021

Tuhatta euroa	Liikearvo	IT-ohjelmat ja lisenssit	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.	135 816	17 838	140	994	154 788
Hankintameno lisäykset tilikaudella	400	1 073	-	768	2 241
Hankintameno vähennykset tilikaudella	-	-239	-	-	-239
Siirrot erien välillä	-	1 555	-	-1 555	-
Hankintameno 31.12.	136 216	20 227	140	207	156 791
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.	0	-14 131	-132	-	-14 263
Tilikauden poistot	0	-1 852	-8	-	-1 860
Vähennysten poistot	-	239	-	-	239
Kertyneet poistot 31.12.	0	-15 744	-140	-	-15 884
Kirjanpitoarvo 1.1.	135 816	3 706	8	994	140 525
Kirjanpitoarvo 31.12.	136 216	4 483	-	207	140 907

Aineettomat hyödykkeet 2020

Tuhatta euroa	Liikearvo	IT-ohjelmat ja lisenssit	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.	135 016	17 097	140	649	152 903
Hankintameno lisäykset tilikaudella	800	740	-	346	1 886
Siirrot erien välillä	-	1	-	-1	-
Hankintameno 31.12.	135 816	17 838	140	994	154 788
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.	0	-12 158	-112	-	-12 270
Tilikauden poistot	-	-1 973	-20	-	-1 993
Kertyneet poistot 31.12.	0	-14 131	-132	-	-14 263
Kirjanpitoarvo 1.1.	135 016	4 939	28	649	140 633
Kirjanpitoarvo 31.12.	135 816	3 706	8	994	140 525

Liikearvon kohdistaminen ja testauskäytäntö

Tokmannin arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu konsernitasolle, joka muodostaa yhden rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän ja konsernin raportoitavan segmentin.

Rahavirtaa tuottavan yksiköiden ryhmä testataan arvonalentumisen varalta vertaamalla rahavirtaa tuottavan yksiköiden ryhmän kirjanpitoarvoa sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Testattava kirjanpitoarvo sisältää liikearvon, aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä nettokäyttöpääoman. Konserni suorittaa liikearvon vuosittaisen arvonalentumistestauksen kunkin tilikauden viimeisen neljänneksen aikana. Arvonalentumistestaus tehdään aina myös silloin, kun esiintyy viitteitä siitä, että omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön ryhmän kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaa sen kirjanpitoarvon. Konsernilla ei ole liikearvon lisäksi muita aineettomia hyödykkeitä, joilla katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Arvonalentumistappio on määrä, jolla omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan ryhmän kirjanpitoarvo ylittää vastaavan erän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Arvonalentumistappion kirjaaminen heikentää konsernin tulosta ja siten omaa pääomaa, mutta sillä ei ole vaikutusta konsernin rahavirtoihin. Aineellisten ja vaikutusajaltaan rajallisten aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Tilikausien 2021 ja 2020 aikana liikearvosta ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Rahavirtojen määrittäminen

Kerryttävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Tokmannin liikearvon testauksessa kerryttävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvoon (nykyarvoon), joka on määritetty diskonttaamalla arvioidut vastaiset nettorahavirrat tarkasteluajankohtaan.

Vastaiset arvioidut nettorahavirrat koostuvat kahdesta osasta: johdon hyväksymään liiketoimintasuunnitelmaan perustuvien seuraavien kolmen vuoden jakson rahavirroista sekä ennustejakson jälkeisestä ns. terminaaliarvosta. Uusperustanta on huomioitu siten, että testauspäivään mennessä uudet myymälät, joista investointipäätökset on tehty, on otettu mukaan ennusteeseen. Terminaaliarvo on määritetty ekstrapoloimalla ennusteisiin perustuvat rahavirrat. Ennustejakson jälkeisten vuosien kasvutekijä on laskelmissa 0,5 %, jonka ei arvioida ylittävän toimialan ennustettua pitkän aikavälin kasvua.

Oletukset rahavirtojen kasvusta ja kannattavuuden parantumisesta kuvaavat johdon käsitystä myynnin ja kustannusten kehityksestä ennustekaudella. Liiketoimintasuunnitelman ja ennusteiden perusteella laskettuja rahavirtoja on kuitenkin oikaistu arvonalentumistestauksessa siten, että niistä on eliminoitu ne vastaiset rahavirrat, joiden odotetaan syntyvän sellaisista uudelleenjärjestelyistä, joihin ei ole vielä sitouduttu, sekä rahavirrat, joiden odotetaan syntyvän omaisuuserän suorituskyvyn parantamisesta tai lisäämisestä.

Arvonalentumistestauksissa käytetyt oletukset ovat pääosin samat kuin liiketoimintasuunnitelmassa ja ennusteissa käytetyt oletukset. Käytetyt oletukset perustuvat toteutuneeseen kehitykseen sekä ulkoisista informaatiolähteistä saatuihin markkinatietoihin. Tulevaisuuden rahavirtaennusteiden määrittämisessä eniten johdon harkintaa vaativat oletukset liittyvät markkina- ja kannattavuusnäkyymiin. IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä vuokrasopimuksista kirjatut käyttöoikeusomaisuuserät ovat myös arvonalentumistestauksen kohteena.

Mikäli rahamäärien laskemisessa käytetyt oletukset muuttuvat, arvonalentumistestauksessa käytetty kerryttävissä oleva rahamäärä saattaa muuttua.

Diskonttauskorko

Kerryttävän rahamäärän diskonttauskorkona on käytetty Tokmannille laskettua ennen veroja määritettyä keskimääräistä pääoman tuottovaatimusta (weighted average cost of capital, WACC). Tuottovaatimuksen osatekijät ovat riskitön korko, oman pääoman beta, markkinariskipremio, pienyhtiön riskilisä, vieraan pääoman marginaali sekä käytetty pääomarakenne. Ennen veroja määritetty WACC oli 9,4 % (6,0 %). Arvonalentumistestauksen diskonttauskoron eri komponentit perustuvat verrokkiryhmästä johdettuun tietoon, jossa on huomioitu IFRS 16 -vaikutukset.

Arvonalentumistestauksen herkkyysoanalyysit

Käyttöarvon määrittämisessä käytetyt keskeiset oletukset ovat Tokmannin johdon määrittelemiä. Merkittävimmät oletukset ovat:

- diskonttauskorko; ja
- keskimääräinen liikevoittotaso (liikevoitto/liikevaihto)

Oletukset pohjautuvat tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan realistisia näissä olosuhteissa. Konsernin johtoryhmä ja hallitus on hyväksynyt käytetyt oletukset.

Herkkyysoanalyysit on laadittu olettaen, että keskimääräinen liikevoittotaso laskisi sekä ennustekaudella että sen jälkeen tai että diskonttauskorko nousisi. Alla olevassa taulukossa on esitetty keskeisen oletuksen muutos, joka (muiden oletusten säilyessä entisellään) aiheuttaisi sen, että kerryttävissä oleva rahamäärä olisi tällöin yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

2021	Käytetty arvo	Muutos
1. Diskonttauskorko (ennen veroja määritetty)	9,4 %	12,5 %-yksikön kasvu
2. Keskimääräinen liikevoittotaso (liikevoitto/liikevaihto)	9,1 %	4 %-yksikön lasku kunakin vuonna

2020	Käytetty arvo	Muutos
1. Diskonttauskorko (ennen veroja määritetty)	6,0 %	14,6 %-yksikön kasvu
2. Keskimääräinen liikevoittotaso (liikevoitto/liikevaihto)	9,0 %	5,1 %-yksikön lasku kunakin vuonna

Herkkyysanalyysissä ei ole otettu huomioon edellä mainitun keskeisen oletuksen arvon muutoksen seurannaisvaikutuksia muihin käytettäviin muuttujiin. Yllä olevissa taulukoissa esitetyillä arvoilla on arvonalentumistestauksen antama tasearvon ylittävä liikkumavara merkittävä. Arvioitaessa kerrytettävissä olevaa rahamäärää, ei johdon mielestä minkään käytetyn keskeisen muuttujan jokseenkin mahdollinen muutos kohtuullisesti arvioituna johtaisi tilanteeseen, jossa yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon.

3.3 Vaihto-omaisuus

Laadintaperiaatteet

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai nettorealisointiin arvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Hankintamenu määritetään painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen. Valmiiden tuotteiden hankintamenuon luetaan kaikki ostomenot, joista on vähennetty ostohyvitykset, välittömät kuljetus- ja käsittelymenot sekä muut menot. Nettorealisointiin arvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen menot ja arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuteen liittyvä harkinnanvaraisuus

Konsernin vaihto-omaisuuteen kuuluvat nimikkeet luokitellaan eri ryhmiin niiden kiertoaikojen perusteella ja hitaimmin kiertävistä tuotteista kirjataan tarvittaessa arvonalentumistappio. Arvonalentumiskirjausten tekeminen edellyttää harkinnan käyttöä ja arvioita esimerkiksi tuotteiden tulevasta kysynnästä. Näiden arvioiden muutokset voivat vaikuttaa vaihto-omaisuuden arvostamiseen tulevilla kausilla.

Tuhatta euroa	2021	2020
Valmiit tuotteet	248 068	220 173
Vaihto-omaisuuden arvonalennus	-5 561	-4 046
Valmiit tuotteet, matkalla olevat	24 502	9 496
Ostohyvitejaksotus	-3 399	-3 246 *
Ennakkomaksut	-	57
Yhteensä	263 611	222 434 *

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Tilinpäätöshetken vaihto-omaisuuden tasearvostuksessa on huomioitu epäkuranteista ja hitaasti liikkuvista tuotteista arvonalennus.

3.4 Muut saamiserät ja tuloverosaamiset

Muut saamiserät ja tuloverosaamiset

Tuhatta euroa	2021	2020
Lainat ja muut saamiset		
Myyntisaamiset	1 419	1 451
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat		
Johdannaispimukset - ei suojauslaskennassa	1 337	206
Muut saamiserät		
Siirtosaamiset	6 561	4 884
Tuloverosaamiset	49	-
Muut saamiset	13 685	14 319
Yhteensä	20 295	19 203
Yhteensä	23 051	20 860

Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä ja luottoriskin enimmäismäärä vastaa saamisten kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Konsernin myyntisaamisista kirjattujen arvonalentumistappioiden määrä ei ole merkittävä. Odotettu luottotappioriski ei ole olennainen johtuen liiketoiminnan laskutusmyynnin vähäisestä määrästä. Muut saamiset -erä sisältää laskutettuja vuosihyvitesaamisia 9 861 tuhatta euroa (10 256 tuhatta euroa).

Myyntisaamisten ikäjakauma konsernin ulkopuolisilta tahoilta

Tuhatta euroa	2021	2020
Ei erääntyneet	1 349	1 372
7 päivää tai alle erääntyneet	67	73
8–21 päivää erääntyneet	11	19
22 päivää tai yli erääntyneet	-8	-13
Yhteensä	1 419	1 451

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Tuhatta euroa	2021	2020
Vuosihyvitejaksotus	1 950	612
Käyttötarvikkeiden kulujaksotukset	1 087	1 062
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	702	541
Saamiset työterveyshuollon maksuista	805	717
Veikkaussaaminen	181	257
Muut siirtosaamiset	1 835	1 694
Yhteensä	6 561	4 884

Muut siirtosaamiset sisältävät muun muassa saatavaa liittyen palautettuihin palvelutuotteisiin 594 tuhatta euroa (449 tuhatta euroa).

3.5 Pitkäaikaiset saamiset ja muut pitkäaikaiset rahoitusvarat

Tuhatta euroa	2021	2020
Lainat ja muut saamiset		
Lainasaamiset	211	190
Muut saamiset	8	8
Muut saamiserät		
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	2 133	2 580
Yhteensä	2 352	2 778

Lähipiirilainojen tiedot ja ehdot esitetään liitetiedossa 5.1 Lähipiiritapahtumat.

3.6 Muut velkaerät ja tuloverovelat

Laadintaperiaatteet

Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat ovat syntyneet konsernille ennen tilikauden päättymistä toimitetuista tavaroista tai palveluista, joita ei ole maksettu. Velat ovat vakuudettomia, ja yleisin maksuehto on 30 päivää netto. Ostovelat ja muut velat luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, jos ne erääntyvät maksettaviksi 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä.

Muut velkaerät ja tuloverovelat

Tuhatta euroa	2021	2020
Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat rahoitusvelat		
Ostovelat	100 950	76 866
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaissopimukset - ei suojauslaskennassa	176	977
Muut velkaerät		
Muut korottomat velat	27 130	29 120
Siirtovelat	36 269	34 025
Tuloverovelat	6 435	9 914
Yhteensä	69 835	73 059
Yhteensä	170 960	150 902

Lyhytaikaiset siirtovelat

Tuhatta euroa	2021	2020
Lomapalkat	18 120	16 640
Palkat sosiaalikuluneen	9 357	10 417
Lakisääteiset vakuutukset	3 439	4 890
Lyhytaikaiset korkovelat	463	104
Muut siirtovelat	4 891	1 974
Yhteensä	36 269	34 025

Muut siirtovelat koostuvat kulujaksotuksista liittyen mm. valmisteveroihin, sähköenergiaan ja luottokorttiprovisioihin.

3.7 Pitkäaikaiset korottomat velat

Tuhatta euroa	2021	2020
Pitkäaikaiset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	-	92
Muut velkaerät		
Myynti- ja takaisinvuokrausjärjestely	5 317	5 811
Yhteensä	5 317	5 903

3.8 Rahavarat

Tuhatta euroa	2021	2020
Käteinen raha ja pankkitalletukset	81 253	78 080

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista likvideistä sijoituksista. Rahavaroiksi luetaan myös myymälöiden pohjakassat sekä tilitettäväksi menossa olevat matkalla olevat rahat.

3.9 Osuudet yhteisyrityksissä

Laadintaperiaatteet

Yhteisyrittäjä yhdistellään konserniin pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus yhteisyrityksen tilikauden tuloksesta esitetään omana eränään ennen liikevoittoa.

Tuhatta euroa	2021	2020
Hankintameno 1.1.	29	21
Osuus tilikauden tuloksesta	67	6
Muuntoerot	2	1
Hankintameno 31.12.	98	29

Tokmanni Oy omistaa Hong Kongissa toimivan yhteisyrittäjä Tokmanni-Europris Sourcing Ltd:n osakkeista 50 %. Yhteisyrittäjä omistaa Shanghaissa toimivan hankintayhtiön Tokmanni-Europris (Shanghai) Trading Co., Ltd:n, joka toimii Kiinasta ja Kaukoidästä hankittavien tavarastojen tukijalkana. Yhtiön toimintaan kuuluu osallistua paikallisten toimittajien löytämiseen ja valintaan, varmistaa oikea laatu ja seurata toimitusaikoja sekä varmistaa toimittajien vastuullista toimintaa.

3.10 Liiketoimintojen yhdistäminen

Laadintaperiaatteet

Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä hankitut yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan hankinta-ajankohtana käypään arvoon ja hankintaan kohdistuvat menot kirjataan kuluiksi. Liiketoimintojen yhdistymisestä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Mikäli määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina alittavat hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon, kirjataan erotus tulosvaikutteisesti edullisesta kaupasta syntyneenä voittona.

Tilikauden 2021 hankinnat

Tokmanni osti 22.6.2021 allekirjoitetulla sopimuksella Tampereen Säästö-TEX Oy:n TEX-kauppaketjuun kuuluvien myymälöiden liiketoiminnot Torniossa ja Kemistä. Myymälätoiminnot siirtyivät Tokmannin haltuun 1.8.2021 alkaen ja ne uudistettiin Tokmanneiksi vuoden 2021 aikana. Hankinnan myötä ostettiin Tokmannin strategisten tavoitteiden mukaisesti kokoluokaltaan olemassa oleviin verrattuna selkeästi suuremmat myymälät ja niissä on keskiwertomyymälään verrattuna merkittävästi suurempi tuotevalikoima.

Hankinnasta kirjattiin nettovarallisuutta 4 715 tuhatta euroa, josta vaihto-omaisuuteen kohdistui 4 236 tuhatta euroa ja käyttöomaisuuteen 650 tuhatta euroa. Liikearvoa kirjattiin 400 tuhatta euroa. Hankinnasta suoritettu vastike oli yhteensä 5 115 tuhatta euroa ja saatujen käteisvarojen vähentämisen myötä investoinnin nettomääräinen rahavirta on 5 096 tuhatta euroa, joka sisältyy rahavirtalaskelmassa investointien rahavirtaan, erään investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin. Kauppahinta maksettiin käteisellä tilikaudella 2021. Hankittua liiketoimintaa ei arvioitu yksinään merkittäväksi.

Hankintaan liittyvät menot sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin ja rahavirtalaskelmassa ne ovat osa liiketoiminnan rahavirtaa.

Tilikauden 2020 hankinnat

Tokmanni osti 31.1.2020 allekirjoitetulla sopimuksella Perhemarket Pertti Heikkinen Ky -nimisen myymälän liiketoiminnan Pudasjärveltä, ja ostettu liiketoiminta siirtyi Tokmannin haltuun 1.4.2020. Kauppahinta maksettiin käteisellä tilikaudella 2020. Hankinnassa syntyi liikearvoa 800 tuhatta euroa, joka on verotuksessa vähennyskelpoinen.

4. Pääomarakenne, rahoitus ja riskienhallinta

4.1 Oma pääoma

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta, omista osakkeista, muuntoeroista sekä kertyneistä voittovaroista.

	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (kpl)	Osakepääoma (tuhat euroa)	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (tuhat euroa)	Omat osakkeet (tuhat euroa)	Yhteensä (tuhat euroa)
31.12.2019	58 868 752	80	109 902	-	109 982
Omien osakkeiden hankinta	-150 000	-	-	-2 220	-
31.12.2020	58 718 752	80	109 902	-2 220	107 762
Omien osakkeiden luovutus	14 257	-	-	175	-
31.12.2021	58 733 009	80	109 902	-2 045	107 936

Tokmanni Group Oyj:llä on yksi osakesarja. Osakkeiden enimmäismäärää eikä osakkeen nimellisarvoa ole määritetty. Jokainen osake tuottaa yhden äänen. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Omat osakkeet

Omat osakkeet -rahasto sisältää Tokmannin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon.

Hallitus on yhtiökokouksen valtuuttamana hankkinut tilikaudella 2020 yhteensä 150 000 yhtiön osakkeita. Osakkeet ovat yhtiön hallussa omina osakkeina ja yhtiön hallituksella on oikeus luovuttaa niitä. Vuonna 2020 ostettujen omien osakkeiden hankintameno transaktiomenoineen oli 2 220 tuhatta euroa ja se esitetään oman pääoman vähennyksenä.

Vuoden 2021 aikana Tokmanni luovutti yhteensä 34 168 yhtiön hallussa olevaa osaketta vastikkeetta yhtiön kannustinjärjestelmään kuuluville 58 henkilölle kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti. Näistä Tokmanni Group Oyj:lle palautui katsauskauden aikana 4 437 omaa osaketta. Kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti osakkeista 26 389 vapautuu rajoitteista tammikuussa 2022 ja 32 168 tammikuussa 2023.

	kpl
Omat osakkeet yhtiön hallussa 31.12.2020	106 917
Hankittu tilikauden aikana	-
Luovutettu tilikauden aikana osakepalkkiojärjestelmän perusteella	-34 168
Palautunut tilikauden aikana	4 437
Omat osakkeet yhtiön hallussa 31.12.2021	77 186

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yritysten tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Rahaston muutos esitetään laajan tuloksen erissä.

Osingot

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 216 218 044,05 euroa, josta tilikauden voitto oli 73 232 602,78 euroa. Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on esittänyt, että 31.12.2021 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona 0,96 euroa osakkeelta ja osingonjako on yhteensä 56 439 903,36 euroa. Jäljelle jäävä osa kertyneistä voittovaroista jätetään vapaaseen omaan pääomaan.

Osakeperusteiset maksut

Katsauskauden lopussa 31.12.2021 konsernissa oli pitkän aikavälin osakepohjainen kannustinjärjestelmä, jonka ansaintajaksona oli vuosi 2021 ja kriteereinä konsernin tulos per osake (EPS) sekä yrityksen markkina-arvon kehitys 1.1.- 31.12.2021. Kohderyhmänä järjestelmässä on toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsenet sekä muita konsernin avainhenkilöitä. Enimmäispalkkio järjestelmästä on yhteensä 120.000 kappaletta Tokmanni Group Oyj:n osaketta myöntöhetken markkina-arvoon perustuen. Mahdollinen palkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja mahdollisesti osittain rahana. Osakkeet vapautuvat saajan käyttöön 1.1.2024. Rahaosuudella kohderyhmään kuuluva henkilö voisi hoitaa palkkiosta aiheutuvia veroseuraamuksia.

IFRS 2:n mukaan osakeperusteinen kannustinjärjestelmä tulee arvostaa käypään arvoon myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Mikäli osakepalkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä, jakautuu palkkion käyvän arvon määrittäminen IFRS 2-standardin mukaisesti kahteen osaan; osakkeina selvitettävään ja käteisenä selvitettävään osuuteen. Osakkeina selvitettävä osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä selvitettävä maksu vieraaseen pääomaan. Osakeperusteisen maksun käypä arvo palkkion myöntämishetkellä oli yhtiön osakkeen kurssi. Vastaavasti käteisenä selvitettävän osuuden käypää arvoa tarkistetaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä ansaintajakson päättymiseen asti ja velan käypä arvo muuttuu täten yhtiön osakkeen hinnan mukaisesti.

Tilikauden 2021 toteutuneiden tulos per osake tunnusluvun ja yrityksen markkina-arvon perusteella järjestelmästä muodostuu henkilöille maksettavia palkkioita yhteensä 303 (214) tuhatta euroa. Vuodelle 2021 IFRS 2-standardiin perustuen järjestelmästä on kirjattu kuluja 157 (43) tuhatta euroa.

Osakeperusteisten maksujen muutokset	kpl
Kauden alussa ulkona olleet	66 452
Kaudella myönnettyt	120 000
Kaudella rauenneet	-97 767
Kauden lopussa ulkona ja toteutettavissa	88 684

4.2 Rahoitusvarat ja -velat

Laadintaperiaatteet

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi sekä jaksotettuun hankintamenoan arvostettaviksi rahoitusvaroiksi. Muiden kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen osalta transaktiomenot lisätään alkuperäiseen hankintamenoan. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Konserni luokittelee tähän ryhmään johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon, joka perustuu ensisijaisesti raportointikauden päättymispäivänä noteerattuun markkinahintaan. Mikäli erälle ei ole noteerattua markkinahintaa, arvostus tapahtuu yleisiä arvostusmenetelmiä käyttäen ja perustuen ensisijaisesti todettavissa olevaan markkinatietoon. Käyvän arvon muutoksista johtuneet sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset

Ryhmään luetaan johdannaisvaroihin kuulumattomat varat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Konserni ei pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai luokittele niitä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä myytävissä oleviksi. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno efektiivisen koron menetelmää käyttäen, ja ne sisältyvät luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja, ja joiden arvonmuutoksen riski on vähäinen. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Konserni soveltaa myyntisaamisista odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamiseen yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaan kaikista myyntisaamisista ja sopimukseen perustuvista omaisuuseristä kirjataan koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämistä varten myyntisaamiset on ryhmitelty yhteisten luottoriskiominaisuuksien ja maksun viivästymisen perusteella.

Konserni on todennut, että arvonalentumisen määrä myyntisaamisista ei ole olennainen.

Konsernin johto on todennut, että muilla saamisilla sekä rahavaroilla on alhainen luottoriski, ja että niistä kirjattavan arvonalentumisen määrä ei ole olennainen.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi sekä jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviksi rahoitusveloiksi. Muiden kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvelkojen osalta transaktiomenot vähennetään alkuperäisestä hankintamenuosta. Kaikki rahoitusvelkatransaktiot kirjataan sopimuspäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu rahoitusvelan sopimusehtoihin. Rahoitusvelkojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu, kun konsernin sopimusperusteinen velvoite on täytetty, kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Lainasitoumuksiin liittyvät järjestelypalkkiot kirjataan transaktiomenoiksi siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että koko lainasitoumus tai osa siitä tullaan nostamaan, ja tällöin palkkio merkitään taseeseen, kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin on todennäköistä, että lainasitoumusta ei tulla nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakkomaksuksi maksuvalmiuteen liittyvästä palvelusta ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajaksi.

Johdannaissopimukset

Konserni solmii johdannaissopimuksia vain suojaustarkoituksessa, mutta konserni ei sovelta suojauslaskentaa. Johdannaiset sisältävät sähköjohdannaissopimuksia sekä valuuttajohdannaisia. Koronvaihtosopimuksilla konserni voi suojaautua pitkäaikaisista rahalaitoslainoista aiheutuvalta korkovirtariskiltä. Sähkötermiineillä suojaudutaan sähkön hinnan vaihteluilta, enimmäkseen konsernin oman sähkönkulutuksen verran. Valuuttatermiineillä ja -optioilla suojaudutaan ennakoitujen valuuttamääräisten ostojen rahavirtojen muutokselta. Johdannaissopimukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon, kun konsernista tulee sopimusosapuoli, myöhemmin ne arvostetaan edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot luokitellaan tulosvaikutteisesti johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2021

Tuhatta euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä
Rahoitusvarat			
Pitkäaikaiset rahoitusvarat			
Lainasaamiset	-	211	211
Yhteensä	-	211	211
Lyhytaikaiset rahoitusvarat			
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	1 337	-	1 337
Myyntisaamiset	-	1 419	1 419
Rahavarat	-	81 253	81 253
Yhteensä	1 337	82 671	84 009
Rahoitusvarat yhteensä	1 337	82 882	84 220
Rahoitusvelat			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta *	-	99 289	99 289
Vuokrasopimusvelat	-	240 418	240 418
Yhteensä	-	339 708	339 708
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Vuokrasopimusvelat	-	55 911	55 911
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	176	-	176
Ostovelat	-	100 950	100 950
Yhteensä	176	156 860	157 036
Rahoitusvelat yhteensä	176	496 568	496 744
Rahoitusvarat ja -velat yhteensä	1 161	-413 686	-412 525

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle

Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2020

Tuhatta euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä
Rahoitusvarat			
Pitkäaikaiset rahoitusvarat			
Lainasaamiset	-	190	190
Lyhytaikaiset rahoitusvarat			
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	206	-	206
Myyntisaamiset	-	1 451	1 451
Rahavarat	-	78 080	78 080
Yhteensä	206	79 531	79 737
Rahoitusvarat yhteensä	206	79 721	79 927
Rahoitusvelat			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Vuokrasopimusvelat	-	254 423	254 423 **
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	92	-	92
Yhteensä	92	254 423	254 515 **
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta *	-	99 707	99 707
Vuokrasopimusvelat	-	52 319	52 319 **
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	977	-	977
Ostovelat	-	76 866	76 866
Yhteensä	977	228 892	229 869 **
Rahoitusvelat yhteensä	1 069	483 315	484 385 **
Rahoitusvarat ja -velat yhteensä	-863	-403 595	-404 457 **

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle

** Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Lyhytaikaisten erien tasearvojen arvioidaan olennaisilta osin vastaavan niiden käypiä arvoja

Rahoitusvelkojen täsmäytyslaskelma

Rahoitusvelkojen täsmäytyslaskelma 2021

Tuhatta euroa	Rahoitusvelat 1.1.2021	Rahoituksen rahavirrat	Muutokset, joihin ei liity maksutapahtumaa		Rahoitusvelat 31.12.2021
			Hankinnat - vuokrasopimukset	Muut muutokset	
Lainat rahoituslaitoksilta	99 707	-	-	-417	99 289
Vuokrasopimusvelat	306 743	-52 341	41 976	-49	296 329 *
Yhteensä	406 449	-52 341	41 976	-466	395 619 *

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Rahoitusvelkojen täsmäytyslaskelma 2020

Tuhatta euroa	Rahoitusvelat 1.1.2020	Rahoituksen rahavirrat	Muutokset, joihin ei liity maksutapahtumaa		Rahoitusvelat 31.12.2020
			Hankinnat - vuokrasopimukset	Muut muutokset	
Lainat rahoituslaitoksilta	99 637	-	-	70	99 707
Vuokrasopimusvelat	309 620	-50 081	51 832	-4 629	306 743 *
Yhteensä	409 257	-50 081	51 832	-4 559	406 449 *

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Konsernin soveltamat käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Johdannaiset

Valuuttatermiinien ja -optioiden käypien arvojen määrittelyssä on käytetty vastapuolen hintanoteerauksia. Lisäksi konserni on laatinut oman tarkistuslaskelman yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä käyttäen. Hyödykejohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

Vuokrasopimusvelat

Vuokrasopimusvelkojen käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa ensisijaisesti vuokrasopimusten sisäistä korkoa. Myymäläkiinteistöihin liittyvien vuokrasopimusten kohdalla on tavanomaista, että vuokrasopimuksen sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä ja tällöin käytetään lisäluoton korkoa.

Lainat rahoituslaitoksilta

Lainojen käyvät arvot on laskettu tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttäen tilinpäätöspäivän korkoja. Lainojen kirjanpitoarvot vastaavat olennaisilta osin lainojen käypiä arvoja, koska lainat ovat vaihtuvakorkoisia ja konsernin riskipremio ei ole olennaisesti muuttunut. Lainojen maturiteettijakauma on esitetty liitteessä 4.3 Rahoitusriskien hallinta.

Myyntisaamiset ja muut saamiset sekä ostovelat ja muut velat

Muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten ja velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen näiden saamisten ja velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Tason 1 instrumentit ovat markkinoilla aktiivisen kaupankäynnin kohteena, jolloin käyvät arvot perustuvat suoraan markkinahintaan. Tason 2 instrumenttien käypä arvo perustuu markkinoilta saataviin tietoihin. Tason 3 instrumenttien käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot).

Konsernin kaikki käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat, eli kaikki konsernin johdannaiset, kuuluvat IFRS 13 mukaisen käyvän arvon hierarkian tasolle 2. Näiden instrumenttien käypä arvo raportointikauden päättymishetkellä oli 1 161 tuhatta euroa (-863 tuhatta euroa).

Johdannaissopimukset**Johdannaissopimukset 2021**

	Käypä arvo (1 000 €)	Kohde- etuuden arvo (1 000 €)	Kiinnitetty energia (MWh)
Valuuttatermiinit ja -optiot	621	40 615	
Sähköjohdannaiset			
Systeemihinta	540	1 088	17 520

Johdannaissopimukset 2020

	Käypä arvo (1 000 €)	Kohde- etuuden arvo (1 000 €)	Kiinnitetty energia (MWh)
Valuuttatermiinit ja -optiot	-757	20 373	
Sähköjohdannaiset			
Systeemihinta	-252	1 073	43 800
Aluehinta	146	175	8 760

4.3 Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassa useille rahoitusriskeille, joista pääasialliset rahoitusriskit ovat valuutta- ja korkoriski. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet ovat hallituksen hyväksymät. Rahoitusriskien hallinnan käytännön toteutuksesta vastaa konsernin talous- ja hallintojohtaja tunnistamalla ja arvioimalla riskit, sekä hankkimalla tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen. Konserni käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä ja -optioita sekä sähköjohdannaissojimuksia. Konserni ei sovelle IFRS 9 mukaista suojauslaskentaa.

Valuuttariski

Konserni altistuu valuuttakurssiriskille, joka syntyy ostoista. Konsernille merkittävin ulkomaan valuutta on Yhdysvaltain dollari (USD). Tokmannin suojausperiaatteiden mukaan noin puolet USD-määräisistä ostoista suojataan keskimäärin kuuden kuukauden päähän. Valuuttasuojauksissa käytetään valuuttatermiinejä ja -optioita. Konsernin tuonti- ja talousosasto laativat yhteistyössä kuukausittain päivitettävän arvion USD-määräisistä ostoista. Tokmannin tuoteostoista 31.12.2021 päättyneellä tilikaudella noin 87 % tehtiin euroissa ja noin 13 % Yhdysvaltain dollareissa. Koska konsernin pitkäaikaiset lainat ovat kokonaan euromääräisiä, ei rahoitusvelkoihin liity valuuttariskiä.

Konsernin ulkomaan rahan määräiset valuuttapositiot (euroina) raportointikauden päättymispäivänä

Tuhatta euroa	2021	2020
Ostovelat	14 956	6 154
Ennustetut ostot seuraavan 6 kuukauden aikana	66 400	51 509
Rahavarat	-	-1 539
Yhteensä	81 356	56 124
Valuuttaoptiot	-40 615	-20 373
Positio yhteensä	40 741	35 751

Valuuttajohdannaiset kirjataan hankinta-arvoonsa ja arvostetaan tilinpäätöshetkellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Alla olevassa taulukossa on esitetty vaikutukset konsernin tulokseen ennen veroja sekä vaikutus omaan pääomaan. Mikäli euro vahvistuisi tai heikkenisi USD:hen verrattuna (+/-10 %) ja muut tekijät säilyisivät muuttumattomina, vaikuttaisi se konsernin tulokseen verojen jälkeen 3 259 tuhatta euroa (2 860 tuhatta euroa) parantavasti tai huonontavasti. Herkkyyksianalyysi perustuu raportointikauden päättymispäivän valuuttaposition.

Tuhatta euroa	2021	2020
Muutos	+/-10 %	+/-10 %
Vaikutus voittoon verojen jälkeen	3 259	2 860
Vaikutus omaan pääomaan	-	-

Korkoriski

Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääasiallisesti riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista, ja siten konsernin altistuminen korkoriskille liittyykin lähinnä sen ulkoiseen lainaportfolioon. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti konserni pyrkii siihen, että hallituksen harkinnan mukaan vähintään kaksi kolmasosaa luottokannasta on kiinteäkorkoista tai suojattu korkojen muutoksilta. Hallitus arvioi säännöllisesti konsernin korkoriskille altistumista ja suojausten tasoa ja tekee tarvittaessa päätökset korkojen suojaamisesta. Konsernin korollisen velan keskimääräinen vuosikorko ilman IFRS 16 mukaisia vuokrasopimusvelkoja oli noin 1,1 % (0,9 %).

Konsernin korkopositio raportointikauden päättymispäivänä

Tuhatta euroa	2021	2020
Kiinteäkorkoiset		
Rahoitusvelat	296 329	306 743 *
Vaihtuvakorkoiset		
Rahoitusvelat	100 000	100 000

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Alla olevassa taulukossa on esitetty vaikutukset konsernin tulokseen ennen veroja sekä vaikutus omaan pääomaan. Mikäli korot nousisivat tai laskisivat (+/- 0,5 prosenttiyksikköä) ja muut tekijät säilyisivät muuttumattomina, vaikuttaisi se konsernin tulokseen verojen jälkeen 400 tuhatta euroa (400 tuhatta euroa) huonontavasti tai parantavasti. Herkkyyksianalyysi perustuu raportointikauden päättymispäivän korkopositioon.

Tuhatta euroa	2021	2020
Muutos	+/-0,5 %	+/-0,5 %
Vaikutus voittoon verojen jälkeen	400	400
Vaikutus omaan pääomaan	-	-

Luottoriski

Konsernin luottoriski koostuu liiketoimintaan liittyvien saamisten luottoriskistä sekä muihin rahoitusinstrumentteihin liittyvästä vastapuoliriskistä.

Konsernilla ei ole merkittäviä saamisten luottoriskikeskittymiä, koska sillä on laajasti jakautunut asiakaskunta, myynti on pääosin käteiskauppana tapahtuvaa vähittäismyyntiä, eikä mikään yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä muodostu konsernin kannalta merkittäväksi. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 3.4 Muut saamiserät ja tuloverosaamiset. Tilikauden tulosvaikutteisten luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa (liitetieto 4.2 Rahoitusvarat ja -velat).

Kaukoidän ostoista joudutaan osa maksamaan ennakkomaksuina, ja tähän liittyvää riskiä pyritään minimoimaan yhteistyöllä pitkäaikaisesti tunnettujen tavarantoimittajien kanssa. Kiinassa Shanghaissa toimii yhdessä norjalaisen halpakauppaketjun Europris AS:n kanssa omistettu hankintayhtiö, joka toimii Kiinasta ja Kauko-Idästä hankittavien tavaraostojen tukijalkana. Yhtiön toimintaan kuuluu osallistua paikallisten toimittajien löytämiseen ja valintaan, varmistaa oikea laatu ja seurata toimitusaikoja sekä varmistaa toimittajien vastuullista toimintaa. Yhtiön palveluksessa on 33 henkilöä.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää analysoimalla myynnin rahavirtaennusteita, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun.

Konsernin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävän pitkien laina-aikojen avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja. Konsernilla oli 31.12.2021 luottolimiittireservissä 116 000 tuhatta euroa (59 000 tuhatta euroa) ja näiden voimassaoloaika on sidoksissa rahoitussopimuksen voimassaoloaikaan.

Tokmanni sopi 11.2.2021 rahoituksen uudelleen järjestämisestä. Yhtiön uudella, helmikuussa 2026 erääntyvällä 100 milj. euron lainalla maksettiin edeltävä laina pois. Lisäksi sovittiin viiden vuoden mittaisesta 50 milj. euron luottolimiitistä. Edellä mainittujen lisäksi rahoitussopimus sisältää mahdollisuuden nostaa tarvittaessa 50 milj. euron lisälaina portaittain. Lisälainamahdollisuus on voimassa kolme vuotta ja siihen liittyy ehdollinen optio jatkaa lainaa kahdella lisävuodella vuosi kerrallaan.

Konsernissa ei ole tunnistettu merkittäviä maksuvalmiusriskikeskittymiä liittyen rahoitusvaroihin tai -lähteisiin.

Velkoihin liittyvät laiminlyönnit ja sopimusehtojen rikkomiset

Rahoituslaitoslainat sisältävät kovenanttiehdon, jonka mukaan konsernin on saavutettava tietty nettovelkojen suhde oikaistuun käyttökatteeseen nähden. Lainakovenantin mukainen toiminta raportoidaan lainanantajille neljännesvuosittain ja konsernin johto tarkkailee lainakovenantin täyttymistä säännöllisesti. Vuonna 2021 Tokmanni on täyttänyt vaadittavan kovenanttiehdon.

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi (muut kuin johdannaisvelat)

Alla esitettävät luvut käsittävät kaikki tilinpäätöshetkellä voimassa olevat instrumentit ja niiden sopimukseen perustuvat pääomat ja korot. Luvut sisältävät sekä tulevat korkomaksut että pääoman takaisinmaksut ja ovat sopimukseen perustuvia diskonttaamattomia rahavirtoja.

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi (muut kuin johdannaisvelat) 2021

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2021	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	Sopimukseen perustuvat rahavirrat		
			alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta *	99 289	104 593	1 115	103 477	-
Vuokrasopimusvelat	296 329	329 159	63 425	190 591	75 143
Ostovelat	100 950	100 950	100 950	-	-
Yhteensä	496 568	534 701	165 489	294 069	75 143

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi (muut kuin johdannaisvelat) 2020

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2020	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	Sopimukseen perustuvat rahavirrat		
			alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta *	99 707	100 755	100 755	-	-
Vuokrasopimusvelat	306 743	347 985	61 018	197 981	88 986 **
Ostovelat	76 866	76 866	76 866	-	-
Yhteensä	483 315	525 606	238 639	197 981	88 986 **

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle

** Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuihin löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Johdannaisvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi

Valuutta- ja sähköjohdannaisten rahavirtoina esitetään tilinpäätöspäivän käypä arvo erääntymispäivää vastaavassa maturiteetissa. Mahdolliset korkojohdannaisten rahavirrat esitetään nettomääräisinä.

Johdannaisvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi 2021

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2021	Sopimukseen perustuvat rahavirrat		
		alle 1 vuosi	1–5 vuotta	
Valuuttatermiinit ja -optiot	176	176	176	-
Yhteensä	176	176	176	-

Johdannaisvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi 2020

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2020	Sopimukseen perustuvat rahavirrat		
		alle 1 vuosi	1–5 vuotta	
Hyödykejohdannaiset	252	252	160	92
Valuuttatermiinit ja -optiot	817	817	817	-
Yhteensä	1 069	1 069	977	92

Hyödykeriskit

Konserni altistuu toiminnassaan hyödykeriskille, joka syntyy sähkön hintariskin mahdollisista vaikutuksista konsernin energiakustannuksiin. Sähkön hinnanmuutoksilta suojaudutaan sähköjohdannaissopimuksin Tokmannin hallituksen määrittelemän politiikan mukaisesti, enimmillään kuitenkin oman sähkönkulutusarvion verran. Suojaustaso kattaa kulutuksen noin 70 %:sti yhden vuoden eteenpäin ja laskee asteittain noin 3–4 vuoden ajanjaksolla.

Konsernin sähköjohdannaissopimusten tasearvo (euroina) raportointikauden päättymispäivänä

Tuhatta euroa	2021	2020
Sähköjohdannaissopimukset	540	-106

Tilikauden aikana toimitetun sähkön hintaa suojaavien johdannaisten arvonmuutokset sisältyvät liiketoiminnan muiden kulujen oikaisueriin.

Alla olevassa taulukossa on esitetty vaikutukset konsernin tulokseen ennen veroja sekä vaikutus omaan pääomaan. Mikäli markkinahinnat nousisivat tai laskisivat (+/- 10 %) ja muut tekijät säilyisivät muuttumattomina, vaikuttaisi se konsernin tulokseen verojen jälkeen 87 tuhatta euroa (100 tuhatta euroa) parantavasti tai huonontavasti. Herkkyyksianalyysi perustuu raportointikauden päättymispäivän tilanteeseen.

Tuhatta euroa	2021	2020
Muutos	+/-10 %	+/-10 %
Vaikutus voittoon verojen jälkeen	87	100
Vaikutus omaan pääomaan	-	-

4.4 Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on säilyttää konsernin strategian mukainen optimaalinen pääomarakenne. Pääomaa hallinnoimalla konserni varmistaa liiketoiminnan häiriöttömän jatkumisen ja tulorahoituksen kaikissa olosuhteissa, joka mahdollistaa konsernin strategian mukaiset investoinnit ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä.

Tuhatta euroa	2021	2020
Korolliset velat	395 619	406 449 *
Rahavarat	81 253	78 080
Korollinen nettovelka	314 366	328 369 *
Oma pääoma yhteensä IFRS:n mukaan	244 652	216 362 *
Omavaraisuusaste	30,0 %	27,8 % *

* Vertailuvuoden 2020 lukuja on oikaistu aikaisempiin tilikausiin kohdistuneen korjauksen seurauksena. Lisätietoja oikaisuista löytyy tämän tilinpäätöksen liitteestä 1.7.

Tokmannin tavoitteena on säilyttää tehokas pitkän aikavälin pääomarakenne pitämällä nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen alle 3,2-kertaisena.

	Tavoitetaso	2021	2020
Nettovelat / oikaistu käyttökate	alle 3,2	1,8	2,0

4.5 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset

Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset

Rahoituslaitoslainojen vakuudeksi ei ole annettu omaisuutta, mutta niihin liittyy kovenanttieto. Kovenanttieto määrittää vaadittavan nettovelka/käyttökate -suhdeluvun. Vuonna 2021 Tokmanni täytti kovenanttiehdon.

Ei purettavissa olevat vuokravastuut

Konserni vuokralle ottajana

Vuokravastuut koostuvat arvoltaan vähäisten vuokrasopimusten sekä lyhytaikaisten vuokrasopimusten vähimmäisvuokravastuista.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat		
Tuhatta euroa	2021	2020
Alle vuoden kuluessa	8 876	8 701
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	20 952	21 967
Yli viiden vuoden kuluttua	2 521	3 978
Yhteensä	32 349	34 646

Liitetiedossa 3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kuvataan vuokrasopimusten tuloslaskelmassa esitettävät määrät.

Konserni vuokralle antajana

Konserni on vuokrannut edelleen joitakin liiketiloja. Näistä liiketiloista aiheutuvat vuokratulot sekä tehtyjen edelleenvuokraussopimusten perusteella vastaisuudessa saatavat vähimmäisvuokrat eivät ole konsernin kannalta merkittäviä.

5. Muut

5.1 Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin luetaan hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, sekä tytäryhtiöt ja yhteisyritykset. Omistajien osalta määritellään lähipiiriin ne yhteisöt ja henkilöt, joilla on Tokmanni Groupissa määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset lähipiirin kanssa toteutetut liiketoimet, jotka eivät eliminoidu Tokmanni Group Oyj:n konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Lähipiiriin kuuluvien kanssa tehdyt liiketoimet ovat kaikki tehty markkinaehtoisesti.

Konsernin emo- ja tytäryhtyysuhteet

Yritys	Kotimaa	Omistusosuus %	Osuus äänivallasta %
Emoyritys Tokmanni Group Oyj	Suomi		
Retail Property Investment Oy	Suomi	100 %	100 %
Retail Leasing Oy	Suomi	100 %	100 %
Tokmanni Oy	Suomi	100 %	100 %
Taitomanni Oy	Suomi	100 %	100 %

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistetty yhteisyritys Tokmanni - Europris Sourcing Ltd. myy ostopalvelujaan konsernille.

Erittely konsernin lähipiiritapahtumista

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat tilikaudella 2021 sekä lähipiirisaamiset, -velat ja -vastuut 31.12.2021

Tuhatta euroa	Pääomistaja ja tämän lähipiiriin kuuluvat	Hallitus ja johto	Yhteisyritykset
Tuloslaskelma			
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	-	2	-
Liiketoiminnan muut kulut	-	1 146	1 507
Rahoitustuotot	-	11	-
Tase			
Varat			
Saamiset omistusyhteisyrityksissä	-	-	211
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	-	2 133	-
Korkosaatavat lähipiiriltä	-	11	-
Yhteensä	-	2 144	211

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat tilikaudella 2020 sekä lähipiirisaamiset, -velat ja -vastuut 31.12.2020

Tuhatta euroa	Pääomistaja ja tämän lähipiiriin kuuluvat	Hallitus ja johto	Yhteisyritykset
Tuloslaskelma			
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	-	2	-
Liiketoiminnan muut kulut	-	1 205	1 052
Rahoitustuotot	-	17	-
Tase			
Varat			
Saamiset omistusyhteisyrityksissä	-	-	190
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	-	2 580	-
Korkosaatavat lähipiiriltä	-	17	-
Yhteensä	-	2 597	190

Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset

Tokmanni Group Oyj:n hallitus kannustaa konsernin johtoryhmän jäseniä kasvattamaan osakeomistusta. Järjestelyn tarkoituksena on yhdistää entistä paremmin omistajien ja johdon tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa heidät toteuttamaan yhtiön strategiaa entistäkin paremmin. Järjestelyssä Tokmannin hallitus on päättänyt tarjota konsernin avainhenkilöille rahoituksen osakehankintojen tekemiseksi.

Lähipiirille kuuluville on myönnetty markkinaehtoisia pitkäaikaisia lainoja seuraavasti:

- Tilikauden aikana lainoja myönnettiin 0 tuhatta euroa (436 tuhatta euroa). Lainoja lyhennettiin tilikaudella 447 tuhatta euroa (0 tuhatta euroa).
- Laina-aika on viisi vuotta ja lainanottajalla on oikeus maksaa laina takaisin aikaisemmin.
- Hankitut osakkeet toimivat lainan vakuutena.
- Lainalle maksetaan vuotuisena korkona 12 kuukauden euribor lisätynä 1 %:lla. Korko maksetaan kulloisellekin jäljellä olevalle lainamäärälle ja lasketaan kullekin yhden (1) kalenterivuoden mittaiselle korkokaudelle. Lainan korko maksetaan vuosittain jälkikäteen.

Johdon työsuhde-etuudet

Johtoon kuuluviin avainhenkilöihin luetaan hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä toimitusjohtaja.

Alla olevassa taulukossa on esitetty johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet. Henkilöille ei ole maksettu muita etuuksia.

Euroa		2021	2020
Mika Rautiainen	Toimitusjohtaja	910 123	668 490
Seppo Saastamoinen	Hallituksen puheenjohtaja	95 015	90 996
Juha Blomster	Hallituksen jäsen	46 346	49 856
Thérèse Cedercreutz	Hallituksen jäsen	40 312	44 812
Kati Hagros	Hallituksen jäsen (7.5.2020 asti)	-	16 565
Erkki Järvinen	Hallituksen jäsen	58 326	56 837
Lettijeff Ulla	Hallituksen jäsen (7.5.2020 alkaen)	40 326	26 761
Harri Sivula	Hallituksen jäsen	46 352	49 853
Konserniyhtiöiden toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet		1 236 800	1 004 170
Konsernijohtoryhmä		2 046 297	2 186 728
Rahapalkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä		3 283 098	3 190 898

Eläke-etuudet

Tokmanni Group Oy -konsernissa johtoon kuuluvien avainhenkilöiden eläkkeet määräytyvät yleisten työntekijän eläkkeisiin Suomessa sovellettavien säännösten (TyEL) mukaisesti. Konserniyhtiöiden toimitusjohtajan lakisääteinen eläkekulu vuonna 2021 oli 146 984,91 euroa (102 546,37 euroa).

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Yhtiön irtisanoessa konserniyhtiöiden toimitusjohtajalla on irtisanomistilanteessa oikeus enintään 12 kuukauden kokonaispalkkaa vastaavaan korvaukseen. Muilla johtoryhmän jäsenillä on irtisanomistilanteissa oikeus enintään yhdeksän kuukauden kokonaispalkkaa vastaavaan korvaukseen.

5.2 Varaukset ja ehdolliset erät**Laadintaperiaatteet**

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aiemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, velvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitteesta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, kirjataan korvaus erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niitä muutetaan vastaamaan parasta arvioita tarkasteluhetkellä. Varauksen muutos merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu. Ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi. Konsernilla ei ollut varauksia raportointi- tai vertailukauden päättymispäivänä.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdolliseen velkaan liittyviä lisätietoja annetaan liitetiedossa 4.2 Rahoitusvarat ja -velat ja 4.5 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset.

5.3 Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

Tammikuussa 2022 Tokmanni perusti kaksi uutta yhtiötä, Mäntsälä Distribution Center Oy:n ja Kiinteistöosaakeyhtiö Tokmannin Moreenin, uutta varastorakennushanketta varten.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma

Euroa	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
LIIKEVAIHTO	1 498 400,00	1 401 100,00
Liiketoiminnan muut tuotot	1 752,88	-
Palkat ja palkkiot	-1 031 151,81	-994 931,87
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-252 347,71	-188 684,86
Muut henkilösivukulut	-14 213,84	-13 900,76
Henkilöstökulut	-1 297 713,36	-1 197 517,49
Liiketoiminnan muut kulut	-885 622,10	-1 085 079,88
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-683 182,58	-881 497,37
Rahoitustuotot	82 845,29	18 230,94
Rahoituskulut	-2 358 906,68	-1 424 669,00
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-2 959 243,97	-2 287 935,43
Tilinpäätössiirrot		
Saadut konserniavustukset	94 500 000,00	80 000 000,00
Tulos ennen veroja	91 540 756,03	77 712 064,57
Tuloverot	-18 308 153,25	-15 554 661,61
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	73 232 602,78	62 157 402,96

Emoyhtiön tase

Euroa	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	235 233 761,80	235 233 761,80
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	235 233 761,80	235 233 761,80
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	2 133 009,31	2 580 302,11
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	95 462 562,82	81 492 041,36
Muut saamiset	12 113,84	-
Siirtosaamiset	46 304,91	45 605,81
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	95 520 981,57	81 537 647,17
Rahat ja pankkisaamiset	76 900 403,18	72 318 587,31
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	174 554 394,06	156 436 536,59
VASTAAVAA YHTEENSÄ	409 788 155,86	391 670 298,39
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	80 000,00	80 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	114 629 589,41	114 629 589,41
Omat osakkeet	-2 045 393,93	-2 219 913,50
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	30 401 245,79	18 391 706,05
Tilikauden voitto (tappio)	73 232 602,78	62 157 402,96
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	216 298 044,05	193 038 784,92
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	100 000 000,00	-
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	-	100 000 000,00
Ostovelat	48 325,19	59 272,00
Velat saman konsernin yrityksille	86 098 652,41	90 587 647,38
Muut velat	55 772,77	22 023,20
Siirtovelat	7 287 361,44	7 962 570,89
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	93 490 111,81	198 631 513,47
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	193 490 111,81	198 631 513,47
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	409 788 155,86	391 670 298,39

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Tuhatta euroa	31.12.2021	31.12.2020
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden tulos	73 233	62 157
Oikaisut		
Rahoitustuotot ja -kulut	2 276	1 406
Tilinpäätössiirrot	-94 500	-80 000
Tuloverot	18 308	15 555
Käyttöpääoman muutokset		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys / vähennys	-193	-344
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys / vähennys	-30	165
Maksetut korot liiketoiminnasta	-1 042	-1 121
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-859	-284
Maksetut verot liiketoiminnasta	-19 288	-11 900
Liiketoiminnan nettorahavirta	-22 096	-14 366
Investointien rahavirrat		
Myönnettyt lainat	-	-436
Lainasaamisten takaisinmaksut	447	-
Investointien nettorahavirta	447	-436
Rahoituksen rahavirrat		
Konsernitilisaamisen muutos	693	543
Konsernitilivelan muutos	-4 489	39 650
Omien osakkeiden hankkiminen	-	-2 220
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-100 000	-
Pitkäaikaisten lainojen nostot	100 000	-
Maksetut osingot	-49 973	-36 495
Saadut ja maksetut konserniavustukset	80 000	61 500
Rahoituksen nettorahavirta	26 231	62 979
Rahavarojen muutos		
	4 582	48 177
Rahavarat tilikauden alussa	72 319	24 142
Rahavarat tilikauden lopussa	76 900	72 319

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tokmanni Group Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö ja sen osakkeet on listattu Nasdaq Helsingin pörssilistalla.

Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

Tokmanni Group Oyj:n liiketoimintana on myydä hallintopalveluja konsernin muille konserninyhtiöille.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tokmanni Group Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain (FAS) mukaisesti sekä listayhtiötä koskevien kirjanpitoasetuksen säännösten mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusvälineet arvostetaan hankintahintaan.

Rahat ja pankkisaamiset

Yhtiöllä on Nordeassa ja Swedbankissa konsernitalisopimukset, joihin on liitetty kaikki Tokmanni Group konserni yhtiöiden kussakin pankissa olevat pankkitilit. Konserninyhtiöiden rahavarat konsernitileillä on esitetty saamisena tai velkana saman konsernin yrityksiltä.

Eläkkeiden kirjaaminen

Yhtiön eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Tuloverot

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden tuloksen perusteella lasketut tuloverot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei sisällytetä emoyhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Hallituksen voitonjakoesitys on esitetty konsernitalinpäätöksen liitetiedossa 4.1 Oma pääoma.

2. Liikevaihdon jakautuminen markkina-alueittain

Tuhatta euroa	2021	2020
Suomi	1 498	1 401

3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

	2021	2020
Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot, tuhatta euroa	-1 031	-995
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, hlö	1	1

Toimitusjohtajalla tai hallituksen jäsenillä ei ole lakisääteisestä poikkeavia eläkejärjestelyjä.

Toimielinkohtaiset palkat ja palkkiot on eritelty konsernin liitetiedossa 5.1 Lähipiiritapahtumat.

4. Liiketoiminnan muut kulut

Tuhatta euroa	2021	2020
Markkinointikulut	-7	0
Konttori- ja hallintokulut yhteensä	-500	-495
Ulkopuoliset palvelut	-254	-397
Muut kulut	-125	-193
Yhteensä	-886	-1 085

5. Konserniavustukset

Tuhatta euroa	2021	2020
Saadut konserniavustukset	94 500	80 000

6. Tuloverot

Tuhatta euroa	2021	2020
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-18 308	-15 549
Edellisten tilikausien verot	0	-6
Yhteensä	-18 308	-15 555

7. Tilintarkastajan palkkiot

Tuhatta euroa	2021	2020
Varsinainen tilintarkastus	-58	-102
Muut asiantuntijapalvelut	-52	-112
Veroneuvonta	-6	-7
Yhteensä	-116	-222

8. Lähipiiriliiketoimet

Lähipiiriin kuuluvien kanssa tehdyt liiketoimet ovat kaikki tehty markkinaehtoisesti.

9. Sijoitukset

Tuhatta euroa	2021	2020
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	235 234	235 234
Hankintameno 31.12.	235 234	235 234
Kirjanpitoarvo		
Retail Property Investment Oy, Mäntsälä	1 000	1 000
Retail Leasing Oy, Helsinki	234 234	234 234
Yhteensä	235 234	235 234
Omistusosuus, %		
Retail Property Investment Oy, Mäntsälä	100	100
Retail Leasing Oy, Helsinki	100	100

10. Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Tuhatta euroa	2021	2020
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	2 133	2 580

Lyhytaikaiset saamiset

Tuhatta euroa	2021	2020
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Muut saamiset, konserniavustussaamiset	94 500	80 000
Muut saamiset, konsernitilisaamiset	254	947
Siirtosaamiset, muut konsernisiirtosaamiset	709	545
Yhteensä	95 463	81 492
Saamiset muilta		
Siirtosaamiset, muut siirtosaamiset	46	46
Yhteensä	58	46
Yhteensä	95 521	81 538

Siirtosaamiset

Tuhatta euroa	2021	2020
Korkosaamiset (muilta)	-	17
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10	5
Muut siirtosaamiset	36	24
Yhteensä	46	46

11. Oma pääoma

Tuhatta euroa	2021	2020
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	80	80
Osakepääoma 31.12.	80	80
Sidottu oma pääoma yhteensä	80	80
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	114 630	114 630
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	114 630	114 630
Omat osakkeet 1.1.	-2 220	-
Omien osakkeiden hankinta	-	-2 220
Omien osakkeiden luovutus	175	-
Omat osakkeet 31.12.	-2 045	-2 220
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 1.1.	80 549	54 886
Osingonjako	-49 973	-36 495
Suorat kirjaukset voittovaroihin	-175	-
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 31.12.	30 401	18 392
Tilikauden voitto (tappio)	73 233	62 157
Vapaa oma pääoma yhteensä	216 218	192 959
Oma pääoma yhteensä	216 298	193 039

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta

Tuhatta euroa	2021	2020
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	30 401	18 392
Tilikauden voitto (tappio)	73 233	62 157
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	114 630	114 630
Omat osakkeet	-2 045	-2 220
Yhteensä	216 218	192 959

12. Pitkäaikainen vieras pääoma

Tuhatta euroa	2021	2020
Lainat rahoituslaitoksilta	100 000	-

Yhtiöllä ei ole yli viiden vuoden kuluessa eräänntyviä lainoja.

13. Lyhytaikainen vieras pääoma

Tuhatta euroa	2021	2020
Lainat rahoituslaitoksilta	-	100 000

Tuhatta euroa	2021	2020
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	-	1
Muut velat, konsernitilivelat	86 097	90 586
Yhteensä	86 099	90 588

Siirtovelat

Tuhatta euroa	2021	2020
Henkilöstökulujaksotukset	406	441
Korkovelat	463	104
Tuloverovelat	6 411	7 392
Muut siirtovelat	8	25
Yhteensä	7 287	7 963

14. Luottolimiittisopimukset

Tuhatta euroa	2021	2020
Myönnetyn limiitin kokonaismäärä	116 000	75 000
josta käytössä	-	-

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Mäntsälä, 21. päivänä helmikuuta 2022

Seppo Saastamoinen
Hallituksen puheenjohtaja

Thérèse Cedercreutz
Hallituksen jäsen

Juha Blomster
Hallituksen jäsen

Ulla Lettijeff
Hallituksen jäsen

Erkki Järvinen
Hallituksen jäsen

Harri Sivula
Hallituksen jäsen

Mika Rautiainen
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, 23. päivänä helmikuuta 2022

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Maria Grönroos
KHT

Tilintarkastuskertomus

Tokmanni Group Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Tokmanni Group Oyj:n (y-tunnus 2483212-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

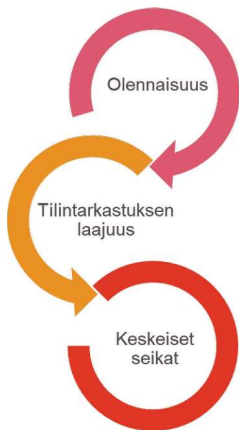
Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.4.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: € 5,7 miljoonaa, joka on 0,5% konsernin liikevaihdosta.
- Tarkastuksen laajuus: olemme suorittaneet emoyhtiön Tokmanni Group Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden tilintarkastuksen
- Liikearvon arvostus
- Vaihto-omaisuus

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa autoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

**Konsernitilinpäätökselle
määritetty olennaisuus**

€ 5,7 miljoonaa (edellinen vuosi € 5,4 miljoonaa)

**Olennaisuuden määrittämisessä
käytetty vertailukohde**

0,5 % konsernin liikevaihdosta

**Perustelut vertailukohteen
valinnalle**

Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi liikevaihdon, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista. Lisäksi liikevaihto on yleisesti hyväksytty vertailukohde. Valitsimme sovellettavaksi prosenttiosuudeksi 0,5 %, joka on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksytyjen määrällisten rajojen puitteissa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Tokmanni Group-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Määrittelimme konserniyhtiöissä vaadittavan työn luonteen, jonka suoritti konsernitiimi. Tokmanni Group Oyj toimii Suomessa, jossa sillä on yksi konsernin kannalta merkittävä tytäryhtiö. Konsernin liikevaihto kertyy tämän tytäryhtiön myynnin perusteella ja olemme tarkastaneet tytäryhtiön osana konsernin tarkastusta.

Tämän lisäksi olemme suorittaneet tarkastustoimenpiteitä muissa tytäryhtiöissä liittyen konsernin kannalta merkittäviin tase-eriin. Tarkastuksemme on kattanut valtaosan konsernin varoista ja veloista. Muilta osin olemme suorittaneet analyttisiä tarkastustoimenpiteitä.

Näiden toimenpiteiden perusteella, yhdessä konsernitasolla tehtyjen tarkastustoimenpiteiden kanssa, olemme hankkineet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen
kannalta keskeinen seikka****Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa****Liikearvon arvostus**

*Katso konsernin tilinpäätöksen liitetieto 1
Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja
liitetieto 3.2 Aineettomat hyödykkeet*

Olemme käyneet läpi konsernin johdon liikearvon arvonalentumistestauslaskelmat. Osana tarkastusta

Konsernin taseeseen sisältyvän liikearvon määrä on 136,2 (135,8) miljoonaa euroa. Yhtiön johto on vastuussa arvonalentumistestauksen suorittamisesta. Kuten konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 1 Laadintaperiaatteet ja liitetiedossa 3.2 Aineettomat hyödykkeet on kuvattu, liikearvoa testataan mahdollisten arvonalennusten varalta vuosittain ja lisäksi aina, kun on viitteitä arvonalennuksesta. Testausta varten kerrytettävissä olevan rahamäärän arvioiminen edellyttää johdolta harkintaa. Merkittävimpiä oletuksia liikearvon arvonalentumistestauksessa on keskimääräinen liikevoittotaso ja diskonttauskoron (WACC) määrittäminen.

Olemme identifioineet ja arvioineet riskiä, että arvonalentumistestauksessa käytetyt oletukset eivät ole tarkoitukseen sopivia ja että liikearvon määrä on esitetty liian suurena.

Liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen tase-erän koosta ja johdon harkintaan perustuvasta arvionvaraisuudesta arvonalentumistestauksessa.

Vaihto-omaisuus

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 1 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 3.3 Vaihto-omaisuus

Konsernin taseeseen sisältyvä vaihto-omaisuuden määrä on 263,6 (222,4) miljoonaa euroa. Kuten konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 3.3 Laadintaperiaatteet todetaan, vaihto-omaisuus arvostetaan tilinpäätöksessä hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisoituarvoon. Myytäväksi hankittujen tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus- ja ostomenot, joista on vähennetty ostohyvitykset.

Vaihto-omaisuuden arvostukseen ja epäkuranttiusvarauksiin liittyy johdon harkintaa. Vaihto-omaisuus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen tase-erän koosta, myymäläverkoston laajuudesta ja arvostukseen

olemme muun muassa:

- Verranneet laskelmissa käytettyjä tulevaisuuden kassavirtoja Tokmanni Group Oyj:n hallituksen hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin.
- Arvioineet käytettyä laskentamallia, keskustelleet merkittävimmistä rahavirtojen arvioimisessa käytetyistä oletuksista sekä arvioineet ja verranneet niitä käytettävissä olevaan konsernin sisäiseen ja ulkoiseen informaatioon.
- Käyneet läpi ja arvioineet diskonttauskoron (WACC) määrittämisen perusteet ja matemaattisen oikeellisuuden
- Testanneet arvonalentumislaskelmien matemaattisen oikeellisuuden
- Arvioineet liitetietojen asianmukaisuutta ja riittävyttä

Osana tarkastusta olemme muun muassa:

- Osallistuneet konsernin inventaareihin valitussa myymälässä sekä keskusvarastossa ja testanneet yhtiön inventointikontrollia.
- Tarkastaneet yhtiön tekemän vaihto-omaisuustäsmäytyksen.
- Testanneet vaihto-omaisuuden hinnoittelun oikeellisuutta data-analyysin avulla.
- Käyneet läpi yhtiön arvonalennuslaskelmia ja testanneet otannalla laskelmien lähdetietoja sekä tehneet uudelleenlaskentaa matemaattisen oikeellisuuden varmistamiseksi.
- Arvioineet liitetietojen asianmukaisuutta ja riittävyttä.

---

liittyvästä riskistä.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 19.3.2019 alkaen yhtäjaksoisesti 3 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän

tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 23.2.2022

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Maria Grönroos
KHT